The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvērinš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

LATVIJA

AMERIKĀ

Latviešu laikraksts Amerikā

... divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Viksna, J. Vītols. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N. Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60 ... $3.20-$-6.40 par vienu collas slejas tekstā.

SATURDAY, OCTOBER 29, 1960. 87./1016. n-rs. SESTDIEN, 1960. GADA 29. OKTOBRĪ 10. gads.

KUBAS JAUTĀJUMS AN PILNSAPULCĒ

Amerikāņi aizstāvēs savu Gvatanamo kaŗa flotes bazi Kubā.

Savienotajām Valstīm nepretojoties, Apvienoto Nāciju pilnsapulces komiteja pilnsapulces darba kārtībā uzņēma Kubas ārlietu ministra Roa prasību pārrunāt „neizbēgamu" Sav. Valstu invāziju Kubā.

Lēmumu pieņēma pēc tam, kad Sav. Valstu presē parādījās ziņas, ka prezidenta amata kandidāti Kennedijs un Niksons gatavojas pārrunāt Kubas jautājumu televizijas debatēs, no Kubas ieskata par savas valsts nostādīšanu Sav. Valstu prezidenta vēlēšanu kampaņā grēkāža lomā.

Kamēr ministru prezidents Kastro laupa, kas vien viņam pa ķērienam, no otras puses viņam tomēr patiesas bailes, ka kādreiz Sav. Valstīm tas varētu apnikt un ka tādā gadījumā nepietiktu ar Chruščeva raķešu žvadzināšanu viņa valstības pasargāšanai.

Kubas situācija kļūst jo dienas sliktāka — šādi vārdi tikuši lietoti jau apmēram veselu gadu, un tie vienmēr ir patiesi. Sav. Valstīm Kastro tā saucamā republikā nav palicis nekas cits kā daudz patīkamu atmiņu un Gvatanamo flotes baze. Pēdējo amerikāņi nosolījušies Kubai nekad neatstāt. Bazei draud daudz dažādu briesmu. Un, proti, tur katru dienu nodarbināti ap 3000 Kubas iedzīvotāju, un, pēc amerikāņu domām, to starpā ap 25% Kastro atbalstītāju. Līdz ar to, bazes darbība sabotāža var sākties katru acumirkli. Gvatanamo bazei nepieciešamais dzeramais ūdens nāk no kādas Kubas upes, un šo ūdens plūsmi Kastro var aizsprostot kuŗu katru dienu. Lietojot samazinātas devas, amerikāņu ūdens rezerves prasības var apmierināt ne ilgāk par 25 dienām.

Lai gan Gvatanamo baze ir visai neatkarīga, pat daļu elektrības, apmēram 20%, tā saņem no Kubas avotiem. Arī to Kastro var noslēgt. Tātad, amerikāņiem jārēķinās ar Kubas sabotāžu — ūdens un elektrības noslēgšanu.

Viena lieta, ar ko Sav. Valstu spēkiem nav jārēķinās, ir Kubas uzbrukums Gvatanamo bazei. Šādām operācijām Kubas spēki nav pietiekami. Otrkārt, Sav. Valstis atrodas tik tuvu Kubai, ka atklāta uzbrukuma gadījumā pēdējā var tikt sakauta dažu stundu laikā.

Pēdējās dienās Kubai ir bailes pašai no savām nelietībām. Galvenokārt no tā, ka amerikāņi uz visiem Kastro nacionālizācijas laupīšanas paņēmieniem varētu atbildēt ar iebrukumu. Šo baiļu sekas arī parādās Apvienotajās Nācijās, kur Kuba pārmet Sav. Valstīm agresijas tendences.

VĒL VALDA MOBUTU

Leopoldvilles province draud izstāties no Kongo republikas.

Leopoldvillē. Pēc vairāku dienu lielāka nekā parasts sajukuma Kongo galvaspilsētā — ar nemieriem, slepkavošanu un dedzināšanu — jaunajā Afrikas republikā atkal iestājies relatīvs klusums. Un šī klusuma perioda sākumā pie stūres vēl vienmēr atrodas bruņoto spēku virspavēlnieks plkv. Mobutu, kas par savu eksistenci cīnījās ar vienīgi daļēju armijas atbalstu.

Kamēr nedēļas sākumā Leopoldvillē plosījās nemieri, dūšīgie Apvienoto Nāciju spēki ierakās, nostabilizējās savās pozicijās, uzstādīja automatiskos ieročus un — nedarīja neko.

Pēdējais Leopoldvilles sacelšanās vilnis likās kā padzītā ministru prezidenta Lumumbas nepārprotams atgriešanās gājiens. Lai gan viņam atbalstītāju bija daudz, no atgriešanās amatā nekas neiznāca. Prestižu zaudējošā plkv. Mobutu spēki spēja tikt galā ar visiem ienaidniekiem un, kaut arī nestabilāks, Kongo republikā joprojām valda Rietumiem labvēlīgais Mobutu.

Krišjāņa Barona 125. dzimšanas dienu Toronto atzīmēja LPB Kanadas kopa ar patriotisku sarīkojumu 22. oktobrī. Attēlā kopas valde un priekšnesumu sniedzēji. 1. r. no kr.: H. Pētersone, deklamēja; I. Gubiņa, kopas sekretāre; B. Senkēviča, kopas pr-ce; V. Toma, valdes loc.. 2. rindā: A. Stašāns, valdes loc. māc. A. Lūsis, referēja par Kr. Baronu; komp. J. Cīrulis, kopas pr. v.; komp. I. Sakss. veica klavieŗu pavadījumu; A. Batņa, valdes loc.

J. Kreiļa uzņ.

DE GOLLS

FRANCIJAS PARLAMENTS IZSAKA UZTICĪBU MINISTRU PREZIDENTA DEBRĒ VALDĪBAI.

Parīzē. Ģeografiski Alžīrijas nemieri nav vairs tikai Alžīrijas jautājums. Nemiernieki savu cīņu pārsviedušī uz Franciju, pat uz Parīzi, kur notikušas vairākas ielu cīņas. Līdz šim nesekmīgās Alžīrijas politikas rezultātā Francijas parlamentā šīs nedēļas vidū notika uzticības nobalsošana ministru prezidenta Debrē valdībai, līdz ar to prezidentam de Gollam. Uzticības nobalsošana svārstījās ap diviem jautājumiem, no kuŗiem pirmais, dīvainā kārtā, nebūt nebija Alžīrija. Un, proti, prezidents grib panākt franču atomarsenāla izveidošanu, par ko viņam līdz šim nācies sastapties ar lielu opoziciju. Opozicijas deputāti iebilst, ka, Francijai izveidojot savu atomarsenālu, tādu gribēs arī Rietumvācija, un, ja tas notiktu, būšot likti pamati jaunai vācu agresijai.

Opozicijai Francijas parlamentā pietrūka 70 balsu, lai efektīvi nostātos pret prezidentu de Gollu. Līdz ar to viņa Alžīrijas neatkarības politika pagaidām nolikta uz ledus — resp. atstāta likteņa rokās. Kamēr de Golla Alžīrijas politikas pretinieki prezidenta domas ieskata par daudz pakļāvīgām, nemiernieki valdības politiku vienmēr vēl atzīst par nepieņemamu.

PREMJĒRS PATEICAS

Visiem latviešu organizāciju pārstāvjiem, kas ar telegrammu vai vēstuli pateikušies Kanadas premjēram Dž. Dīfenbeikeram par viņa vēsturisko runu Apvienoto Nāciju pilnsapulcē, viņš piesūtījis savas runas norakstu un rakstu, kurā izsacījis pateicību par viņam dāvāto uzmanību sakarā ar minēto runu, kas izraisīja lielu ievērību.

JĀNIS TĪDEMANIS

savu šī gada rudens izstādi ar tradicionālo vernisāžu atklās 4. novembrī, pl. 6 vakarā, 200 Balmorale Ave., Sv. Jāņa draudzes namā. Izstādi atklās māc. A. Lūsis.

Izstāde būs atvērta 4. novembrī līdz pl. 10 vakarā, sestdien un svētdien, 5. un 6. novembrī — no pl. 11 rītā līdz 9 vakarā, pārējās nedēļas dienās no pl. 4 p.p. līdz 8 vakarā. Izstādi slēgs 13. novembrī. Mākslinieks izstādīs savus jaunākos šai vasarā pabeigtos darbus un pēc šīs izstādes slēgšanas dosies garākā turnejā pa ASV.

AR SIRDS SILTUMU UN MĪLESTĪBU

DAUGAVAS VANADŽU SAIMES 10 GADU DARBĪBAS ATCERES SVĒTKI LONDONĀ, ANGLIJĀ

Atzīmējot savus desmit darbības gadus, Anglijas Vanadzes pulcējās savam devītajam salidojumam Londonā, 8./9. oktobrī. Namamātes vija Londonas Vanadzes, bet svinību sagatavošanā piedalījās visas Anglijas Vanadzes, piemēram, rokdarbu sacensībā, gādājot materiālus darbības skatei un sakārtojot bagātīgu loteriju saviesīgajam vakaram.

Sestdienas, 8. oktobŗa rītā, Vanadzes bija aicinājušas prāvestu E. Bergu vadīt svētbrīdi Latviešu kapos Brukvudā, pieminot mūžībā aizgājušos DV saimes locekļus. DVF Vanadžu daļas priekšniece M. Ķeņģe nolika ziedus uz DVF priekšsēža majora A. Alksnīša, valdes locekļa un bij. Londonas nodaļas priekšsēža plkv. K. Strazdiņa, DVF goda biedra prof. J. Alkšņa, Vanadžu komitejas locekles H. Grāmatiņas un Vanaga plkv. A. Bulles kapiem. Vanadzes pušķoja ziediem arī visu citu tautiešu pēdējās dusas vietas.

Pēcpusdienā Vanadzes bija sūtņa K. Zariņa dzīvesbiedres viešņas Latvijas sūtniecībā. Šeit salidojuma dalībnieces sagaidīja sūtnis K. Zariņš, izteikdams prieku par čaklo darbinieču apciemojomu. Pateikdamās sūtņa kundzei par lielo atbalstu un interesi, ko viņa izrāda Vanadžu darbam, Vanadžu priekšniece M Ķeņģe lūdza sūtņa kundzi klūt par aktīvu Vanadzi un pasniedza viņai Vanadžu nozīmi, līdz ar piemiņas balvu — albumu ar uzņēmumiem no Vanadžu darbības.

H. Zariņa, pieņemot Vanadžu priekšnieces pasniegto nozīmi, solīja arī turpmāk veltīt savas domas un darbus Vanadžu svētīgā darba veicināšanai.

Vakarā Vanadzes bija aicinājušas draugus un labvēļus uz saviesīgu vakaru skaistajās Hempstedas pilsētas valdes nama telpās. Sarīkojumā ieradās arī sūtņa K. Zariņa kundze, sūtniecības padomnieks T. Ozoliņš ar kundzi, DVF valdes priekšsēdis L. Rumba, citi valdes locekli, Londonas DV nodaļas priekšnieks K. Krūmiņš u. c. Koncerta daļā māksliniece K. Bidiņa-Straube — arī Vanadze — dziedāja komp. Berino un H. Pavasara dziesmas, kā arī tautas dziesmas. Arī pavadītāja, pianiste M. Zariņa ir Vanadze, tāpat kā dzejniece Margarita Ausale, kas skandēja savu balādi: „Trīs pogas" un N. Miķelsone, kas piedalījās ar latviešu autoru dzeju deklamācijām. Loterijas galds bija Bradfordas Vanadžu izkārtojumā, priekšnieces V. Rulliņas vadībā; tas bija sevišķi bagāts un vērtīgs, tādēļ arī īsā laikā visas lozes pārdeva un ienākumos varēja saskaitīt £135.10.0, ko Vanadzes nolēma ziedot diviem mērķiem: 1) to latviešu atbalstīšanai, kas atgriezušies no izsūtījuma Sibirijā; 2) jaunatnes sabiedriskās audzināšanas un izglītības veicināšanai.

Svētdienas rītā Vanadzes un viesi pulcējās svinīgai sanāksmei DVF namā Londonā. Prāvests E. Bergs vadīja svētbrīdi, runādams par veco un tomēr jauno bausli — tuvāka mīlestība. Vanadzes savā darbā šo mīlestības bausli īsteno dzīvē, atbalstot grūtdieņus, slimos un vārgos.

DVF valdes priekšsēdis L. Rumba sveica Vanadzes DVF valdes un visas organizācijas vārdā, pasniedzot Vanadžu priekšniecei M. Ķeņģei krāšņus ziedus.

Salidojuma goda prezidijā vienbalsīgi ievēlēja sūtņa K. Zariņa un E. Uijerta kundzes. E. Uijerte rosīgi darbojusies aprūpes un palīdzības darbā Londonā pirms Vanadžu komitejas noorganizēšanās un, viņu ievēlot goda prezidijā, Vanadzes godināja visas tās sabiedriskās darbinieces, kas savā laikā ievadījušas palīdzības darbu vēlāko Vanadžu darbības ietvaros.

Salidojuma prezidijā par priekšsēdi ievēlēja M. Ķeņģi, par loceklēm — L. Paševsku (Londonas nod.), B. Pitāni (Stokportas nod.) un L. Zariņu (Notinghamas nod.).

Ar īsu uzrunu Vanadzes un viesus sveica sūtnis K. Zariņš.

„Vanadžu darbs trimdā ir svētīgs un augsti vērtēts", teica sūtnis. „Šo darbu veikt mudina tuvākā mīlestība: tā ir Dieva dāvana, prast sniegt palīdzību tā, lai saņēmējs saprot, ka tā nāk no īstas latviešu sirds. To dara Vanadzes." Sūtņa uzrunu noslēdza valsts himna.

Goda prezidente Henriete Zašiņa pateicās Vanadzēm par viņas uzņemšanu aktīvo Vanadžu saimē, kuŗas darbā viņa piedalījusies jau daudzus gadus. Goda priekšsēde uzsvēra Vanadžu svētīgo darbu slimo tautiešu aprūpē. Vanadzes veic arī lielu propagandas darbu Latvijas labā, jo „visiem mums ir viens kopējs mērķis — Latvijas brīvības atgūšana," nobeidza H. Zariņa.

(Nobeigums 2. lpp.)

AR KANADU TĀ NENOTIEK

KANDIDĀTI KENNEDIJS UN NIKSONS VIENOJAS PAR PIEKTAJĀM TELEVĪZIJAS DEBATĒM KUBAS JAUTĀJUMĀ.

Pēc četrām televīzijas debatēm, galvenokārt ārpolītikas jautājumos, kā republikāņi, tā demokrati vienojušies vēl par piekto televizēto diskusiju — šoreiz Kubas jautājumā.

Debatējamā jautājuma izvēle, protams, sliktāka vispār nevarētu būt; un tā nevarētu nākt nepiemērotākā laikā, jo tas, kas notiek Kubā, notiek, kamēr pie Sav. Valstu stūres atrodas prezidents Eizenhauers. Kubas notikumiem nav nekāda sakara ar nākamo valdību — demokratu vai republikāņu. Tas, kas ir ievārīts, ir ticis ievārīts tagad, un, ja šādās diskusijās kāds vispār kaut ko var iegūt, tad tas ir demokratu senātors Kennedijs. Un, proti, lai kādu politiku pret Kubas Kastro Kennedijs arī solītu, tā var būt tikai labāka par pašreizējo, kas atļāva Kubai pāriet pilnīgi komūnistu rokās.

Lai mēģinātu nostabilizēt nemākulīgo komūnistu vadīto Kubas saimniecību, pēdējās ministru prezidents Kastro to centās panākt ar amerikāņu īpašumu nacionālizēšanu.

Kad bija nacionālizēts gandrīz jau viss — bez jebkādas atlīdzības, protams, presē parādījās ziņas par Sav. Valstu prezidenta amata kandidātu debatēm televīzijā Kubas jautājumā. Ar to pietika, lai Kastro paziņotu visu amerikāņu rūpniecību nacionālizēšanu. Tāpat Kubas rokās pāriet arī angļu īpašumi. Vienīgā no Rietumu valstīm, kas vēl Kubā turas virs ūdens, ir Kanada. Pēdējās bankas Kuba nav vēl nacionālizējusi, un, kamēr ar Angliju un Sav. Valstīm attieksmes kļūst jo dienas sliktākas, ar Kanadu tas tā nenotiek.

Lai kāda arī būtu Kubas ārpolītika, kas ir neapšaubāmi kreisa, Kuba tomēr saprot, ka bez brīvās pasaules atbalsta tā nevar dzīvot. Un brīvo pasauli šai gadījumā pārstāv Kanada. Pēc tam, kad Sav. Valstis gandrīz pilnīgi pārtrauca visu tirdzniecību ar Kastro valdību, Kanada savukārt savu tirdzniecību stipri vien palielināja un mēģinās apgādāt Kubu ar visu to, ko tai atrāva Sav. Valstis.

APSŪDZ PADOMJU KOLONIĀLISMU

Sakarā ar tautas sacelšanos Ungārijā, kas notika pirms četriem gadiem, ASV valsts departaments publicējis paziņojumu, kurā nosoda padomju koloniālismu Ungārijā. Paziņojumā atzīmēts, ka laikā, kad citas valstis savām bijušajām kolonijām piešķir patstāvību, ungāru tauta paliek tās valsts važās, kas sevi dēvē par brīvības cīnītāju citu tautu atbrīvošanai no koloniālisma. Īstenībā šī valsts nodibinājusi koloniālismu tajās zemēs, kas kļuvušas atkarīgas no padomju varas.

Ungāru tautas sacelšanos, kas sākās 1956. gada 23. oktobrī, — Valsts departaments nosaucis par varonīgu. Sacelšanās palika bez panākumiem, tāpēc, ka padomju valdība to apspieda ar militāru varu.

Pekingas un Maskavas varasvīri saprotas

Sakarā ar Oktobŗa revolūcijas 43. gada dienu, Maocetungs un Čuenlajs nosūtījuši Chruščevam apsveikumu, kurā starp citu teikts, ka nepieciešama visu „sociālistisko" valstu cieša sadarbība ar Padomju Savienību.

Pirmajā dienā 193

Pirmajā LNAK padomes vēlēšanu komisijas dežūras vakarā, 24. oktobrī, ienākušas 193 vēlēšanu aploksnes, ko vēlēšanu komisija atzīst par iepriecinošu pazīmi, kas dod cerības, ka šogad vēlēšanās piedalīšanās būs kuplākā kā citos gados. Vēlēšanu noteikumi starp citu nosaka, ka personām, kas vecākas par 65 g., nav jāmaksā LNAK dalības nauda. Vēlēšanu komisijai tomēr jau pirmajā darba vakarā nācies konstatēt atsevišķus gadījumus, kad mūsu vecie ļaudis pievienojuši dalības maksu, lai sekmētu centrālās organizācijas darbību. Pēdējās ziņas vēstī, ka līdz 26. okt. vak. ienākušas 500 balsis.

Ievērojiet!

Pulksteņi jāpagriež par vienu stundu atpakaļ naktī no sestdienas uz svētdienu, 30. oktobrī.

PĒC PAD. SAVIENĪBAS PARAUGA

KASTRO VĒL CER UZ TŪRISTIEM

Maiami (A) — Pirms nepilniem trīs gadiem Kuba bija pazīstama kā ASV tūristu „mazā paradīze" ar saviem greznajiem hoteļiem, restorāniem un izdaudzināto nakts dzīvi. Tomēr uzturēšanās šajā salā bija samērā dārga tiem, kas gribēja izmantot visas pieejamās ērtības un luksu. Tagad, kā vēsti pēdējās ziņas no Havanas, hoteļu cenas strauji kritušās. Piemēram, istaba 2 personām, kas agrāk maksāja $40,- diennaktī, tagad pieejama par $10,-. Tāpat taksometru transportācija kļuvusi gandrīz uz pusi lētāka. Diktātors Pauls Fidels Kastro pēc Padomju Savienības parauga nodibinājis īpašu valsts tūristu biroju INIT. Pēdējais ikkatrā laikā izgādā oficiālu pavadoni personām, kas vēlas pavadīt atvaļinājumu Kubā. Kā zināms, tie nedaudzie ASV un Kanadas tūristi, kas patlaban uzturas Havanā, var iegādāties piemiņas lietas par nesamērīgi zemām cenām. Iemesls: apcietinātie un ieslodzītie kubieši tās pagatavo par velti. Laikraksts „Miami Herald", vērtējot pašreizēja saimniecisko stāvokli Kubā, piebilst, ka Kastro dara visu iespējamo, lai no jauna atdzīvinātu tūrismu savā salā, bet šaubās, vai šai kampaņai būs kādi redzami panākumi, kamēr amerikāņu tūristiem netiks garantēta drošība un neaizkaramība.

VĒL JŪS VARAT IZMANTOT PIRMDIENU — 31. OKTOBRI —,

nosūtot savu balsi

LNAK Padomes vēlēšanām.

Dariet to!

ARNOLDS NULĪTIS GATAVOJAS IZSTĀDEI

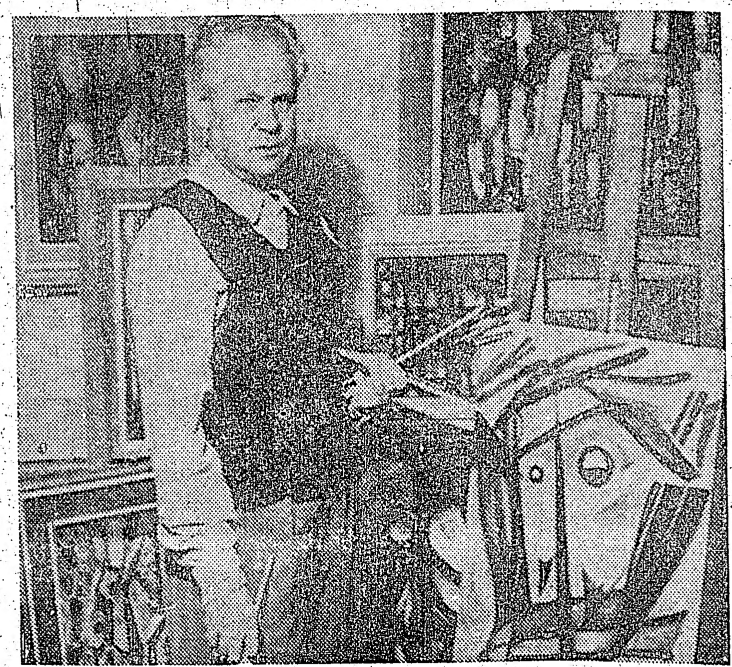

Ar divu gadu starplaiku, kuŗos daudz un cītīgi strādāts, meklēti jauni ceļi un atziņas, Arnolds Nulītis atklās savu patstāvīgo darbu skati, uz kuŗu visi mākslas draugi aicināti, sestdien, 5. novembrī, pl. 4 p.p. DV namā, 123 Huron St., Toronto. Uzņēmumā mākslinieks savā darbnīcā.

J. Kreiļa uzņ.

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzes 10 gadu jubilejā. Pēc svinīgā dievkalpojuma mācītāji, draudzes pārvalde un viesi, kas kuplināja dievkalpojumu. No kreisās: J. Dālbergs, Z. Birģelis, māc. A. Briedis, T. Jauntēvs, brīvmāksl. Imans Sakss, prāv. A. Skrodelis, prof. A. Ozoliņš, R. Mašītis, draudzes pr-ks H. Greble, G. Lazdiņš un draudzes māc. J. Prauliņš.

J. Līgera uzņ.

LATVIJA

> Draugi grib mūs asimilēt,
> Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
> Bet mēs gribam palikt latvieši.
> Archibīskaps T. GRĪNBERGS

KAM PAKALPOTS?

P. DREIMANIS

Šī gada rudenī Apvienoto Nāciju pilnsapulcē norisinājās tādas ainas, ka rodas jautājums: kam ar tām pakalpots? Ņikita, savervējis visus satelitu valstu vadītājus un citus viņam pieņemamākos politiķus, centās paklaut Apvienotās Nācijas savai ietekmei vai tās sagraut, ja viņa centieni ciestu neveiksmi. Šim mērķim ziedoti visi līdzekļi — garas propagandas runas ar asi rupjiem uzbrukumiem, kā atsevišķām personām, tā arī Rietumu valstīm; skaļi kliedzieni, dūru vicināšana, trokšņošana, galdu dauzīšana, draudi ar karu u.t.t. Ārpus Apvienoto Nāciju sanāksmes ir notikusi arī kaušanās un pat bērna nonāvēšana.

Minētā rīcība un aģitācijas runas ar skaļiem ierosinājumiem ir devušas pilsoņiem iemslu ieteikt Padomju Savienībai ievērot attiecīgos principus arī savā rīcībā un noraidīt nepamatotos uzbrukumus ar norādījumiem uz to mērķi — pakalpot komūnismam un tā aizstāvju gala mērķim — vispasaules sociālistiskajai revolūcijai. Atsevišķās sarunās pilsonisko valstu pārstāvji ir norādījuši neitrālistiem un dažiem komūnismam draudzīgiem valstu vadītājiem uz briesmām, kas draud arī viņiem, īpaši attiecībā uz privātīpašumu nacionālizēšanu un komūnisma pretinieku iznīcināšanu, jo tāda rīcība no komūnisma aizstāvju viedokļa nav noziegums, bet gan pakalpojums viņu gala mērķa sasniegšanai.

Uz to līdz šim ir centušies norādīt Jaunās pasaules pilsoņiem emigranti no komūnistu okupētām zemēm. Bet viņu balsi reti kāds šai pasaulē ir uzklausījis. Pilsoņu vairākums viņu norādījumus ir atzinis par propagandu, kuras pamatā esot kādas personiskas intereses. Labākajā gadījumā emigrantu minētie fakti ieskatīti par pārspīlējumu, lai gan tie ir tikai bāls tā attēlojums, kas noticis okupētās un satelitu zemēs.

Tagad Jaunās pasaules pilsoņiem paši komūnisti un to draugi ir devuši iespēju pārliecināties, kāda ir viņu rīcība (tā balstās uz fizisko spēku), ka viņi cenšas sagrābt varu savās rokās, un, ja ta viņiem neizdodas, tad no miera eņģeļiem tie pārvēršas par brutālās rīcības pārstāvjiem, draudot pat ar karu. Lai panāktu savu, viņi neatsakās ne no kādiem līdzekļiem, ar to norādot arī saviem draugiem, ka nevienam nebūs žēlastības viņu komūnisma valstī, ja tas nesekos viņu norādījumiem un neatbalstīs sociālistisko revolūciju visā pasaulē. Piekrituši Apvienoto Nāciju karaspēka sūtīšanai uz Kongo, viņi grib likvidēt šīs organizācijas ģenerālsekretāru par to, ka viņš šo karaspēku ir noorganizējis un tā vadījis, ka neviens viņam nevar pārmest kādu tendenci. Bet komūnistiem ir vajadzīga tāda vadība, kas kalpo viņu mērķim, ne sūtītāju uzdevumam.

Šķiet, ka notikumi Apvienoto Nāciju rudens sesijā nevar nepārliecināt pilsonisko sabiedrību, ka komūnisma piekritēji rūpējas ne par mieru un ne par daudzināmo koeksistenci, bet tikai par savas varas nostiprināšanos visā pasaulē. Tad, protams, būs arī tas „miers", kas valda Padomju Savienībā, kur katram brīvdomātājam jau ir sagatavota sava kamera, koncentrācijas nometne vai pārvietošanās viņā saulē. Pilsoniskās sabiedrības miers tos neinteresē. Viņi, būdami ateisti, nevar pievienoties kristiešu apliecinājumam „miers virs zemes un cilvēkiem labs prāts".

Tātad notikumiem Apvienoto Nāciju pilnsapulcē vajadzētu visiem pilsoņiem atvērt acis un pārliecināt viņus, kas ir komūnisms un kādi ir tā aizstāvju nolūki, līdz ar to, atbalstot pret komūnistiskās kustības darbiniekus viņu centienos, iepazīstināt sabiedrību ar tai draudošām briemām šīs mācības izplatīšanās un nostiprināšanās gadījumā, par ko īpaši cīnās Padomju Savienības un kontinentālās Ķīnas vadītāji.

AIZSAULĒ AIZGĀJUSI ELLA RĪTIŅA

PIRMĀ LATVIEŠU DABASZINĀTNIECE UN IEVĒROJAMA SKOLOTĀJA - AUDZINĀTĀJA

Ella Rītiņa, dz. Jākobsone (1879.—1960.), ir viena no pirmajām latvietēm, kas ieguva nobeigtu augstskolas izglītību, un dabas zinātnēs viņa ir pati pirmā. Latvijā tolaik, pagājušā gadusimteņa beigās, sievietēm nebija pieejama augstākā izglītība, tādēļ Ella Jākobsone devās uz Šveici, kur uzsāka studijas. Vēlāk viņa studēja Maskavā Augstākos sieviešu kursos (ar universitātes programmu), kur arī nobeidza dabas zinātņu fakultāti ar ģimnazijas skolotājas tiesībām.

Ella Rītiņa strādāja šī gadu simteņa sākumā Rīgā Annas Ķeniņas meiteņu ģimnazijā, brīvajā Latvijā Rīgas pilsētas 1. zēņu ģimnazijā, kur viņa ar savām zināšanām un paidagoģisko taktu mācēja ne vien uzturēt labu disciplīnu, bet ieguva vispārēju cieņu. Pusgadsimta skolotājas gaitās E. R. ir bijuši tūkstošiem skolēnu, un visi viņu piemin ar dziļu respektu. Ella Rītiņa ir bijusi skolotāja, kas attaisno šo nosaukumu, un audzinātāja, kas jaunatni vada ar savu paraugu.

Ellas Rītiņas darbs nav ierobežojies tikai ar klasi, viņa ir piedalījusies skolotāju sabiedriskajā dzīvē, arvien centusies, kā labāk nostādīt savu priekšmetu. Viņa ir rūpējusies sagādāt labākas mācības grāmatas dabas zinātnēs, tās tulkodama un piemērodama latviešu skolām.

Kaut arī šāds darbs prasa visu cilvēku, Ella Rītiņa ir pratusi būt vairāk, viņa ir priekšzīmīgi apvienojusi garīgo darbību ar ģimenes mātes pienākumiem. Precējusies ar pazīstamo paidagogu Indriķi Rītiņu, viņa uzaudzina 2 dēlus un 2 meitas, kopā ar savu dzīvesbiedru, gādādama par viņiem ar apgarotu mātes mīlestību.

Liktenis nebija saudzīgs pret šo garīgi stipro, bet ārēji diezgan trauslo sievieti: tikai viens no viņas bērniem — jaunākā meita pārdzīvoja māti.

Smags, nedziedējams sitiens bija jaunākā dēla nāve tieši tais gados, kad viņš bija izaudzis par apdāvinātu, cēlu jaunekli. Vecāko dēlu paņēma 2. pasaules karš. Vecākā meita mira okupētajā Latvijā. Pēdējos dzīves gados viņas tuvumā Vācijas trimdā nometņu dzīvē un vēlāk Sav. Valstīs bija tikai viņas jaunākā, ar savu ģimeni.

Ella Rītiņa stāsim, kas viņu pazina, vai tie būtu viņas audzēkņi, vai kolēģes, paliks mīļā atmiņā.

Ella Rītiņa ir cildens paraugs jaunajai latviešu sievietei — apvienot garīgo darbu ar ģimenes sievietes pienākumu. Viņa to ir veikusi.

Ang. G.

ŠUVĒJA - MODISTE
J. BLUMBERGS
pieņem dāmu apģērbu, arī labošanas un pārveidošanas darbus.
172 Palmerston Ave.,
Toronto. EM 8-6472.

AUGSTAS KVALITĀTES VILNAS AUDUMI (16 unces)
ANGLIJAS RAŽOJUMI.
PAR ĻOTI MĒRENĀM CENĀM.
DAVID'S ECONOMY CENTRE,
231 QUEEN ST., W., (pie University Ave.),
TORONTO.

VAI ES PIEDERU PIE LATVIEŠU KOPĪBAS?

PĀRDOMAS UN AICINĀJUMS SAKARĀ AR LNAK VĒLĒŠANĀM

Šogad, laikā laikā no 23. līdz 31. oktobrim notiek LNAK padomes vēlēšanas Kanadā, kad katrs latvietis var apliecināt, ka tas ir latvietis un pieder pie latviešu trimdas kopības. Tā ir vienkārša un daudz neprasoša izdarība. Ir vajadzīga tikai maza griba izlasīt LNAK vēlēšanu komisijas piesūtītos vēlēšanu noteikumus un kandidātu sarakstā izdarīt svītrojumus.

Pārvarot vienaldzību un piedaloties vēlēšanās, mēs izraudzīsim savus pārstāvjus, kas turpmākos divus gadus kārtos un pārstāvēs latviešu intereses Kanadā.

No šīm vēlēšanām atkarāsies, cik lielu atbalstu mēs dosim saviem pārstāvjiem, t.i., cik piedalīsimies vēlēšanās. LNAK padome varēs pieņemt lēmumus un LNAK valde tos īstenot par tik, par cik mēs to atbalstīsim. Atbalsta nodeva nav liela, ja mēs katrs nespētu nomaksāt, t.i., viens dolars, bet maksājot ar kādas organizācijas vai draudzes starpniecību, — tikai 50 centu gadā.

Ja ikviens mēs nomaksāsim šo mazo nodevu, tā kopā būs tomēr iespaidīga summa, kas dos iespēju LNAK valdei kārtot tai uzliktos pienākumus.

Daugavas Vanagu un citu organizāciju, biedrību, kopu un draudžu locekļi, mēs esam savās organizācijās un draudzēs ar specifiskiem mērķiem un uzdevumiem, bet visiem mums ir kopīgs tas, ka mēs esam latvieši un vēlamies redzēt mūsu tautu un dzimteni brīvu; redzēt attīstāmies mūsu latvisko kultūru un mākslu. To mēs ikviens varam veicināt, apliecinot, ka piederam pie latviešu tautas kopības un esam Latviešu Nacionālās Apvienības Kanadā dalībnieki, — visi piedaloties vēlēšanās.

K. Bencons,
LNAK valdes loceklis un DV KV sekretārs.

AR SIRDS SILTUMU UN MĪLESTĪBU

(Pārnesums no 1. lpp.)

LNPL priekšsēdis A. Abakuks sveica LNPL prezidija un latviešu mājas komitejas vārdā. Vanadzes ir atradušas veidu, kā var vislabāk palīdzēt trimdas cēlā pagurušajiem: ar sirds siltumu un mīlestību. Vislielākā pateicība Vanadzēm ir izsakāma par Latviešu mājai veltītajām pūlēm un gādību. To vēl trimdas saime pietiekami nav novērtējusi. Paldies par to visai Vanadžu saimei.

Prāvests E. Bergs apsveica no Baznīcas pārvaldes un visām ev.-lut. latviešu draudzēm Lielbritānijā. Baznīca un Vanadzes strādā līdzīgu darbu, tomēr saprašanās ir laba.

„Laikraksta „Latvija" vārdā Anglijas redakcijas vad. A. Lieviņa izteica pateicību Vanadzēm, ka viņu sekmīgais un sirsnīgais darbs dod iespēju ar brīvās pasaules latviešu laikrakstu starpniecību arī tautiešiem dzimtenē vēstīt par mūsu garīgo un nacionālo stiprumu svešajās zemēs. Šīs ziņas, kaut dzimtenē nonāk trūcīgi, sagādā garīgu gandarījumu un stiprinājumu okupētās dzimtenes tautiešiem.

Latviešu Biedrības Lielbritānijā vārdā Vanadžu saimi uzrunāja komp. A. Jērums, sveikdams arī no Dziesmu dienu organizācijas komitejas, un novēlēja nezaudēt sirdsdedzi un darba prieku arī turpmāk.

Agr. E. Zelmenis sveica no Latviešu zemnieku savienības un Agronomu biedrības.

DVF Londonas nodaļas priekšnieks Kr. Krūmiņš, apsveikdams Vanadzes DV Londonas mītnē, novēlēja tām arī turpmāk saticībā un sadarbībā veikt svētīgu darbu.

Rakstiski bija sveikuši: DV CV vārdā plkv. V. Janums, ASV Vanadžu saime, DV Dānijas nodaļas dāmu komiteja, Ročdales nod. valde un Vanadžu komiteja, Latviešu mājas iemītnieki Almēlijā, ELJA's Anglijas nod. priekšsēde B. Ozoliņa, KLB pr-is maj. V. Hāzners, plkv. Skurbe, Dr. Silarājs ar kundzi, vairākas uz citām zemēm izceļojušas Vanadzes saimes locekles, u.d.c.. Dzejā Vanadzes sveica rakstnieks Pēteris Aigars.

Pēc priekšsēdes M. Ķeņģes izteiktās pateicības visiem apsveicējiem DVF valdes priekšsēdis L. Rumba pasniedza atzinības rakstus sekojošām Vanadzēm: Boltonas nodaļas — M. Silarājai, A. Ceskei, A. Jaunbrālei, I. Pampei; Bradfordas nod. — A. Rozītei, A. Garkalnei, O. Celmiņai un M. Oberfeldei; Donkasteres — A. Treimanei; Korbijas nod. — E. Vītolai, B. Rūtenbergai, D. Krūmiņai, E. Eglītei un A. Mūrniecei; Koventrijas nod. — N. Miķelsonei; Londonas nod. — L. Pāševskai, L. Lūsarei un E. Heisterei; Notingamas nod. — L. Zariņai, M. Mūsiņai; Ročdales nod. — A. Klaipai, E. Klingbergai un P. Muciniecei; Stokportas nod. — B. Pitānei, A. Piksei un H. Martinsonei.

Vanadžu priekšniece M. Ķeņģe sniedza pārskatu par Vanadžu organizēšanos un darbību, sākot no pirmajiem gadiem līdz šai dienai. Pašlaik ir 14 Vanadžu nodaļu. Vanadžu skaits sasniedzis 325.

Ar klusuma brīdi godina mūžībā aizgājušos DVF darbiniekus. Priekšniece sveic visas Vanadzes, kas kādreiz darbojušās Anglijā, bet tagad dzīvo citur, un lūdz latviešu laikrakstus brīvajā pasaulē šos sveicienus viņām aiznest. Sevišķu apsveikumu sūtīja Ročdales nodaļas Vanadzēm, kas tai pašā dienā atzīmē savas nodaļas 10 gadus. Visas Vanadžu saimes vārdā priekšsēde izsaka pateicību Latvijas sūtnim K. Zariņam un H. Zariņa kundzei, visām latviešu organizācijām, presei un sabiedrībai, kā arī dažādajām komitejām, par atbalstu un labo sadarbību aizvadītajos 10 gados.

Sekoja atsevišķo nodaļu darbības pārskati un ziņojumi. Vislielākais Vanadžu skaits sapulcināts Bradfordā — 96, bet vismazākais — Donkasterē — 4, t.i., visas tur dzīvojošās latvietes, pie kam atzīmējams, ka tur Vanadžu komitejā aktīvi darbojas līdzi arī četru latviešu sievas, anglietes. Sīkāku ziņojumu par Londonas nod. Vanadžu darbību sniedza komitejas priekšsēde I. Zariņa sakarā ar Londonas Vanadžu komitejas 10 gadu darbību.

Kā piemiņu aizvadītajiem 10 darba gadiem, priekšniece M. Ķeņģe nodeva DVF valdes priekšsēdim L. Rumbam albumu, kur sakopoti materiāli par Vanadžu darbību. Vanadžu saime, savukārt, pasniedza savai ilggadīgai priekšniecei M. Ķeņģei gleznu ar Vecrīgas skatu. Svinības noslēdza kopīgi dziedātā Daugavas Vanagu dziesma.

Rokdarbu sacensībai bija iesūtīts lielāks skaits spilvenu un adītu cimdu, bet tikai nedaudz sedziņu. Darbu vērtēšanas komisija, kurā piedalījās sūtņa K. Zariņa un L. Rumbas kundzes un DVF Londonas nod. valdes locekle M. Daškevica, pirmo godalgu par izšūto spilvenu piešķīra E. Andriksonei (Korbija), kas saņēma arī pirmo godalgu par adītiem cimdiem. 2. godalgu par austo spilvenu saņēma A. Kārkliņa (Londona), bet 3. — Latviešu mājas Almēlijā iedzīvotājas; 2. god. par cimdiem piešķīra Ziemanei (Londona). 1. god. par tautisku sedziņu saņēma S. Sproģe (Londona); atzinību par lelli Nīcas tērpā piešķīra V. Rulliņai (Bradforda). Klāstu novērtējot, par čaklāko dalībnieci rokdarbu skatē atzina Londonas nodaļu. Atzīmējams, ka darbi sacensībai bija iesūtīti anonimi, un Vanadzes tos dāvina Ziemassvētku tirdziņa vajadzībām.

Kavējoties pie Vanadžu gaumīgi sagatavotās maltītes, Vanadzes un ciemiņi noklausījās dziedātāju Z. Pīrvicas un M. Daškevices izpildījumā latviešu autoru un tautas dziesmas, kā arī M. Zariņas dainu skandējumu un N. Miķelsones deklamācijas. Gan nopietnās gan jautrās runās Vanadzes cildināja un pieminēja vēl vairāki runātāji, un skanēja arī kopīgi dziedātas dziesmas. Tikai vēlā pēcpusdienā Vanadzes sāka izklīst, aizvezdamas līdzi atmiņas par ļoti labi noorganizēto salidojumu un sirsnībā un pacilātībā pavadītajiem darba 10 gadu atceres svētkiem.

A. L.

BRĪDINĀJUMS UNSECO

Apvienotajās Nācijās ietilpstošā Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija — UNESCO — kas darbojas Parīzē un uz ko sevišķi lika lielas cerības, savā līdzšinējā pastāvēšanas laikā nav izrādījusi nekādus sevišķus panākumus. Iemesls tam meklējams apstāklī, ka minētā organizācija piesātināta neitrālistiskām un pat izteikti komūnistiskām tendencēm, kas paralizē tās darbību.

Pēdējais UNESCO sasniegums ir tas, ka tā publicēs divu pasaulē pazīstamu franču rakstnieku darbus par divām vadošām pasaules lielvalstīm. Moruā raksta ASV vēsturi, bet Luis Aragons — Padomju Savienības vēsturi. Pirmais savā darbā aptvers laiku kopš 1917. g., otrs apcerēs tikai laikmetu, sākot ar 1940. gadu.

Nav saprotams, kāpēc UNESCO uzticējusi padomju Savienības vēstures rakstīšanu tieši šim Franču salona komūnistam. Tad jau bija labāk uzdot šo darbu pašam Chruščevam vai viņa partijas ideologam Suslovam.

Ar gudru ziņu Aragons izrobežojis savu temata laika ziņā, neapskatot Padomju Savienības vēsturi kopš tās dibināšanas. Tā gadījumā Aragonam būtu jāapraksta Staļina asinsdarbi un apkaunojošais Molotova - Ribentropa 1939. g. noslēgtais pakts. Aragonam savā vēsturē tomēr nāksies apskatīt arī Baltijas valstis, kuras okupēja 1940. g. vēlāk.

Mēs labprāt gribētu zināt, kas šinī „vēsturē", ko izdos AN organizācija, būs rakstīts par Baltijas valstīm. Varbūt derētu brīdināt šo organizāciju jau iepriekš, pirms grāmata vēl nav iznākusi. Būtu grūti saprast, ka UNESCO varētu ņemt savā aizsardzībā kādu vēstures viltojumu. Ja jau UNESCO grib būt konsekventa līdz galam, tad mēs ieteiktu tai uzdot hitleriskās Vācijas vēstures sarakstīšanu kādam nacionālsociālistam, piem., Eichmanam.

KANADĀ

TORONTO

● TLB rīkotais Ludmillas Sepes (soprāns) koncerts notiks sestdien, 12. novembrī, pl. 8 vakarā, komercskolas auditorijā, 570 Shaw St. Klavieru pavadījumu veiks brīvmāksl. Marta Tūtere. Biļetes iepriekšpārdošanā Lotus puķu veikalā. Biļešu cena $2.- un $1.50,-. Rīkotāji sagaida kuplu labas mūzikas cienītāju pulku. Iecienītās dziedones turneja Amerikas kontinentā ir izraisījusi lielu atsaucību, viņas koncerti ASV kupli apmeklēti un ieguvuši cildenas atsauksmes.

● Toronto nodaļas Vanadžu kopa laipni lūdz ikvienu, kura rīcībā būtu 12. novembrī paredzētās loterijas biļetes, nodot atpakaļ ložu pasaknus un naudu, tos sūtot pa pastu vai personiski nododot DV namā vai kopas pr-cei M. Jonānei, 271 Rusholme Rd., Toronto 4, telef. LE 6 5235.

● Toronto Latviešu mednieku un makšķernieku kluba atklāšanas balle notiks sestdien, 29. novembrī, pl. 8 vakarā, Columbus zālē (Sherbourne - Linden). Deja un bagātīga bufete.

● Amerikas latviešu teātra Vašingtonas ansambļa viesizrāde „Klauns Fiasko" notiks sestdien, 29. oktobrī, pl. 8 vakarā Komercskolas auditorijā, 570 Shaw St.

● Austrumu ev.-lut. draudzes dāmu komitejas rīkotais bazārs notiks svētdien, 30. oktobrī, pl. 3.30 p.p. (pēc dievkalpojuma) Sv. Barnaba baznīcas telpās. Būs ziedoto mantu loterija, laimes aka, grāmatu galds un daiļamatniecības izstrādājumi. Kafijas galds. Ieeja brīva.

● Māc. A. Lūsis salaulājis Ilmāru Šimiņu-Rūju ar Karolini Mariju Kritzu.

● Sv. Jāņa draudzes korī iestājušies vairāki jauni dziedātāji. Koŗa mēģinājumi notiek svētdienās pēc dievkalpojuma (apm. plkst. 3.30) baznīcas telpās. Dziedātāji, kas vēlētos darboties korī, bet svētdienās nevar mēģinājumus apmeklēt, lūgti sazināties ar diriģentu J. Barušu (telef. WA 4-8537). Koris iecerējis koncertu par labu dievnama celšanas fondam.

● Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja 21. oktobra vakarā bija ielūgusi pie sevis ciemos 1. ev.-lut. latviešu draudzes dāmu komitejas vadību un aktīvās darbinieces. Vakars noritēja sirsnīgā domu izmaiņā un pārrunās. Apveicot viešņas, Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas pr-ce L. Lūse teica: „Vecos laikos latviešu sievietes gāja viena pie otras aizņemties uguni pavardam, bet tagad, modernās technikas laikmetā tas mums nav vairs jādara. Taču mēs varam viena no otras aizņemties to siržu uguni, kāda mums vajadzīga, lai mēs varētu strādāt kristīgās draudzes un cilvēku labā." Pirmās ev.-lut. draudzes dāmu komitejas pr-ce I. Plīse, pateikdamās par ielūgumu, teica: „Mēs ļoti priecājamies, ka starp mūsu draudzēm veidojas labas kaimiņu attieksmes un draudzība. Tas mūs stiprina mūsu darbā." Kaimiņu draudzes dāmas kā ciema kukuļi bija atsūtījušas lielu torti un skaistas rozes.

● Dzimtenes un latviešu valodas mācība Sv. Jāņa draudzes svētdienas skolā notiks pēc jaunas metodes, ko izveidojis māc. A. Lūsis. Iepazīstinot bērnu vecākus ar šo metodi, mācītājs teica: „Mēs negribam konkurēt ar latviešu sestdienas skolu, bet centīsimies tās darbu zināmā mērā atvieglināt. Mums būs jāstrādā ar bērniem, kas piedzimuši svešumā un kas neprot vai tikai mazliet prot latviski lasīt un rakstīt. Pirmajos 2 gados mums nebūs noteiktas programmas, bet katrā stundā vieglā un saprotamā veidā bērniem iemācīsim kaut ko par Latvijas vēsturi un ģeografiju. Katrai stundai būs sagatavota īpaša lapa, un iemācīto vielu vecāki ar bērniem mājās vēl varēs pārrunāt, tā papildinot svētdienas skolas iesākto darbu. Pašreiz dzimtenes mācības grupā pieteikti 27 bērni. Par audzinātājiem strādās: E. Baruša, A. Vanags, D. Merca, I. Bērziņa un A. Vanaga. Ar prieku jāpiezīmē, ka no šīs grupas audzinātājiem 3 ir Toronto universitātes studenti. A. Vanags iesācis studijas anglikāņu baznīcas teoloģijas fakultātē.

● Sv. Jāņa draudzes dievnama būves fonda paplašināta sēde, piedaloties visiem aktīviem draudzes darbiniekiem, notiks 6. novembrī pēc dievkalpojuma Trīsvienības baznīcas telpās.

● Nepateicīgā laikā iekrita Toronto latviešu jaunatnes pulciņa „Lāpa" 7. gada svētki, jo tai pašā vakarā notika vairāki latviešu sarīkojumi. Tomēr jubilejas sarīkojums Royal Curling kluba telpās pulcināja ap 50 jauniešu. Vakaru atklāja „Lāpas" valdes priekšsēdis Edvīnis Kalniņš ar īsu un dedzīgu uzrunu. Citā starpā viņš teica: „Septiņos gados ir daudz kas mainījies. No kādas sīkas interesentu grupiņas „Lāpa" ir izaugusi par ievērojamu un respektējamu jauniešu organizāciju Kanadā. Pulciņa biedru skaits šajos 7 gados ir gandrīz trīskāršojies. Patlaban „Lāpā" ir 60 aktīvu biedru un to skaits ar vien vēl aug." Jubilejas sarīkojumā galvenais runātājs bija LNAK valdes priekšsēdis V. Upeslācis. Viņš vēlēja jauniešiem, it īpaši „Lāpas" biedriem, „miesīgo un garīgo veselību". Bez tam LNAK valdes priekšsēdis mudināja jauniešus „ar steigu stāties veco rindās" un ar visu sirdi kalpot mūsu nākotnes mērķiem. Pēc oficiālās daļas sekoja saviesīgā dzīve pie V. Griķa deju orķestra eksotiskajām skaņām. Par cienastu un atspirdzinājumu rūpējās jaunatnes pulciņa valdes locekļi. Deja arī šoreiz notika pustumsā, bet pie „tukšas" bufetes — šinī vakarā netika pārdoti alkoholiskie dzērieni.

● LNAK vēlēšanu komisija vēlēšanu materiālus papildus nosūtījusi uz Niagaru un Sv. Katarīnēm.

● Toronto latviešu kredītsabiedrības biedrs Andrejs Dzenis, kas miris š. g. sākumā, savu nelielo noguldījumu novēlējis šai kredītsabiedrībai. Pēdējās valde, godinot aizgājēja piemiņu, uz viņa kapa uzlikusi piemiņas plāksni, kas darināta pēc tēlnieka A. Kopmaņa meta.

● Toronto bridžistu sezonas atklāšanas turnīrā pāru sacensības uzvarēja Garklāvs - Zvaigzne, atstājot otrā vietā Bērziņu - Šteinhardu, trešo vietu dala Rolava - Ibergs un Veinbergs - Zāmuels. Par pārsteiguma balvām bija gādājuši laipnie bridžistu sponsori — Everlast Heating Co. īpašnieki Rasa un Ivans.

● Antons Ikavnieks izpelnījies augstāko godalgu savas darba vietas, Canadian Tire Corp., rīkotajā auto šķēršļu braucienā. Sacensībā piedalījās fabrikas strādnieku apvienības 35 mašīnas. Sacensoņiem bija noteikts ātrums, pa ceļam jāatbild uz jautājumiem un noteiktajā laikā jānokļūst kontroles punktos. Atbildes apgrūtināja īpatnējie jautājumi.

Sacensību uzsāka pag. svētdienas rītā, pl. 8,30 un beidza apm. pl. 3 p. p. Tā noritēja lielāko posmu pa lauku ceļiem un vērtēja pēc punktiem. Sacensību uzsāka Toronto un nobeidza Būmandvillē (apm. 50 jūdžu no Toronto), nobraucot apm. 120 jūdžu. Uzvarētājs Antons Ikavnieks startēja ar 1960. gada „Pontiac" modeļa mašīnu. Tuvākās dienās speciālā ceremonijā uzvarētājiem pasniegs godalgas.

● Pag. otrdien, 25. oktobrī, no Latvijas ieradusies Karlīne Arājs (68 g. v.) pie sava vīra Alberta un dēla Aleksandra. Viņa ir rīdziniece. Ģimene bijusi šķirta 16 gadu. Izceļošanas formālitātes kārtotas ar Sarkanā Krusta starpniecību, tās paveiktas 10½ mēnešos.

● Pag. sestdien notika „Saulaines" pārvaldes sēde kopīgi ar Sv. Jāņa draudzes revīzijas komisiju. Pārvaldes pr-ks E. Buka sniedza sīku pārskatu par pagājušās sezonas darbību. Revīzijas komisija atzina darbu par sekmīgu un izteica pārvaldes pr-kam un darbiniekiem pateicību. Pārrunāja nepieciešamo remontdarbu jautājumu „Saulaines" budžeta uzstādīšanai. Pārvalde piešķīra „Saulaines" telpas Ziemassvētku kauju atceres vakara sarīkojumam 7. janvārī. Nolasīja valsts pārraudzības iestādes protokolu par izdarīto bērnu vasaras nometnes revīziju. Tajā atzīts, ka nometne darbojusies labā kārtībā, piešķirot arī vasaras nometnes tiesības nākamajam gadam.

● „Saulainē" veic ceļa izbūves darbus uz jauno vasaras mājiņu

(Turpinājums 8. lpp.)

ĢENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO PL 9-0266.

LASĪTĀJU VĒSTULES

KĀ NIKSONS LIKVIDĒS KOMUNISMU?

Latvijas Amerikā red.:

Dažas iekarsušas galvas kategoriski prasa Gremzdam atbildi uz jautājumu: „Kā Niksons likvidēs komunismu?"

Uz šo jautājumu nevar atbildēt ne Gremzds, ne arī kāds cits, ieskaitot pašu Niksonu.

Vispirms jau būtu netaktiski un muļķīgi to jautāt Niksonam, jo Niksons vienkārši nedrīkstētu atbildēt, ja arī viņš zinātu.

Katrai valstij resp. tās valdībai ir slepeni plāni, kā cīnīties pret saviem ienaidniekiem, un šie plāni vienmēr ved uz pretinieka iznīcināšanu. Nav šaubu, ka Amerikai resp. ASV prezidentam, netrūkst šādu plānu.

Bet man liekas, ka šis polemikas pamatā ir kāds pārpratums.

Niksona izteiciens par komūnisma likvidēšanu ir sagrozīts. Savā nominācijas runā Niksons izteicās: „**Chruščevs saka, ka amerikāņu mazbērni dzīvos jau sociālisma iekārtā. Mēs varam teikt pretim, — ka Chruščeva mazbērni dzīvos jau brīvībā.**"

Būtu pārāk tālejoši no šī, ar humoru teiktā izteiciena secināt, ka Niksons būtu solījies likvidēt komūnismu, — kaut gan tas nebūtu bijis nekāds grēks.

Tāpēc nesaprotu, kāpēc šādu jautājumu vispār uzstāda Gremzdam?

Būtu pareizāk jautāt: kāpēc Gremzds un daudzi citi aizstāv Niksonu resp. republikāņus?

Uz to nebūtu grūti atbildēt. Vairums latviešu un citu tautību bijušie DP stāv republikāņu pusē tāpēc, ka republikāņi pirmā vietā stāda ārpolitiku, t. i. cīņu pret komūnismu. Niksons saka, ka **Amerikas labklājība būs tikai tad drošībā, ja to neapdraudēs komūnisms.** Linkolns (Rep. partijas dibinātājs) savā laikā teica, ka **nevar dzīvot puse Amerikas brīvībā un puse verdzībā.** Niksons šodien saka: **nevar dzīvot puse pasaules brīvībā un puse verdzībā.**

Kennedijs turpretim pirmā vietā stāda Amerikas „prospiritāti". Viņš saka, ka 17 milj. amerikāņu katru vakaru iet gulēt izsalkuši (?!) Varbūt viņš domā diētas ieturētājus? Bet šis izteiciens atbalsojās arī padomju presē un sagādāja labu propagandu komūnistiem, ka, lūk, pats „prezidenta amata kandidāts atzīst, ka ASV ir 17 milj. „bada cietēju".

Kennedijs solās iet Rūzvelta pēdās, turpināt tā darbu . . . Kāds bija Rūzvelta darbs, mēs visi ļoti labi zinām. Rūzvelts resp. demokrati, nodeva pusi pasaules komūnistiem, un mums, kas no tā cietuši, ir dibinātas bailes. Demokrati divas reizes iestājās karā, bet abas reizes izdarīja liktenīgas kļūdas, kuru rezultātā pēc 1. pasaules kaŗa pieļāva Krievijā nostiprināties komūnismam (prez. Vudro Vilsons), un 2. kaŗa laikā izglāba komūnismu no droša sabrukuma (prez. Rūzvelts).

Tāpēc mēs esam par republikāņiem. Bet vai jūs varētu pateikt, kāpēc jūs esat par demokratiem?

Jēkabs Garoza, Čikāgā.

TAVA UN MŪSU BALSS

Latvijas Amerikā redakcijai:

V. Upeslācis sakarā ar uzaicinājumu piedalīties Latviešu nacionālās apvienības padomes vēlēšanās rakstā „Tava un mūsu balss" izsakās: „Mēs esam bijuši pasīvi un vienaldzīgi, mēs esam atļāvušies daudz, ko rūsa un kodes maitā, bet esam apraudājuši kā dārgu nelaiķi to dolaru, kam būtu lemts aiziet „neredzamajam" latviešu vienības darbam."

Ikviens, kas darbojas sabiedriskā darbā, var pievienoties V. U. izteiktām domām. Turpretī nākošais teikums „Mēs esam gribējuši, lai mūs laulā un aprok kā kristīgus cilvēkus, bet esam sagaidījuši, lai mācītājs iztiek ar tām zivīm, ko Kristus izdalīja mācekļiem," tālu neatbilst faktiskam stāvoklim trimdas dzīvē.

(Nobeigums 8. lpp.)

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

ĢENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO PL 9-0266.

LASITAJU vēstules

KĀ NIKSONS LIKVIDĒS KOMUNISMU?

Latvijas Amerikā red.:

Dažas iekaršušas galvas kategoriski prasa Gremzdam atbildi uz jautājumu: „Kā Niksons likvidēs komunismu?"

Uz šo jautājumu nevar atbildēt ne Gremzds, ne arī kāds cits, ieskaitot pašu Niksonu.

Vispirms jau būtu netaktiski un muļķīgi to jautāt Niksonam, jo Niksons vienkārši nedrīkstētu atbildēt, ja arī viņš zinātu.

Katrai valstij resp. tās valdībai ir slepeni plāni, kā cīnīties pret saviem ienaidniekiem, un šie plāni vienmēr ved uz pretinieka iznīcināšanu. Nav šaubu, ka Amerikai resp. ASV prezidentam, netrūkst šādu plānu.

Bet man liekas, ka šis polemikas pamatā ir kāds pārpratums. Niksona izteiciens par komūnisma likvidēšanu ir sagrozīts. Savā nominācijas runā Niksons izteicās: „Čruščevs saka, ka amerikāņu mazbērni dzīvos jau sociālisma iekārtā. Mēs varam teikt pretim, — ka Čruščeva mazbērni dzīvos jau brīvībā."

Būtu pārāk tālejoši no šī, ar humoru teiktā izteiciena secināt, ka Niksons būtu solījies likvidēt komūnismu, — kaut gan tas nebūtu bijis nekāds grēks.

Tāpēc nesaprotu, kāpēc šādu jautājumu vispār uzstāda Gremzdam?

Būtu pareizāk jautāt: kāpēc Gremzds un daudzi citi aizstāv Niksonu resp. republikāņus?

Uz to nebūtu grūti atbildēt. Vairums latviešu un citu tautību bijušie DP stāv republikāņu pusē tāpēc, ka republikāņi pirmā vietā stāda ārpolitiku, t. i. cīņu pret komūnismu. Niksons saka, ka **Amerikas labklājība būs tikai tad drošībā, ja to neapdraudēs komūnisms.** Linkolns (Rep. partijas dibinātājs) savā laikā teica, ka **nevar dzīvot puse Amerikas brīvībā un puse verdzībā.** Niksons šodien saka: **nevar dzīvot puse pasaules brīvībā un puse verdzībā.**

Kennedijs turpretim pirmā vietā stāda Amerikas „prospritāti". Viņš saka, ka 17 milj. amerikāņu katru vakaru iet gulēt izsalkuši (?!) Varbūt viņš domā diētas ieturētājus? Bet šis izteiciens atbalsojās arī padomju presē un sagādāja labu propagandu komūnistiem, ka, lūk, pats „prezidenta amata kandidāts atzīst, ka ASV ir 17 milj. „bada cietēju".

Kennedijs solās iet Rūzvelta pēdās, turpināt tā darbu . . . Kāds bija Rūzvelta darbs, mēs visi ļoti labi zinām. Rūzvelts resp. demokrāti, nodeva pusi pasaules komūnistiem, un mums, kas no tā cietuši, ir dibinātas bailes. Demokrāti divas reizes iestājās karā, bet abas reizes izdarīja liktenīgas kļūdas, kuŗu rezultātā pēc 1. pasaules kaŗa pieļāva Krievijā nostiprināties komūnismam (prez. Vudro Vilsons), un 2. kaŗa laikā izglāba komūnismu no droša sabrukuma (prez. Rūzvelts).

Tāpēc mēs esam par republikāņiem. Bet vai jūs varētu pateikt, kāpēc jūs esat par demokratiem?

Jēkabs Garoza, Čikāgā.

TAVA UN MŪSU BALSS

Latvijas Amerikā redakcijai:

V. Upeslācis sakarā ar uzaicinājumu piedalīties Latviešu nacionālās apvienības padomes vēlēšanās rakstā „Tava un mūsu balss" izsakās: „Mēs esam bijuši pasīvi un vienaldzīgi, mēs esam atļāvušies daudz, ko rūsa un kodes maitā, bet esam apraudājuši kā dārgu nelaiķi to dolaru, kam būtu lemts aiziet „neredzamajam" latviešu vienības darbam."

Ikviens, kas darbojas sabiedriskā darbā, var pievienoties V. U. izteiktām domām. Turpretī nākošais teikums „Mēs esam gribējuši, lai mūs laulā un aprok kā kristīgus cilvēkus, bet esam sagaidījuši, lai mācītājs iztiek ar tām zivīm, ko Kristus izdalīja mācekļiem," tālu neatbilst faktiskam stāvoklim trimdas dzīvē.

(Nobeigums 8. lpp.)

...as manuskriptus saīsināt.
...ptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs
...a pastmarka.
...iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās
...edakcijas viedokli...

DIŽA DARBA TĀLĀS ATBALSIS

Krišjāņa Barona 125. dzimšanas dienas atcerē Ņujorkā atmiņas par savu vectēvu stāsta Lidija Barone; galdu, uz kuŗa izstādīti Latvju Dainu pirmie izdevumi, rotā Krišjāņa Barona mātes austa tautiska sega. Barona attēlu rāda Jāņa Rozentāla oriģinālzīmējums.

Nav šaubu, ka šogad, kad atceramies latvju dainu krājēja, kārtotāja un izdevēja Krišjāņa Barona 125. dzimšanas dienu, visā pasaulē, kur vien latvieši mīt, tiks rīkoti piemiņas akti ar referātiem, tautas dziesmu skandējumiem un dziesmām. Ņujorkas latviešiem šāda rakstura sarīkojums, ko bija noorganizējusi Ņujorkas latviešu organizāciju padome sadarbībā ar Latviešu humānitāro zinātņu asociāciju un Ņujorkas latviešu biedrību Yorkville Temple lielajā zālē Manhetenā pagājušā sestdienā, īpaši svinīgu raksturu rādīja Krišjāņa Barona piederīgo piedalīšanās, kas, dzīvodami Ņujorkā, bija varējuši nodot rīkotājiem retās piemiņas lietas: minēto segu, zīmējumu, vairākas fotografijas, kuŗās dainu kārtotājs redzams ģimenes vidū, kā arī pašus Dainu izdevumus. Par pēdējiem pateicība pienākas literātūrvēsturniekam Bičolim, kas izstādītās grāmatas papildināja arī no saviem krājumiem. Bičolis arī referēja par Krišjāni Baronu, izceldams viņu ne tikai kā Latvju Dainu kārtotāju un kopotāju, bet arī kā nacionālu cīnītāju. Referents uzsvēra, ka daudz līdzības toreiz latviešu darbiniekiem bija ar tagadējiem apstākļiem: svešā vide, materiāla atbalsta trūkums un sākumā mazā atsaucība arī pašos latviešos. Tomēr Krišjānis Barons ar savu pusmūža darbu pierādīja, ka arī svešumā var pakalpot nacionālām tautas interesēm, uzceldams ar latvju dainām pieminekli, kas stādāms līdzās grieķu Homēra darbiem. Krišjāņa Barona mūža pēdējie gadi gan jau norit Latvijā, bet tautas dziesmu krāšanu un kārtošanu viņš iesāk Krievijā, tāpat Krievijā arī viņš apliecina sevi kā nacionālu cīnītāju, darbodamies Pēterburgas Avīzēs.

Par tautas dziesmu dziedāšanu un melodijām runāja doc. A. Šturms. Tautas dziesmu demonstrējumus sniedza Skaidrīte Prince un Bronksas latviešu jauniešu koris brīvmākslinieces Ritas Pētersones vadībā. Kā solistē, tā jaunieši izpelnījās dzīvu atsaucību un jauki papildināja programmu. Noslēgumā nāca negaidīts pārsteigums, kad dažus vārdus par Krišjāni Baronu teica arī viņa mazmeita zobārste Lidija Barone, saviem divi dēliem un publikai saspriņdzināti klausoties.

„Viņš bija taisns kā svece, baltu galvu un zilām, laipnām acīm," atmiņu risinājumu iesāk L. Barone. Tālāk viņa izceļ Krišjāņa Barona lielo kārtības mīlestību, nosvērtību un mieru, kāds vienmēr bijis jūtams ap viņu. Kā Barons, tā Baronmāte (dainu tēva dzīvesbiedre) vienmēr bijuši lielos draugos ar jaunajiem. „Mums ar večiem nav ko runāt", bijis parastais teiciens, tāpēc mazmeita abus atceŗas kā brīnšķīgus audzinātājus: Baronmāti kā laipno gādnieci, Barontēvu kā izskaidrotāju, padomdevēju. Baronmāte reiz pat dzīvoklī zagli pārbiedējusi ar savu neparasto laipnību, jo nav vis to bārusi, bet smaidīdama gājusi pretī. Noslēgumā L. Barone piemin dažus jautrus gadījumus, ko dzirdējusi par sava vectēva cūkgana gaitām bērnībā. Tie raksturo, ka jau toreiz Krišjānis Barons pratis cīnīties ar dzīves grūtībām un bijis neatlaidīgs savu nodomu reālizēšanā.

L. Baronei par sarīkojuma pagodināšanu un atmiņām ar ziediem pateicās Organizāciju padomes priekšsēdis T. Pētersons Vakaru noslēdza Latviešu biedrības priekšnieks A. Homičs, pateikdamies arī programmas izpildītājiem un apmeklētājiem. Tie, skaitā ap 100, bija liecinieki, ka dižam darbam ir tālas atbalsis, kas skan laikiem un zemēm pāri kas mudina uz jaunām cīņām par nacionālu pastāvēšanu.

N. Kalniņš.

Arnolds Apse

PĀRDEGUSAIS

Pārdegot atziņu guvu:
Brīdī, kad kļūstu sev lieks,
Brīdī, kad izmisums tuvu —
Pieklauvē pestītājs — prieks.

Jutu, ka uguns dod spēku
Aukstos un remdenos dzelt.
Iemīlēt auglīgu grēku,
Nedzīvu svētumu pelt.

Atpestīts esmu, jo varu
Sajust, kur dievišķais prāts.
Bijīgs ne burtu, bet garu
Pielūdzu pārdedzināts.

Iznācis „Skatuve un Dzīve" 7. numurs

Krolla Kultūras biroja derīgu grāmatu nodaļas izdevumā. Daudz illustrāciju, maksā 75¢. Saturā: V. Richtera „Pazīstamas sejas", Voldemāra Hermaņa „Rudens impresijas", Ed. Tūtera „Vectēva zintis", atmiņas par Reinholdu Veicu, Valda Hermaņa „Jaunajiem aktieŗiem" Z. Ritmaņa „Ada Benefelde", A. Rubeņa „No pagātnes uz nākotni", V. Hermaņa „Kā mani gribēja vest uz Holivūdu", K.Upatnieka „Aktieŗa darbs", rež. R. Rubeņa režijas piezīmes Zīverta lugai „Rūda" u. c. raksti.

Krišjānim Baronam veltīts vakars Toronto

Kopš pāris gadiem LPB Kanadas kopa sāka rīkot intīma rakstura vakarus, kas sākuši arvien vairāk gūt sabiedrības atsaucību. Ir bijuši sarīkojumi, kuŗos referenti runājuši par latviešu preses un sabiedriskās dzīves jautājumiem, un sekojošās pārrunās bijusi spraiga domu izmaiņa.

Laiku pa laikam īpaša vērība veltīta mūsu rakstniekiem un citiem gara darbiniekiem, papildinot runāto vārdu - priekšlasījumu un deklamācijas ar dziesmu.

Atzīmējot mūsu krīvu krīva Krišjāņa Barona 125. gada dzimšanas dienas piemiņu, LPB Kanadas kopa bija sarīkojusi sestdien, 22. oktobrī, Sv. Andreja baznīcas zālē interesantu vakaru.

Vakaru atklāja kopas valdes priekšsēde B. Senkēviča ar īsu uzrunu, izsakot gandarījumu, ka klausītāju vidū redzama arī jaunatne.

Par Krišjāņa Barona dzīvi un darbu ļoti dzīvi un interesanti referēja mācītājs A. Lūsis, bet dažus Kr. Barona dzejoļus deklamēja Hedviga Pētersone.

Koncerta daļā dzirdējām brīvmākslinieci Elfrīdi Karlsoni - Bērziņu ar komponistu Imantu Saksu pie klavierēm.

E. Karlsone - Bērziņa dziedāja J. Graubiņa, V. Dārziņa, H. Berino, V. Bērzkalna, J. Ķepīša, J. Vītola, A. Kalniņa un T. Ķeniņa harmonizētās tautas dziesmas. Jāatzīmē, ka H. Berino šim gadījumam apstrādājis 6 tautas dziesmas, liekot virsrakstā — No šūpuļa līdz kapam (opus Nr. 88).

Programma bija labi izvēlēta, sākot ar šūpuļa dziesmām, bāreņīti - zeltenīti un beidzot ar jautrām dziesmām.

Māksliniece, ka pazīstam kā vienu no mūsu labākajām tautas dziesmu iztulkotājām, jau ar pirmo dziesmu — Miedziņš bērnu kaitināja (J. Graubiņš), bija radusi labu saskari ar klausītājiem, kas ar lielu atsaucību sekoja visai programmai, izprasot arī piedevas.

Atzīstami labā izruna, apvaldītais dziedājums, kuŗā nevarēja pārmest tieksmi uz nevajadzīgu skaļumu, un prasme izcelt tautas dziesmas saturu sagādāja klausītājiem jauku vakaru.

Piekļāvīgs un drošs pavadītājs bija komponists J. Sakss, kas, bez šaubām, lielā mērā sekmēja koncerta labo izdošanos.

Mākslinieki un referents saņēma daudz skaistu rudens ziedu.

Ž. Zentiņš.

Ludmillas Sepes koncerti

Krolla Kultūras biroja izkārtojumā vēl notiks 29. oktobrī Linkolnā, 30. oktobrī Omahā, 5. novembrī Saginavā, 6. novembrī Detroitā; no 6. līdz 13. novembrim viņa viesosies Kanadā, pēc kam atkal Savienotajās Valstīs, 13. novembrī Vašingtonas pilsētā, 19. novembrī Ročestrā, 20. novembrī Sirakuzās. Vēl paredzēti koncerti: 26. novembrī — Kvekertaunā, 26. novembrī Filadelfijā, 3. decembrī Elizabetē, 4. decembrī Ņubrunsvikā, 9. decembrī Portlandē, 10. decembrī Sietlā, 11. decembrī Takomā, 17. decembrī Losandželosā un 18. decembrī Sanfrancisko. Koncertus uz vietām rīko vietējās organizācijas.

Rīgas rūjienietis Ņujorkā jeb Laikmetīga polifonija

Jānis Krēsliņš — TOMĒR, ES ATCEROS —

Ceļinieka apgādā Ņujorkā — 1960. g.

Jānis Krēsliņš mīl skaistas, mīl groteskas, mīl eksotiskas lietas, bet daudz dziļāk viņš mīl savu zemi un tautu — un tādēļ viņa pirmā grāmata, kas visumā sadzejota skaistajā, groteskajā un eksotiskajā Ņujorkā, saucas **Tomēr, es atceros.** Krēsliņš kustas pa Ņujorku, pa Ameriku, pa raibo pasauli vaļā acīm; bez lieliem aizspriedumiem viņš tveŗ visu, kas tveŗams — ielās, mūzejos, teātros, burleskās, bibliotēkās, kafejnīcās un tā joprojām, — taču paliek pret visu to ar rezervi. Sirds un prāts velk atpakaļ uz savējo — uz to, ar ko sarasts kopš bērnu dienām un kas saista ar latviešu tautas vēsturi — gan rakstīto, gan dzīvo. (Krēsliņš pats pēc profesijas vēsturnieks, dz. 1924. g. Mālpilī; vidusskolu sācis Rūjienā, beidzis Rīgā; bijis grāvjraču bataljonā, gūstekņu nometnē, cietumā; studējis Tībingenas un Kolumbijas universitātēs; precējies, trīs bērni — no kuŗiem jaunākā meita Māra — 5 g. veca — zīmējusi tēva portretu, kas tik neatdarināmi un sirsnīgi pušķo šīs grāmatas vāku).

Visai raksturīgs dzejolis krājumā ir „Trimdinieka jūlija nedēļa" (30. — 35. lpp.). Virsraksts tāds, ka tradicionālā trimdas dzejā svaidīts lasītājs sagaidīs nedēļu garas nopūtas par mūsu sūro likteni, par to, cik svešums nemīlīgs u.t.t. Tā vietā autors mūs ierauj daudzkrāsainā un kairā pasaules tautu festivālā: franču Bastijas dienas svinības — pie ieročiem, pilsoņi! — un tūkstoš meitenes, kas „maigi mežonīgas kā Bridžita Bardo un patīk tāpat kā marseļjēze"; brīvdabas arēna Ņujorkā — „gadu simti mūsu acu priekšā debesskrāpju fonā": vūdū un Haitī bundzinieki, flamenko dejotāji un ģitaras no Spānijas, Ņūorlīnas un Čikāgas melnie — blūs . . .

Tad tumsā izzūd arī tās,
un deju uzsāk Izraēla meitenes:
tirgus ainas no bībeles laikiem,
semītisks skurbums.
Kad sencīgie brunči plīvo
un virmuļo dejotāju augumi,
man jādomā par Zālamana augsto dziesmu bībelē,
par Sulamīti:
„Atgriezies, atgriezies, Sulamīte, atgriezies,
atgriezies, lai ielūkojamies tevī . . ."

Ar Zālamana augstās dziesmas citātu Krēsliņa ekskurss trimdiniekam pavērtajos pasaules krāšņumos, šķiet, sasniedzis kulmināciju un varētu bibliski beigties. Taču tieši šeit nāk lūzums, kas kopīgs visiem līdzīgas tematikas darbiem Krēsliņa grāmatā — nāk atgriešanās pie savējā:

Bet nedēļa vēl nav galā.
To beidzu ziemeļos,
kur ezeri un bērzu birzis,
kur kalnos mellenes un saule,
kur pļavās pelašķi un vanagzirņi,
kur ugunskuri krēslā liesmo,
kur balsis dzied
zem sirmiem ozoliem:
„Tōli dzeivoj muna meiļo,
es navaru sasatikt".

Pāri galvai pērkonveidīga eksplozija.
Kāds dzēts
pēkšņi sāk lidot ātrāk kā skaņa.

Pēdējais piesitiens it kā nejaušs — taču mākslinieciski izlēsts tā, lai radītu nojautu par parallēlu eksploziju autora emocijās, tās tomēr lieki neatkailinot. Šādu virvju pār pēkšņiem bezdibeņiem grāmatā daudz. Te jāatceras, ko Krēsliņš teicis, rakstīdams kādreiz par Ēriku Ādamsonu („Laika" 32. n-rā, 1948. g.): „ . . . jūtas, noskaņas ir kā gaisīgas kodes — un viņu patiesīgumam atbilstošus vārdus rast grūti — vai pilnīgi neiespējami". Būtu aplam apgalvot, ka trūktu labas dzejas, kas ir daudz tiešāka. Bet Krēsliņam arī šai ziņā patīk rezerves: ja runa par jūtām, tad labāk viens vārds par maz nekā par daudz. Manuprāt dzejai gan pāri var nodarīt abējādi.

Savus trauslākos vārdus gandrīz greizsirdīgi taupīdams, Krēsliņš ar lielu kāri lādē un šauj tos, kas mazāk personīgi — kas pārstāv jau „objektīvizētas" vērtības. Tādi, piemēram, ir vārdi ar kultūrvēsturisku nozīmi. Ja vēl iegaumē, ka vēsture un mākslas Krēsliņam vispār sirdslieta, kļūst saprotams, kādēļ šādu spridzekļu viņa dzejā papilnam, arī „Trimdinieka jūlija nedēļā". Visbiežāk tie ir svešu vietu, dziesmu un cīņu vārdi u. tml., ko latviskot nav iespējams — un kas autoram tomēr nepieciešami. Ja apdzied, teiksim dzeltānmaizi, tad dabiski iemest pantos safrānu, kardamonu, mandeles; ja dzejo par kultūrvēsturi, tad tikpat dabiski izmantot kultūrvēstures garšvielas — Bastijas dienas, Haitī bundziniekus, spāņu flamenko. Krēsliņam šādi vārdi parasti nekalpo tikai kā ornaments vai aptuveni simboli, kā tas lielā mērā šķiet Ērika Ādamsona dzejā (un Ādamsons rāda, ka attaisnojas arī tas); tad drīzāk prātā nāk precīzie kultūrvēsturiskie piesitieni cita dzejnieka un vēsturnieka — Arvēda Švābes — sonetos, — tikai Krēliņš ir draiskāks un apsvīedīgāks — ar niķiem un stiķiem pa vidu.

Bet arī visraibākajās vārsmās Krēsliņš pret lasītāju godīgs un grāmatas beigās atsevišķiem darbiem pievienojis lietišķus paskaidrojumus, norādes. Varēja vienīgi vēlēties, kaut tās būtu bijušas plašākas. Mūsu dzejā autora paskaidrojumi nav ieviesušies, kamēr, piem., modernie angiosakši, kas reminiscenču dzeju vairāk iecienījuši, tos saviem krājumiem piekariņa it bieži. Paskaidrojumi aiztaupa lasītājam un kritiķim liekas pūles. Dzejas burvībai šādi vējlukturi nekaitē, tieši otrādi — ja vien neatklājas, ka svešie priekšstati uzburti bez poetiskas jēgas. Bet tad Krēsliņš būtu pirmais, kas pavīpsnātu un teiktu: — Nepatiesa laikmetība.

Kur Krēsliņa paša patiesīgums? „Tautiskumā"? Arī pret to viņš ar pamatīgām rezervēm. Viņa satira par trimdinieku mājas godiem un tautas svētkiem „pa vienai spalviņai" plucina mūsu populāro sentimentu un morāli. Bet, kā piedzīvots rakstnieku sarīkojumos, kur Krēsliņš savu satiru lasījis, tauta tai tomēr sirsnīgi aplaudē — varbūt daļēji tāpēc, ka formāli šie dzejojumi balstās tieši tais elementos, kuŗus tie īstenībā izsmej: tur ir ziņgu ritmi un refrēni, ragu orķestra tusnīšana, ča-ča-ča, iespiedzieni. Pārņem milīgas aizdomas, ka vismaz pa pusei autors pats šī sentimenta upuris. Tā tas laikam arī ir bet — tikai pa pusei. Otra puse, kas sniedzas dziļāk tai pašā laikā protestē: — Tomēr, es atceros! —

Mūsu tēvzeme, šķiet, ir kaut kur tālāk, dziļāk
Tā vairāk dziesmās, patiesībā, savā liktenī un valodā. (70).

Vai tie būtu latviešu tautas svētki Harlemā, „Voceka" izrāde Metropolitena operā vai Bar Bizarre Greničas Vilidžā, — Krēsliņu visur aizsniedz it kā dīvaiņu tālruņu zvani, un laikmeta „skaistajai bezjēdzībai" cauri viņš pēkšņi runājas ar Auseklī, Kronvaldu Ati, Māteru Juri, Ruģēnu; ar Hitlera rekrutēm čigāņu kazarmās Daugavmalā, ar sarkano pravieti sarkanajā Rīgā, ar kauliem kaut kur zem zemes, ar palikušiem, ar Māru vītolā. Šis mirklīm caurvītās tālsarunas liek Krēsliņa dzejā vienlaicīgi skanēt un jaukties ļoti dažādām mūsu eksistences temām, allaž arī visdobjākajām. Pretēji, piem., Linardam Taunam, kas visdažādākos priekšstatus kaisli sapludina kopā, it kā tie pamatos nozīmētu vienu un to pašu, — Krēsliņš skaudri, pat demonstrātīvi izceļ atsevišķu temu patstāvību un to kontrastus: radikālākā polifonija, kāda latviešu dzejā dzirdēta. Tikai mūsu grēku un parādu nemitīga atgādināšana lasītāju ar laiku var nomākt — sevišķi tāpēc, ka, pietrūkstot tiešākam drāmatismam

(Nobeigums 4. lapp.)

Jānis Sarma

PĒDĒJAIS SNIEGS

ROMĀNA „KALNAKŪĻU VIKTA" FRAGMENTS

Jāņa Sarmas romāns „Kalnakūļu Vikta" iznāk šorudien TILTA apgādā. Romāns ir Jāņa Sarmas līdz šim plašākais darbs. Tas sacerēts, lietojot gan pieredzi, gan dokumentāciju, un sniedz spilgtas kultūrvēsturiskas ainas par laiku no 1904. — 1906. g. Romāna darbība risinās pārmijus Zemgales laukos, mazpilsētā Bauskā, Rīgā un Krievijā un vispusīgi apgaismo latviešu jaunatnes centienus un problēmas uz liesmojošā revolūcijas fona. Rūpīgā un raksturīgā attēlojumā parādās Blūma mākslas skola, kuŗā gadsimta sākumā mācījās gandrīz visi jaunie latviešu gleznotāji, Dzelmes rakstnieku grupa, ģimnazistu un studentu revolūcionārie pulciņi un to sanāksmes, lielā 18. janvāra demonstrācija u. c. Daudzas vēsturiskas personas romānā sauktas īstajos vārdos. Laikmeta dziņas un centienus autors atsedzis asi kontrastētās tipizētās personās.

Blūma mākslas skolā viss ritēja tālāk parastajā kārtībā, tikai šad un tad tur parādījās kādi jauni audzēkņi No tiem es tuvāk iepazinos ar Viktoru Dāli, jauku un sirsnīgu zēnu, kas bija izslēgts vai nu no Nikolaja vai Aleksandra ģimnazijas. Otrs tāds pats patīkams zēns bija Kārlis Zariņš, kaut gan augumā krietni pārspēja Dāli. Kādu dienu gājām ar Zariņu kopīgā pastaigā, un viņš pastāstīja, ka nodarbojoties ar literātūru. Viņš jautāja, vai arī es kaut ko nerakstot. Ja tas tā būtu, tad varētu domāt par kādas avīzes izdošanu, jo gan jau tad dabūtu arī vēl citus rakstītājus. Zariņa domas man izlikās tik neparastas, ka negribot pasmējos. Viņš to ņēma ļaunā:

„Tātad tu domā, ka es nekā nespēju?" viņš iesaucās.

Nu nē, tā es īsti nedomāju, bet tomēr — izdot avīzi, tas man izlikās pārāk fantastisks plāns. Es pats gan patiešām šo un to biju mēģinājis rakstīt, kas varēja līdzināties kādam literāram darbam, bet man likās, ka atklātībai tas neder, un es par to nebiju nekā minējis pat Viktai. Laikam man vajadzēja iztēikt vēlēšanos redzēt, ko rakstījis Zariņš pats, tad varbūt mūsu draudzēšanās būtu turpinājusies. Bet es nebiju apķērīgs, un tā mēs uz priekšu vairs nesatikāmies.

Ar pavasaŗa gaišajām dienām atsvaigojās arī mūsu klusās dabas. Tur parādījās pa kādai puķei vai agrajam dārzenim. Tomēr arī tad nebija nekāda lielā prieka tās gleznot — mēs ilgojāmies pēc lielās un plašās brīvās dabas. Kādā dienā Egiazarjanca jaunkundze teica:

„Būtu jauki pagleznot pēdējo sniegu — tā, kā Purvītis to dara. Ko jūs sakāt par to?"

Tas bija domāts man, bet atsaucās Ļeščinska:

„O jā, es būtu ar mieru — mēs varētu svētdienā kaut kur aizbraukt . . . Sārti dzeltenie priežu stumbri, zilās ēnas uz violeti baltā sniega . . . Jā, tas būtu jauki."

„Var jau būt," Egiazarjanca jaunkundze sausi teica, „bet es runāju ar Lejaskūļa kungu ne ar jums, Ļeščinskas jaunkundze."

„O, piedošanu, kollēga, es piemirsu, ka jūs taču parasti sarunājaties tikai ar kungiem . . ."

„Ir iespējams, ka jūs slimojat ar pārkairinātu fantaziju un tāpēc dažu ko redzat īpatnējā gaismā . . . Jums derētu ārstēties. — Tātad, Lejaskūļa kungs, ko jūs domājat? Egiazarjanca jaunkundze nu griezās tieši pie manis. Bet tā kā viņa visu ziemu mani bija pilnīgi ignorējusi, es ar atbildi vilcinājos un tikai pēc brītiņa teicu:

„Varbūt . . . bet tieši solīt nevaru . . ."

„Ahā," Egiazarjanca jaunkundze smīnēja, „jums laikam padomā kādi citi ceļi . . . Es saprotu." Un viņa griezās pie Kalna, kuŗš stāvēja pie sava molberta gabaliņu tālāk:

„Kungs Kaln, vai gribat braukt man līdz uz Ķeizarmežu?"

„Es? Es jums līdz uz Ķeizarmežu? Savādi! Kādēļ lai es gribētu braukt jums līdz uz Ķeizarmežu?" Kalns uztraucās un nosarka kā meitene.

„Bet kollēga, ir taču dabiski, ka man, kā sievietei, ir neērti un pat nepatīkami vienai . . ."

„Bet kādēļ tu gribi, lai kāds vīrietis brauc tev līdz tur, kur sievietēm ir neērti un nepatīkami?" apjautājās Rudēvics, bet nu Egiazarjanca jaunkundze saskaitās:

„Jūs, kungs Rudēvic, esat rupjš un . . . es vispār nevēlos tālāk runāt."

Mūsu saruna pārtrūka, bet starpbrīdī Rudēvics man teica:

„Tu uzmanies, jo kaukāzietes, kad saskaistoties — tad strādājot ar dunčiem. Kas to zina, vai arī šai rokas somiņā apakš pūdeŗkārbas nav duncītis zelta spalā . . . Droši vien, viņai būs bijis kāds konflikts ar Šmēlingu, jo visu ziemu viņa tam bija visur līdz kā aste, bet nu aicina tevi . . . Es, vai zini, viņai būtu uzsitis ar knipi pa degunu . . ."

Egiazarjanca par braukšanu uz Ķeizarmežu vairs nerunāja, bet Ļeščinska kādu dienu teica:

„Tā ideja par violeto sniegu nav slikta, bet braukt uz Ķeizarmežu es gan neieteiktu, jo tur tagad svētdienās tiekot rīkoti slepeni mītiņi, un policijai tas esot zināms, tāpēc visus, kas tur aizbraucot, izkratot un dažus arī apcietinot — mans paps stāstīja . . . Bet mēs varētu gleznot Arkadijā. Tas nav tālu no mūsu dzīvokļa, un, kaut gan priežu tur nav, tomēr ēnas ir tikpat zilas kā Ķeizarmežā. Atbrauciet svētdienas rītā tā ap kādiem desmitiem — agrāk jau nekādu ēnu nav — es jūs tur gaidīšu. Nu, vai brauksit?"

Es vēl nekad nebiju ārā gleznojis ziemā, tāpēc šaubījos, vai tas vispār iespējams. Tomēr interese man par to bija.

„Purvītis gleznojot ārā cauru ziemu — man Zeltiņš stāstīja."

„Jūs pazīstat Zeltiņu?"

„Nu tā — drusku . . . . Kādas reizes esmu pie viņa bijusi. Viena jau, zināms, ne, man arvien nāca līdzi vēl kāda meitene . . . Nu, vai atbrauksit uz Arkadiju?"

Teicu, ka braukšu, ja laiks būs piemērots. Un laiks tiešām it kā gribēdams būt mums labvēlīgs, bija tāds, ka labāku nevarēja iedomāties. Tā bija brīnišķīga pavasarīga spožuma un svaiguma pilna svētdiena. Jau ejot pa Suvorova ielu, saklausīju cīruļu dziesmu un tā skanēja cauri baznīcu zvaniem līdz pat Iekšrīgai, kur zvanu skaņas bija skaļākas un, atbalsodamies šauro ielu un gatviņu jūklī, nomāca visus citus trokšņus. Melni cilindroti kungi un tikpat melnas un cildenas dāmas, kas pulcējās pie Pētera un Doma baznīcu vaļējām durvīm, pārmetīgiem skatiem vēroja melno mālkasti un salocīto molbertu.

Ļeščinska mani gaidīja pie mūzikas estrādes, kur saules pusē bija jau krietni silts.

„Neko lielu es necerēju", viņa teica, „uz vīriešiem jau nevar paļauties. Un, ja neko negaida, tad nepieviļas . . . Nu, bet rīts tiešām ir pavisam jauks, un ir labi, ka jūs tomēr atnācāt . . ."

Mēs novietojāmies netālu no mazā ūdenskrituma, kas šalca pavasarīgi jautri. Tur grāvmalās vēl bija bieza sniega kārta ar tumši zilām ēnām, kas kopā ar saules pārlietajiem gaišajiem laukumiem īsti gleznieciski vizuļoja brūnajā ūdenī. Mēs sēdējām uz lielajiem krastmalas akmeņiem, kas jau bija saulē sasiluši un mierīgi sākām gleznot. Parks bija pilnīgi ļaužu tukšs, un mūs neviens netraucēja. Bet pēkšņi Ļeščinska nometa otas tik sparīgi, ka viena no tām pārvēlās krāsu kastes malai un iekrita ūdenī. Es to gribēju izzvejot, bet Ļeščinska neļāva:

„Lai peld uz Daugavu . . . ." viņa teica, „man tā gleznošana nemaz tā nepatīk, kā jūs domājat . . ."

„Bet kāpēc tad gleznojat?"

„Ko tad citu lai daru? Ģimnazijā man arī vairs nepatika, un tāpēc priekšpēdējā klasē sāku nemācīties un kaitināju skolotājus tik ilgi, līdz man no turienes bija jāaiziet. Bet mājās arī nav ko darīt un vispār nav kur palikt. Tad iestājos mākslas skolā. Bet vai tad arī tur kas ir? Apnikušas klusās dabas un nejaukie ģipši — acis, ausis, lūpas un visādi Hermesi, Apoloni un Venēras ar tādām krūtīm un stilbiem, kādu nav nevienai sievietei . . . Kāda tad tur māksla, ja prot tos uzzīmēt? Mākslai taču jābūt kaut kam tik lielam, gaišam un skaistam, ka cilvēku pilnīgi izrauj ārā no šīs dumjās pasaules un liek to pavisam aizmirst. Ja kāds ir mākslinieks, tad tam jārada šis lielais un skaistais kas viņu aizrauj un . . . un padara mūs cēlus un cildenus . . . Bet vai tad mūsu skolā par to kaut ko saka? . . . Tikai tikai sausus aizrādījumus: tur tas jums par īsu, tur ēna par stipru, tur jums viena vietiņa jāpārlabo . . . nu vot, . . . nu jau ir it kā labāk. — Kad iepazinos ar Skargu, domāju — viņš ir dzejnieks un tāpēc es no viņa dabūšu zināt, kas ir dzejas māksla. Var taču dzeju baudīt un izdzīvot tā, it kā tu pats būtu dzejnieks. Vismaz tā mums mācīja skolā. Bet atkal nekas neiznāca. Skarga prot tikai šausmināties un tad muldēt, bet kāds prātīgs pantiņš viņam rodas reti. — Tev man jāpalīdz, — viņš bieži man teica, — jo tu esi sieviete, dabas stichijas elementārais spēks, kas man jāpārrada katrā vārdā, katrā elpas vilcienā . . ."

„Bet tas taču ir skaisti — būt par dzejnieka ierosinātāju?"

„Nu, ziniet, tas ir interesanti tikai sākumā, bet vēlāk apnīk. Kādēļ īsti man kāds vīrietis kaut kam jāierosina? Lai viņš ar kaut ko ierosina mani! Patiesībā viņam jābūt tikai īstam vīrietim un nekam vairāk."

„Bet kādu vīrieti jūs iedomājaties kā īstu vīrieti?"

„Ak jūs esat tāds pats kā visi citi, kaut arī mazliet pārāks par Kalnu un Rudēvicu! . . . Īsts vīrietis, man šķiet, nemaz neprasa, kādam tam jābūt, un man viņš arī nemaz nav jāierosina nezinkādām tur augstām lietām . . . Ak, dzīvei vispār nav nekādas jēgas . . ."

Saule tuvojās pusdienas stāvoklim, tāpēc mums bija studija jānobeidz, jo ēnas mainījās.

„Vai iesim kaut kur citur vai sāksim šepat jaunu studiju?" es jautāju.

„Ē, nav vērts!" Ļeščinska iemeta otas krāsu kastē. „Lai viņas pūst . . ."

Viņa bija ar kaut ko ļoti neapmierināta un, nolēmuši, ka tālāk vairs negleznosim, mēs gājām no parka laukā.

„Es domāju, ka jūs . . . Ļeščinska gribēja kaut ko teikt, kad pie tramvaja atvadījāmies, bet tad pārtrauca pati sevi „nav jau nekas, bet . . . varbūt es jums rakstīšu . . ."

Tā mēs izšķīrāmies, un, braukdams tramvajā, es par Ļeščinsku vairs nedomāju, jo viņas izturēšanās jau allaž bija mazliet dīvaina.

Pirmdienā viņas skolā nebija, tāpat arī otrdienā. Trešdien Rudēvics brīnījās: „Kur tad tā nu iekritusi?" Bet neviens viņam nezināja nekā atbildēt. Bet ceturtdienas vakarā Blūms mani paaicināja sāņus un klusām stāstīja:

„Vai jūs jau zināt? — Mūsu Ļeščinska svētdienas pēcpusdienā ielēkusi Daugavā . . . Vai jūs to saprotat, kungs Leijāskulis? Tiešām, jūsu latviešu meitenes ir neizprotami radījumi . . . Kādēļ viņai tas bija jādara? Tēvs, nu, tēvs, protams, kā policists nevarēja būt diezincik patīkams . . . Māte? Par māti es nekā nezinu . . . Vot . . . Tātad viņa atrasta tikai vakar — zvejnieki izvilkuši tīklā — no Daugavas . . . Nu tak vot, nu jūs to zināt. Bet citiem par to nekā nesakiet, jo labāk ir, ka viņi to nezina, vai ne? . . . Nu tak vot! . . ." Blūms aizgāja, galvu purinādams un it kā apmulsis.

Skolā Ļeščinskas trūkumu neviens vairs neievēroja, jo arvien ieradās kāds jauns skolnieks vai skolniece, bet no vecajiem kāds pazuda. Tikai es nevarēju viņu aizmirst un nevarēju pierast, ka parastajā vietā pie molberta stāv kāds cits.

DRAUGS TAM DRAUGAM

Kādēļ mēs sagaidām no pašu tautiešiem labāku un lētāku darbu

Komūnisti ļoti daudz mēdz runāt par brīvību un taisnību. Mums visiem zināms, ka brīvību un taisnību visgrūtāk atrast zemēs, kur valda komūnistu diktātūra. Mēs, latvieši, savukārt ļoti bieži daudzinām vienotību. Vienotība mums būtu ļoti noderīga, bet liekas, ka līdz īstai vienotībai mēs vēl neesam izauguši. Ducis vai vairāk biedrību katrā lielākā latviešu trimdas centrā vislabāk liecina par mums tik raksturīgo individuālismu. Varbūt tikai dziesmu svētkos mēs laiku pa laikam parādam, ka vismaz uz pāris dienām gadā varam visi kopā vienādi just, priecāties un smelties spēkus no avota, kam vārds tautas vienprātība.

Tāpat kā gaismas pili vai vienības namu nevar uzcelt vienā dienā, tā arī īstenas tautas vienības radīšanai ir vajadzīgs laiks. Vienotību uz pavēli neradīs nekāda latviešu organizāciju apvienība vai lielāko organizāciju un draudžu deklarēta labas sadarbības griba, bet to radīs tautiešu nostāja un izturēšanās pret savu tuvāko kaimiņu, draugu vai pazīstamo.

Žīdus ļoti bieži dēvē par internacionālisma apustuļiem. Patiesībā žīdi ir lielākie nacionālisti. Kā saglabāt nacionālo apziņu un tautas kopību, mēs daudz varam mācīties no pasaules vecākajiem trimdiniekiem — žīdiem. Atstāsim atklātu jautājumu vai žīdu tautas stiprums slēpjas viņu reliģijā vai nacionālajā pašapziņā, vai arī financiālo operāciju realizēšanas talantā. Nenoliedzami, Izraēlas valsts nekad nebūtu dzimusi, ja par to visi kā viens neiestātos visā pasaulē izkaisītie Ciānas dēli.

Žīdu skaits, piemēram, Toronto pilsētā procentuāli atbilst Latvijas laika žīdu minoritātes lielumam Rīgā. Viens otru atbalstot, Toronto žīdu kolonija pēdējos gados ir piedzīvojusi neredzētu uzplaukumu. Jauni grezni žīdu tempļi paceļas pilsētas ziemeļu daļā.

Tanī pašā laikā turpat 10.000 latviešu šinī pilsētā desmit gados nav varējuši vienoties, kur un par kādiem līdzekļiem celt Toronto latviešu Vienības namu, kurā patvērumu rastu latviešu skolas, daudzās biedrības un galvenais, kur katrs tautietis labprāt iegrieztos, jo viņš zinātu, ka šīs pils celšanā arī viņš pielicis savu roku. Protams, ka mūsu skaits Toronto ir gandrīz četras reizes mazāks kā žīdu. Droši vien tādēļ mēs, domājot par mūsu vecākās paaudzes mūža vakara nodrošināšanu, esam šad un tad izteikuši domas, ka latviešu veco ļaužu mītni varētu ierīkot kaut kur Sidrabenes vai Saulaines tuvumā — vietās, kur ziemas mēnešos ne vienmēr var piegādāt pastu un pārtiku. Brīnums, ka neviens vēl nav ieteicis nopirkt kādu vecu māju, jo tās mūsu organizācijām aplam labi patiktu, šādu soli attaisnojot ar taupīgu un racionālu rīkošanos ar saziedotiem līdzekļiem. Žīdiem Toronto ir gandrīz [illegible] mītne, kas ne no ārienes, neko daudz neatšķiras no pilsētas lielākajām viesnīcām. Kādēļ mums vajadzīgas vienības nams, ja mēs varam budžetā paredzēt līdzekļus [illegible] auditorijas, poļu vai vācu kluba, vai kādas citas nepiederīgas un padārgas telpas noīrēšanai tautiešu kopā sanākšanai?

Pametīsim uz mirkli skatu mūsu tautiešu attieksmēs ikdienā. Mēs labprāt gribam izmantot savu tautiešu amatnieku un brīvo profesiju pārstāvju pakalpojumus. Tas mūsu izpratnē ir dabiski, jo šādi rīkojoties mēs sagaidām no pašu tautiešiem labāku darbu par lētāku cenu.

Mūsu fotografi par saviem pakalpojumiem rēķina pat līdz 3 vai četras reizes zemāku cenu nekā līdzīgas kvalifikācijas kanadiešu meistari. Pie latviešu ārstiem mēs ejam tādēļ, ka varam izrunāties pašu mēlē un, nenoliedzami, mūsu ārsti nevienam slimniekam nenodīrājot ādu. Mēs bieži vien izbrīnā paliekam ar vaļēju muti, kad, aicinot māksliniekus kuplināt ar priekšnesumiem kādu sarīkojumu, tie par savu uzstāšanos atļaujas prasīt honorāru, kāds atbilst viņu kvalifikācijai. Būvuzņēmējs, kas gadā nopelna desmitreiz vairāk kā mākslinieks, koncertos pie ieejas noziedo divus vai piecus dolarus, un viņa tautiskais pienākums ir izpildīts. Mākslinieks, kas iedrošinājies prasīt par savu uzstāšanos honorāru, ir gandrīz vai bezkauņa, kas grib iedzīvoties uz savu tautiešu rēķina. Tas, ka pašu mākslinieki būtu arī materiāli jāatbalsta, jo žīdi, poļi, ukraiņi u.c. diezin vai savos sarīkojumos aicinās latviešu māksliniekus, mums neienāk prātā.

Daudz runāts, smiets un raudāts par latviešu namīpašnieku un īrnieku attieksmēm. Latviešu īrnieki bija tie, kas palīdzēja daudziem uzņēmīgākiem tautas brāļiem tikt pie savām mājām un īsā laikā atbrīvoties no obligāciju parādiem. Ka daži namīpašnieki saldēja savus īrniekus, acis nepamirkšķinājuši plēsa 40 un vairāk dolaru par mazu skabūzīti bēniņu stāvā — tas jau pieder pagātnei.

Runājot par tautiešu savstarpējām draudzīgām attiecībām, mēs nedrīkstētu piemirst arī mūsu uzņēmējus, kas labprāt saistīja darbā savus tautiešus, bija lāga vīri, un droši vien tādēļ atturējās maksāt tādas algas, kā arodbiedrības vai citi uzņēmēji bija atraduši par iespējamu.

Bieži vien, ja jūsu mājās samaitājusies apkure, vajadzīgas galdnieka vai mūrnieka veiklās rokas, jūs ar paziņu starpniecību sameklējat latviešu meistaru. Sakiet atklāti: kādēļ jūs sagaidāt, lai viņš strādātu labāk un prasītu mazāku atlīdzību nekā vietējie? Vai tautiska sentimenta dēļ? Kā būtu, ja tautiska sentimenta dēļ mēs pārmaiņus sāktu nemēģināt ietaupīt uz savu tautiešu kvalificēto darbu?

Katrai medaļai tomēr ir divas puses. Mēģināsim nākošā reizē paskatīties otrā pusē.

Pirms vairāk kā 150 gadiem kāda vācu studentu novadniecība savām devīzēm izvēlējās sauksmes latviešu valodā: „Sirds kurzemnieka gods" un „Draugs tam draugam". Man liekas, ka izvēloties šīs devīzes, baltvācu muižniecības atvases Jēnas, Berlīnes un Terbatas universitātes, pašiem neapzinoties, savas biedrības „Curonia's" karogā bija ierakstījušas cildinājumu latviešu tautai. Varbūt, ka [illegible] latvieša [illegible] „Draugs tam draugam" [illegible] nepieciešams kā jebkad, un ka viņa nemaz nav uz mūžiem stikla zārkā iemidzināta pasaku princese. Jūsu A. Kundrats.

DRAUDZES 10 GADU JUBILEJA

Ilggadīgais Sv. Katarīnes draudzes pr-ks H. Greble ar kundzi pie draudzes locekļu un vietējo tautiešu dāvātā rakstāmgalda. Priekšplānā redzams draudzes jubilejas kliņģeris ar 10 svecītēm. J. Liģera uzņ.

Kanadas Sv. Katarīnes draudzes svinīgo dievkalpojumu, veltītu 10 gadu jubilejai, Sv. Katarīnes Kristus baznīcā ievadīja archibīskapa pārstāvis Kanadā prāv. A. Skrodelis, sirsnīgos vārdos norādot, ka še nav Latvijas baznīcas mazākās vienības — draudzes svētki vien, bet ka tie reizē ir arī katras latviskās sirds svētki. Svešuma gaitās mūsu draudzes un dievkalpojumi latviešu valodā ir jāsargā kā dārgakmeņi, un katram draudzes loceklim šajā darbā jāziedo savas dvēseles siltums, jo reizē tas ir arī darbs mūsu tautas nākotnei.

Dievkalpojuma sprediķi teica viesis, Toronto Austrumu draudzes mācītājs A. Briedis. Savā svētrunā citā starpā viņš pasvītroja, ka latviešu draudzes šodien nav tikai kristīgā gara kopējas vien, bet reizē ir arī stipri nacionālie cietokšņi, kur mātes valoda ir tā, kas pulcina mūs kopā. Sveicot Sv. Katarīnes draudzi jubilejā, māc. A. Briedis izcēla to vareno zelta vārpu birumu, ko draudze savākusi savā 10 gadu darbības tīrumā.

Svinīgo dievkalpojumu kuplināja ASV viesis, prof. A. Ozoliņš ar čello solo, brīvmākslinieka Imanta Saksa ērģeļu pavadījumā. Šie priekšnesumi brīnišķīgi izskanēja baznīcas labajā akustikā.

Sv. Katarīnes draudzes gans māc. J. Prauliņš pateicās visiem, kas kuplinājuši un atbalstīj šī draudzes 10 gadu sarīkojumu, bet sevišķu pateicību izsacīja draudzes ilggadējam priekšniekam par nesavtīgo un pašaizliedzīgo darbu.

Tējas vakaru ar cienastu bija rīkojušas draudzes dāmas, un tas notika tūlīt pēc svinīgā jubilejas dievkalpojuma baznīcas zālē. Apsveikumu rindu draudzes 10 gadu jubilejai sāka Niagaras ev. - lut. draudzes pr-ks P. Treijers. Sekoja prāv. A. Skrodelis, māc A. Briedis, Sv. Katarīnes DV pr-ks Ž. Andersons, bet Niagaras DV un skautu vārdā sveicienus nesa E. Jēkabsons. Sv. Katarīnes medn. un makšķ. kluba pr-ks V. Zvejnieks sava kluba biedru vēlējumu — „draudzei augt saderībā un saticībā", papildināja ar krāšņu rožu pušķi P. Grebles kundzei un dāvanu — rakstāmgalda piederumiem draudzes priekšniekam.

Sv. Katarīnes latviešu skolas vārdā V. Mukāns savus sveicienus nodeva ar ziediem.

Sv. Katarīnes Vanadžu pr-ce M. Dālberga Vanadžu sveicienus izteica tautas dziesmā, un apveltīja jubilāru rožēm. Rakstveida sveicienus bija sūtījuši Grand Rapidu latviešu ev. - lut. Vienības draudzes padome, Niagaras sporta klubs un Niagaras latviešu skola. Lielāko atzinību un 10 raženā darbā gadu novērtējumu ilggadīgais draudzes priekšnieks H. Greble saņēma no draudzes locekļiem un Sv. Katarīnes tautiešiem — tie viņam dāvināja skaistu ozola rakstāmgaldu ar krēslu, bet tam apsveikuma rožu pušķim bija pievienota arī aploksne. Visi apsveicēji cildināja H. Grebli un viņa dzīves biedres lielos nopelnus un pūliņus draudzes un sabiedriskajā darbā. Cik liela vienprātība, saticība un cik možs gars valda Sv. Katarīnes latviešu draudzē, — to parādīja aizvadītais 10 gadu jubilejas dievkalpojums, kas bija pulcinājis daudz dievlūdzēju un 150 dalībnieku tējas vakarā. Tā ir droša ķīla nākotnei!

J. Liģers

RĪGAS RŪJIENIETIS ŅUJORKĀ

(Pārnesums no 3. lpp.)

(no tā Krēsliņš sargās), vietām pietrūkst arī katarzes. Tā tas ar labu tiesu mūsdienu autoru vispār, ieskaitot vācieti Bertoltu Brechtu un šveicieti Ursu Oberlinu, kurus Krēsliņš teicami tulkojis. Krājumā ir arī angļu 17. g. s. modernistā Džona Donna tīrskanīgi — ja arī ne vārdu pa vārdam precizi — atdzejojumi.

Bet, ja klauna, un soga, un vēsturnieka un kultūras gurmāna dzeja šķiet piekususi, var arī kādu lapu grāmatā pāršķirt — un tur, brīnumu, atrast pantu, kur Krēsliņš beidzot ir pati vienkāršība. Tie ir dzejoļi par dabu, par mājām — par to, kas [illegible] un par ko [illegible] kā bailēs, [illegible] kas no tā [illegible] „Trimdinieka jūlija nedēļas" beigu vārsmās [illegible] — un pašās beigās „izglābj" dzets. Bet krājumā ir arī [illegible] pieturas [illegible] Krēsliņš pa[illegible] vienkāršs:

Tas dārzā paslēpies aiz ošiem,
met drumslas zālē putniem
košiem.
Viss viņam apkārt mostas, zvīļo,
viņš dabas draugs, viņš visu
mīlo.
Man bail — to nakts tā dārzā
pārsteigs,
tam mājas tālu, darbs vēl pusē.
Mans dabas draugs tik sēd un
klusē.
Man šķiet, viņš putniem teikt
grib liegi:
„Mums visiem ceļš reiz tumsā
beigsies,
tik sapņi vien uz mājām steigsies,
kā muļķīts pasakā tie steigsies." (56)

Nebūs nejaušība, ka vaļsirdībā līdzīga arī Verlēna manierē rakstītā grāmatas izskaņa. Ir arī pāris „dūmakaini trauslu" mīlestības dzejoļu, kas ļauj samanīt vēl citas rezerves Krēsliņa lirikā. Un, tās samanot, lasītājs ar jaunu interesi var atgriezties pie Krēsliņa „labirintu dzejas" un lūkot izprast kādas dvēseles sarežģītos logatus. Reizēm mocoša, bet īsti daudzbalsīga laikmetība.

Gunars Saliņš.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS & NOTĀRS,
133 Richmond St., W., Toronto 1, Ontario.
EM 6-8996 (darbā)
RO 7-5919 (mājā)

Frizieris
PAULIS STRAZDIŅŠ,
292 DUNDAS ST., W., (pie Mc Caul), TORONTO
JOE MAN'S BARBER SHOP,
atvērts ik dienas, izņemot trešdienas, kad slēgts.

Apkuru un ūdensvadu
speciālists
Adolfs LAGŪNS
Tel. LE 1-6583, Toronto.

Jāņa Medina dziesmu vakars Montreālā

5. novembrī pirmo reizi Montreālā mums ikvienam būs izdevība parādīt savu īsteno interesi un pateicību latviešu skaņu mākslas dižmeistara Jāņa Mediņa un brīvmākslinieču L. Karlsones un R. Seferes darbam un sasniegumiem. Šis būs pirmais tāda veida koncerts Montreālā — visa vakara programma veltīta viena komponista darbiem. Bet — nepievilsies tie, kas dāvās šim vakaram savu uzticību. Jāņa Mediņa mūzikālā izteiksmes skāla tik plaša un krāšņa, ka, tikai šāda veida koncertu noklausoties, mēs īsteni gūstam ieskatu viņa bagātajā skaņu mākslas pasaulē. Izmantosim šo reto izdevību un bagātināsim savu ikdienu ar patiesām mākslas vērtībām.

Mīļi aicināts ikviens 5. novembrī Jāņa Mediņa Dziesmu vakarā. Koncerts notiks Victoria Hall koncertzālē, 4626 Sherbrooke St., W. Sākums pl. 8 vakarā. Ieeja koncertā $2,-, studentiem un skolēniem puscena. Vietas numurētas.

E. Mazutis.

PATEICĪBA

Trimdas tautas balvas akcija Jāņa Mediņa 70 gadu jubilejai ir bijusi ļoti sekmīga. Aiz svarīgiem apsvērumiem savāktās summas lielums netiks publicēts, bet attiecīgos pārskatus piesūtīs visiem jubilejas komitejas pilnvarotajiem pārstāvjiem atsteviškajās valstīs. Izsakām vissirsnīgāko pateicību visiem ziedotājiem, saviem pilnvarotajiem pārstāvjiem, ziedojumu vācējiem, kā arī latviešu trimdas presei, kas atbalstījusi mūs šai darbā.

Jāņa Mediņa
jubilejas komiteja.

Žebranska atgriezusies no Latvijas

Dziedātāja Elza Žebranska, kas šovasar viesojās Latvijā, pēc ilgākas prombūtnes atgriezusies Ņujorkā. No Latvijas viņa devusies uz Rietumeiropu.

Žebranska ieradās Latvijā aprīlī. Tur viņai bijuši 6 koncerti operā, universitātes aulā un jūrmalā. Atvadīšanās koncerts 13. augustā bijis veltīts vienīgi latviešu komponistu darbiem. Visi koncerti bijuši izpārdoti līdz pēdējai vietai. Apmeklētāji bijuši galvenokārt latvieši, un viņi uzņēmuši Žebranskas koncertu ar nepiedzīvotu sirsnību. Tādu sajūsmu, kas robežojusies ar ekstāzi, māksliniece nesot piedzīvojusi visā savā dziedones karjērā. Atvadu koncertā cilvēki ar asarām acīs saukuši „Uz redzēšanos!".

Sākumā Žebranska dzīvojusi Rīgas (Romas) viesnīcā, bet vēlāk Asaros, privātā vasarnīcā. Rīgas jūrmala esot pilna krieviem, kas sabraucot no visas Padomju Savienības. Latvieši dzīvojot attālākās vietās — aiz Dubultiem. Ļoti daudziem rīdziniekiem redzami apģērbi, kas atsūtīti no Amerikas.

FILMU Pasaule

Pēc Rogosiņa filmas „Come Back To Africa", Odeon-Christie teātris nākotnē paredzējis izrādīt šādas filmas:

Andrezja Vajda „Ashes and Diamonds" (poļu), kas godalgota Vankuveras Internacionālajā filmu festivālā. Filmas pamatā kāds drāmatisks stāsts par jaunieti Polijā pēckara gados.

Akira Kurosava „Ikiru", godalgota šinī gadā Stratfordas filmu festivālā. Jaunā filma rāda Japānu tādu, kāda tā izskatās šodien.

Helmūta Kutnera „The Rest is Silence" (vācu), kas uzņemta Rūras apgabalā ar Hārdiju Krūgeru un Pēteri van Eiku. Minētais producents modernā versijā apstrādājis Hamleta temu, liekot darbībai risināties uz industriālās imperijas fona.

Fransuā Trofo „Shoot the Pianist", kas piedzīvoja savu pirmizrādi tikai nesen. Šī filma daļēji seko „The 400 Blows" pēdās. Tā sasniegs Toronto nākošā gada sākumā.

No īsfilmām kā vienīgā pieminama Trufo „The Mischief Makers", kas ieguvusi vairākas godalgas Eiropas filmu festivālos.

☆

Vistuvākajā nākotnē iecerēts nobeigt spiegu filmas „The Counterfeit Traitor" uzņemšanu Hamburgā, Rietumvācijā. Galvenās lomās Viljams Holdens un Ingrida Van Bergena. Producents Džordžs Sitons žurnālistiem izteicies: „Hamburga, kas 1945. gadā bija gandrīz pilnīgi sagrauta, tagad ir par 95% atjaunota. Mēs vairāk kā mēnesi meklējām pienācīgi nopostītu celtni, lai to varētu izmantot savas filmas āra skatiem ar Viljamu Holdenu."

A. K.

Kultūras apskats

● Pazīstamā grafiķe Marija Induse - Muceniece šajās dienās ciemojās Toronto. Viņas dzīves vieta, kā zināms, ir Zviedrija, kur viņa mīt ar savu vīru - gleznotāju Jāni Indusu. Viņi ir Zviedrijā atzīti mākslinieki ar augstu standartu, un rīkotās izstādes guvušas plašas atsauksmes. M. I. Amerikas kontinentā jau ieradās jūnija mēnesī, kādu laiku uzturējās Ņujorkā, bet vairāk pie saviem radiem Vindzorā, Kanadā. Viņa šai kontinentā iepazinās ar šejienes apstākļiem un izstādes sarīkošanas iespējām. Viņas un J. Indusa izstādes notiks 12. novembrī Ņujorkā un arī Hamiltonā, Kanadā. Izstādes vēl ir iecerētas Milvokos, Klīvlendā, Toronto u. c. vietās. Nevar nepieminēt abu mākslinieku lielos panākumus izstādē Parīzē, un tā ir ķīla labiem panākumiem arī šajā kontinentā. Māksliniece, ciemojoties Toronto, tikās arī ar prof. J. Kugu, kas ieradies ciemos šeit no Bostonas, un ar Arnoldu Nullīti. Viņa apmeklēja arī jaunatvērto Kraujiņu mākslas salonu un ļoti atzinīgi vērtē šo pasākumu, kas kalpos latviešu mākslas popularizēšanai. Māksliniece izstādīs arī vairākus savus darbus jaunatvērtajā mākslas salonā. K.

Īpatni baleta demonstrējumi

Baleta kostīmu demonstrēšanā un ar eksotiskām un klasiskām dejām sestdien, 5. novembrī, pl. 8 vakarā Royal mūzeja teātra telpās piedalās 3 baletstudijas. Programmā: Ernas Ošiņas - Bērziņas baleta studijas klasisko deju choreografija un Paula Petiforda eksotiskā choreografija. Ritas Nommikas kostīmu demonstrēšana. Latviešu baleta studija sniegs ½ programas, piedaloties ar 10 meitenēm un 1 zēnu. Pie klavierēm Edite Timermane.

ANGLIJĀ

Lūdzam mūsu abonentus abonešanas maksas kārtot

D.V.F. GRĀMATNĪCĀ,
72 QUEENSBOROUGH TERRACE,
LONDON, W. 2.
Tel. BAYswater 1652.

Turpat pieņem arī sludinājumus kā arī dabūjami BEZMAKSAS paraugeksemplāri.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶĀS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMUS.
● Turpat dabūjami BILŽU LOGĀTI. ●

MEKLĒ KOPĒJU PIE DVĪNĪŠIEM.
Jādzīvo uz vietas.
Zvanīt pēc pl. 6 vakarā, sestdien un svētdien visu dienu.
OX 8-2257, Toronto.

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W.,
dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri

Apgāds IMANTA

izņēmuma veidā, laikā no 1960. gada 31. oktobra — 18. novembrim, godinot latviešu dainu vācēja KRIŠJĀŅA BARONA 125. dzimšanas dienu, dod vienreizēju izdevību iegādāties

LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS I-XII sēj.,
iesietus linu audumā par izņēmuma cenu — $48.00.

Šis dainu izdevums ir plašākais, kāds vispār iznācis. To rediģējuši prof. Dr. A. Švābe, prof. Dr. K. Straubergs, E. Hauzenberga - Šturma. Rakstu autori ir prof. Ludis Bērziņš, Dr. V. Ģinters, E. Hauzenberga - Šturma, Dr. Jeruma - Krastiņa, prof. Dr. K. Kundziņš, J. Rudzītis, J. Straubergs, prof. Dr. K. Straubergs, Veronika Strēlete, prof. Dr. A. Švābe, Volfgangs Dārziņš u. c. Šajā darbā ir apvienotas visas latviešu tautas dziesmas (60080 pamatdziesmas un raksturīgākie varianti). Darbs iznācis 12 sējumos. Katram sējumam pievienoti latviešu zinātnieku raksti par mūsu tautas dziesmām. Rakstiem pievienotas vienkrāsainas un daudzkrāsainas illustrācijas.

Tai pašā laikā dodam iespēju tiem apmēram 280 Latviešu tautas dziesmu subskribentiem, kuru vārdi iespiesti tautas dziesmu subskribentu sarakstā, bet pēdējos sējumus vēl nav izņēmuši, iegādāties trūkstošos eksemplārus, ies. linu audeklā, par $6.00 gabalā.

Tai pašā laikā, tas ir, līdz 18. nov., Jūs varat pasūtināt mūsu jaunās grāmatas par subskribentu cenu (iekavās brīvā tirgus cena):

Kristīne Arnotī
DIEVS IR AIZKAVĒJIES

Romāns, kas rāda ikdienu komūnistu pārpildītajā Budapeštā un kādā Ungārijas ciematā. Gan pilsētnieki, gan lauku ļaudis mēģina izdzīvot komūnistu baigo režīmu, pārciešot šausmas un pazemojumus, kas izraisīja neseno pretboļševiku revolūciju Ungārijā. Romānā tēlotie raksturi nav varoņi; bet nelīdz viņu cenšanās sadarboties ar varasvīriem — komūnistu sistēma pakļauj savai verdzībai kā cilvēka garu, tā miesu.

Autore pati ir ungāriete, kas devusies trimdā. Viņas darbi atzīti un izdoti lielākajos franču, angļu, amerikāņu apgādos, tulkoti arī itāliski, holandiski, somiski, pat japāņu valodā. Grāmata iesieta. Subskribenta cena $2.20 ($2.95).

Somu tautas varoņu eps
KALEVALA

viens no pasaules literātūras stūrakmeņiem, no kuŗa parādīšanās iespiestā veidā 1835. g. tikko pagājuši 125 gadi. Grezns izdevums ar Gallena - Kallela oriģinālillustrācijām. Iesieta. Subskribenta cena $6.00 ($8.40).

Alfrēds Dziļums
NOKALTIS ZARS

pazīstamā rakstnieka jaunākais darbs, satirisks romāns ar traģisku smeldzi. Tā notikumi risinās kādā latviešu trimdas zemē, kur pavīd dažs labs mūsu emigrācijai pazīstams vaibsts, parādītas dažas „smalkās kaites". Netrūkst arī krāšņu dabas aprakstu, kuŗos autors atkal reiz parāda savu šai ziņā aso skatījumu. Iesieta. Subskribentu cena $2.40 ($3.60).

LATVIEŠU KALENDĀRS
1961. gadam

kabatas formāta ar plašu kristāmvārdu sarakstu, mēru, svaru un temperātūru salīdzināšanas tabulām (arī angļu un amerikāņu). Liels un precīzs latviešu diplomātisko pārstāvju, latviešu organizāciju u. c. adrešu saraksts. Cena — $0.60.

Šīs grāmatas Jūs varat par minēto cenu pasūtināt tieši apgādā IMANTA, Oldmarken 12, Söborg - Copenhagen, Denmark, vai arī šādās latviešu grāmatnīcās, iemaksājot naudu (grāmatas izsūtīs no Dānijas tieši):

KANADĀ:
DV GRĀMATNĪCA, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.
DV Norandas nod. grāmatnīca, 30 „B" Ave., Noranda, P.Q., Canada.
M. Štauvers, 13 Clayton Dr., St. Vital, Winnipeg 8, Man., Canada.
Montreālas latviešu grāmtn., Mr. V. Ozols, 4622 Esplenade Ave., Montreal 14, P.Q., Canada.

SAV. VALSTĪS:
„GRĀMATU DRAUGS", 232 76th St., Brooklyn 9, N.Y., USA.
Mr. V. Irbe, 87 Ellwood St., New York 40, N.Y., USA.
Latviešu grāmatnīca, Olģerts Diķis, R. 2, Waverly, Ohio, USA.
Mr. R. Krūklītis, 511 Charles St., East Lansing, Mich., USA.
Mrs. A. Pakulis, 1515 No. 39th St., Seattle 3, Wash., USA.
Čikāgas ev.-lut. draudzes grāmatnīcā, 5015 W. Ferdinand St., Chicago 44, Ill., USA.
Mr. A. Kalnājs, 711-719 W. Willow St., Chicago 14, Ill., USA.
Dv grāmatn. Bostonā, 54 Linwood St., Boston 19, Mass., USA.
Mr. J. Ezergailis, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio, USA.
Mr. A. Blaubergs, 2092 W. 42 St., Cleveland 13, Ohio, USA.
Mr. J. Paucītis, 1151 New Jersey N. W., The Augusta Apt. 24, Wash., USA.
Mrs. B. Krastiņa, 433 Cummings Highway, Roslindale 31, Mass., USA.
DV grāmatnīca, Mr. G. Osītis, 443-26th Ave., Longview, Wash., USA.
Mr. R. Ziediņš, 500 A St., Lincoln 2, Nebr., USA.
Ev.-lut. Jāņa draudzes grāmatu galds, Mrs. V. Kalniņa, 903 So., 47th St., Philadelphia 43, Pa., USA.
Mr. J. Mežulis, Latviešu grāmatas, Chaplin, Conn., USA.
Mr. J. Porietis, 16 Centre St. Roxbury 19, Boston, Mass., USA.
Mr. J. Sakne, 638 Catherine St., Syracuse 3, N.Y., USA.
Mr. J. Veselis, 415 Stanwood St., Kalamazoo, Mich., USA.
Mr. L. Lapiņš, 3321, W. North Ave., Chicago, Ill., USA.

SAVIENOTO VALS[…]

DAŽI VĒROJUMI ASV[…]

Demokratu kandidāts ASV prezidenta amatam Džons Kennedijs par vienu no galvenajiem vēlēšanu cīņas saukļiem izraudzījis jautājumu par šīs pasaules lielvalsts prestižu. Pēc Kennedija uzskatiem šis prestižs esot noslīdējis tik zemu, kā vēl nekad Savienoto Valstu vēsturē. Eizenhauera valdīšanas laikā ASV esot zaudējušas daudzus draugus, kļuvušas militāri vājas un palikušas aiz Padomju Savienības arī sputņiku noraidīšanā. Turpretim, komūnisti savas ietekmes joslas strauji paplašinot un to sasniegumi nekad neesot bijuši tik lieli kā pašlaik. Drīz tie panākšot Ameriku arī saimnieciskā laukā . . .

Ja šiem briesmu saucieniem vēl pievienojam arī Kennedija jaunākos brīdinājumus, ka Niksons ieraušot šo valsti karā, jo, lūk, viņš neesot ar mieru atdot bez cīņas sarkanajai Ķīnai pāris nelielās piekrastes salas, tad daudziem naivākajiem novērotājiem, sevišķi vēl tiem, kas tic arī Chruščeva draudiem ar raķetēm, var tiešām rasties iespaids, ka šī kontinenta un līdz ar to arī visas brīvās pasaules gals tiešām ir visai tuvu klāt . . .

Patiesība turpretī ir pavisam citāda. Taisnība ir Eizenhaueram, ka ASV ir militāri, ir saimnieciski ir stiprākā valsts pasaulē, un visi Kennedija pārmetumi par vājumu un prestiža zaudēšanu ir jāattiecina uz pašu demokratu prezidentu — Rūzvelta un Trūmena — valdīšanas laiku. Prestižu kāda valsts var zaudēt, ja tās valdība rīkojas apkaunojoši vai netaisni. Piemēram, Rūzvelts Jaltā pievienojās, un kādu gadu vēlāk — Trūmena laikā amerikāņi izdeva Staļinam nomocīšanai ap 100.000 vlasoviešu un kazaku, un vairākus miljonus krievu civilistu, kas atradās sabiedroto okupētajās territorijās. Ar vieglu roku komūnistu varmācībā nodeva arī 120 miljonu iedzīvotāju Eiropā un ap 1948. gadu — arī visu Ķīnu. Tie tiešām ir kauna darbi, kuŗus Kennedijs un viņam līdzīgie „troņa tīkotāji" nekad nespēs izdzēst no pasaules vēstures! Tie grauj Savienoto Valstu prestižu visu civilizēto — kā brīvo, tā nebrīvo — tautu acīs.

ASV militāro spēku neviens tā nav sagrāvis, kā pašu demokratu prezidents Trūmens. Viņš apturēja atombumbu ražošanu un vilcinājās pat tad, kad komūnisti jau uzspridzināja savu pirmo atombumbu. Tāpat aizkavēta tika gandrīz par 2 gadiem ūdeņraža bumbu izgatavošana. ASV sauszemes spēki pēc 2. pasaules kaŗa tika samazināti līdz smieklīgam samēram — 10 divizijām, jo, lūk, arī Trūmens, līdzīgi Rūzveltam, naivi ticēja „labsirdīgajam krusttēvam Džo" (Staļinam). Gandrīz pilnīgi tika sagrautas arī kādreiz varenākā

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

VARDE OKĀ

Redakcijai nesen no Vācijas piesūtīts šāds dzejolis ar ievada vārdiem:

„Veltas Tomas jūsmojums par izlokšņu burvību (skat. L.A. Nr. 73) pamudinājis arī mani sākt ražot malēniešu izloksnē. Savu pirmo darbu ar šo sniedzu lasītāju novērtēšanai."

Reiz pošā vosar's korstumā
Skrien gonu puika ustabā
Un vacam tāvam soka:
„Nudie' tā lieta troka —
Mūs' vacā okā vārde kust.
Pīc ūdens smokas var jau just,
Ka ūdeni šo nāvar dzart,
Ni olus konu īkškā kārt.
Tā dzardami mās tādu olu,
Dreiz dabūsim vāl visi golu."
Tad vacais tāvs sauc puisi Joni,
Kas iešļūc postalās it lāni,
Un, capuri no golvas ņēmis,
Nu klausās, ko tas vacais lēmis.
Tāvs soka: „Joni, ņem nu spaini
Un, tiklīdz okā vārdi mani,
Ta šaun tik spaini okā īkškā,
Tai malnai vārdei taišņi prīškā."
Jons pīgājis pī vecās okas
Redz — lītas riktīgi ir trokas:
Vīņs rogains kaupiņš golvu
malnu
Pīc skota atgodina valnu.
Sāk bailēs trīsat Jonim rūkas
Un smelšana nimoz nasūkas.
Tad vacais tāvs pī okas stojas
Un nešpetni ar Joni rojas:
„Tu nāsi tok vairs mozais
bārns —
Nokiķerē, kur valnam sporns,
Tam dabāz klotu spaiņa molu
Un taisi drīz tai lītai golu!"
— „As nagribu, mun švoka sirds,
Kad valna ācis prīkškā mirdz."
Tad vacais tāvs pots spaini ķēra
No okas valnu ārā spēra.

J. Malēnietis.

Tas skaidri pierāda preses lielo spēku un ietekmi sabiedrībā. Kur paliek ventiņi un citu novadu dzejnieki?

1960. gada 29. oktobrī, 87. n-rs.

ART POTTERY
JURŠEVSKIS
RBNĪCA - SALONS
TORONTO. TEL. LE 6-8183
a rietumos no Lansdowne.
DERNU KERAMIKU un citus
LAS IZSTRĀDĀJUMUS.
i BILŽU LOGĀTI. ●

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W.,
dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri

IMANTA
no 1960. gada 31. oktobŗa
īnot latviešu dainu vācēja
125. dzimšanas dienu,
ju izdevību iegādāties
DZIESMAS I-XII sēj.,
r izņēmuma cenu — $48.00.
lašākais, kāds vispār iznācis. To
, prof. Dr. K. Straubergs, E. Hau-
autori ir prof. Ludis Bērziņš, Dr.
Šturma, Dr. Jeruma - Krastiņa,
Rudzītis, J. Straubergs, prof. Dr.
rēlete, prof. Dr. A. Švābe, Volf-
darbā ir apvienotas visas latviešu
atdziesmas un raksturīgākie va-
mos. Katram sējumam pievienoti
ar mūsu tautas dziesmām. Rak-
nas un daudzkrāsainas illustrāci-
spēju tiem apmēram 280 Latviešu
iem, kuŗu vārdi iespiesti tautas
stā, bet pēdējos sējumus vēl nav
šos eksemplārus, ies. linu audeklā,
$6.00 gabalā.
īdz 18. nov., Jūs varat pasūtināt
subskribentu cenu (iekavās brīvā

ne Arnotī
AIZKAVĒJIES
nu komūnistu pārpildītajā Buda-
ematā. Gan pilsētnieki, gan lau-
komūnistu baigo režīmu, pārciešot
kas izraisīja neseno pretboļševiku
ā tēlotie raksturi nav varoņi; bet
oties ar varasvīriem — komūnistu
zībai kā cilvēka garu, tā miesu.
e, kas devusies trimdā. Viņas dar-
s franču, angļu, amerikāņu apgā-
andiski, somiski, pat japāņu valodā.
skribenta cena $2.20 ($2.95).

tas varoņu eps
EVALA
s stūrakmeņiem, no kuŗa parādī-
g. tikko pagājuši 125 gadi. Grezns
lela oriģinālillustrācijām. Iesieta.
cena $6.00 ($8.40).

ds Dziļums
TIS ZARS
ākais darbs, satīrisks romāns ar
umi risinās kādā latviešu trimdas
ūsu emigrācijai pazīstams vaibsts,
kaites". Netrūkst arī krāšņu dabas
kal reiz parāda savu šai ziņā aso
bskribentu cena $2.40 ($3.60).

KALENDĀRS
1. gadam
ristāmvārdu sarakstu, mēru, svaru
anas tabulām (arī angļu un ame-
tviešu diplomātisko pārstāvju, lat-
adrešu saraksts. Cena — $0.60.
, par minēto cenu pasūtināt tieši
en 12, Söborg - Copenhagen, Den-
šu grāmatnīcās, iemaksājot naudu
as tieši):

Huron St., Toronto, Ont., Canada.
tnīca, 30 „B" Ave., Noranda, P.Q.,
Dr., St. Vital, Winnipeg 8, Man.,
tn., Mr. V. Ozols, 4622 Esplenade
Canada.
32 76th St., Brooklyn 9, N.Y., USA.
t., New York 40, N.Y., USA.
rts Dīķis, R. 2, Waverly, Ohio, USA.
rles St., East Lansing, Mich., USA.
39th St., Seattle 3, Wash., USA.
rāmatnīcā, 5015 W. Ferdinand St.,
. Willow St., Chicago 14, Ill., USA.
Linwood St., Boston 19, Mass., USA.
iles Ave., Cleveland 5, Ohio, USA.
. 42 St., Cleveland 13, Ohio, USA.
Jersey N. W., The Augusta Apt. 24,
ummings Highway, Roslindale 31,
. Osītis, 443-26th Ave., Longview,
Lincoln 2, Nebr., USA.
ŗmatu galds, Mrs. V. Kalniņa, 903
hia 43, Pa., USA.
rāmatas, Chaplin, Conn., USA.
St. Roxbury 19, Boston, Mass., USA.
ne St., Syracuse 3, N.Y., USA.
od St., Kalamazoo, Mich., USA.
orth Ave., Chicago, Ill., USA.

SAVIENOTO VALSTU PRESTIŽS

DAŽI VĒROJUMI ASV VĒLĒŠANU CĪŅĀ

Demokratu kandidāts ASV prezidenta amatam Džons Kennedijs par vienu no galvenajiem vēlēšanu cīņas saukļiem izraudzījis jautājumu par šīs pasaules lielvalsts prestižu. Pēc Kennedija uzskatiem šis prestižs esot noslīdējis tik zemu, kā vēl nekad Savienoto Valstu vēsturē. Eizenhauera valdīšanas laikā ASV esot zaudējušas daudzus draugus, kļuvušas militāri vājas un palikušas aiz Padomju Savienības arī sputņiku noraidīšanā. Turpretim, komūnisti savas ietekmes joslas strauji paplašinot un to sasniegumi nekad neesot bijuši tik lieli kā pašlaik. Drīz tie panākšot Ameriku arī saimnieciskā laukā . . .

Ja šiem briesmu saucieniem vēl pievienojam arī Kennedija jaunākos brīdinājumus, ka Niksons ieraušot šo valsti kaŗā, jo, lūk, viņš neesot ar mieru atdot bez cīņas sarkanajai Ķīnai pāris nelielās piekrastes salas, tad daudziem naivākajiem novērotājiem, sevišķi vēl tiem, kas tic arī Chruščeva draudiem ar raķetēm, var tiešām rasties iespaids, ka šī kontinenta un līdz ar to arī visas brīvās pasaules gals tiešām ir visai tuvu klāt . . .

Patiesība turpretī ir pavisam citāda. Taisnība ir Eizenhaueram, ka ASV ir militāri, ir saimnieciski ir stiprākā valsts pasaulē, un visi Kennedija pārmetumi par vājumu un prestiža zaudēšanu ir jāattiecina uz pašu demokratu prezidentu — Rūzvelta un Trūmena — valdīšanas laiku. Prestižu kāda valsts var zaudēt, ja tās valdība rīkojas apkaunojoši vai netaisni. Piemēram, Rūzvelts Jaltā pievienojās, un kādu gadu vēlāk — Trūmena laikā amerikāņi izdeva Staļinam nomocīšanai ap 100.000 vlasoviešu un kazaku, un vairākus miljonus krievu civilistu, kas atradās sabiedroto okupētajās territorijās. Ar vieglu roku komūnistu varmācībā nodeva arī 120 miljonu iedzīvotāju Eiropā un ap 1948. gadu — arī visu Ķīnu. Tie tiešām ir kauna darbi, kuŗus Kennedijs un viņam līdzīgie „troņa tīkotāji" nekad nespēs izdzēst no pasaules vēstures! Tie grauj Savienoto Valstu prestižu visu civilizēto — kā brīvo, tā nebrīvo — tautu acīs.

ASV militāro spēku neviens tā nav sagrāvis, kā pašu demokratu prezidents Trūmens. Viņš apturēja atombumbu ražošanu un vilcinājās pat tad, kad komūnisti jau uzspridzināja savu pirmo atombumbu. Tāpat aizkavēta tika gandrīz par 2 gadiem ūdeņraža bumbu izgatavošana. ASV sauszemes spēki pēc 2. pasaules kaŗa tika samazināti līdz smieklīgam samēram — 10 divīzijām, jo, lūk, arī Trūmens, līdzīgi Rūzveltam, nav īstenībā „labsirdīgajam krusttēvam Džo" (Staļinam). Gandrīz pilnīgi tika sagrautas arī kādreiz varenākā pasaulē — ASV aviācija un kaŗa flote. Korejas kaŗa sākumā amerikāņiem vairs bija tikai 3 lidmašīnu bāzes kuģi. Simtiem flotes transporta kuģu Trūmena valdība par smiekla naudu atdeva grieķu spekulantam Onasim, kuŗš vienā rāvienā kļuva miljonārs. Tāpat spekulantiem izpārdeva arī visus milzīgos kaŗavīru apģērbu krājumus, un kad izcēlās Korejas kaŗš, un bruņotie spēki bija atkal jāpavairo par 4 miljoniem vīru, valdība pirka atkal kreklus un bikses . . .

Eizenhauera valdība, kas nodibinājās 1953. gadā, tiešām pārņēma visai smagu mantojumu. Kennedijs tagad meklē šīs valdības „lielās un daudzās kļūdas un nolaidības" un daudzos gadījumos odu pataisa par ziloni. Ja nu ASV prestižs tiešām būtu noslīdējis tik zemu, vai tad tās prezidentu viņa braucienos pa ārvalstīm būtu tik jūsmīgi uzņēmuši desmitiem miljonu citu zemju iedzīvotāju? Tāpat, ja ASV vairs nebūtu pirmās šķiras lielvalsts, vai uz Vašingtonu no visām pasaules malām būtu braukuši 120 augstu viesu — ķēniņi un republiku valdību galvas?

Tiesa, ASV bija palikušas iepakaļ Kremlim „sputņiku" uzlaišanā, bet tagad arī šajā, t. s. „stratosfairas iekaŗošanā" ASV pārspēj komūnistus, jo uzlaidušas gaisā 26 satelītus, no kuŗiem 7 vēl tagad noraida informāciju uz zemi. Vispār, pašlaik gaisā joņo 14 amerikāņu un 2 komūnistu satelīti.

Demokratu kandidāts pārmet Eizenhauera valdībai arī t. s. „spiegu lidmašīnas" sūtīšanu maijā pāri padomju territorijai. Prezidenta stāvoklis šajā jautājumā pašās Sav. Valstīs ir visai stingrs: Kongress ar pašu demokratu vairākumu bija uzdevis valdībai — spert visus soļus, lai šo zemi un pārējo brīvo pasauli pasargātu no negaidītiem ienaidnieka uzbrukumiem. Un Eizenhauers darīja tikai savu pienākumu, lai neatkārtotos „otrā Perlharbora".

Bet liela daļa naivo vai komūnistu ietekmēto žurnālistu šos amerikāņu izlūkošanas lidojumus sauc par „spiegošanu" vai noziedzīgu rīcību un brēc līdzi komūnistu korim.

Kas tad īsti ir spiegošana? — Pat pēc pašu padomju sodu kodeka 1958. g. papildinājumiem tā ir „slepenu ziņu ievākšana". bet viss tas, kas ir izlikts nofotografēšanai pat no 20 jūdžu attāluma (kaut arī no gaisa!) vairs nevar būt ieskatāms par noslēpumu. Bez tam, spiegošana ir tikai tādu ziņu ievākšana, kas savienota ar kādu noziedzīgu rīcību, piem., ierēdņu uzpirkšanu vai piekukuļošanu, dokumentu nozagšanu u.t.t. Fotografēšana vien pati par sevi nav nekāds noziegums. Par noziegumu gan grib pataisīt padomju territorijas pārlidošanu, bet starptautiskie likumi aizliedz svešas valsts gaisa telpas pārlidošanu tikai bruņotām lidmašīnām. Tādēļ ASV izlūkošanas lidojumi nav tik „brēcošs starptautisks noziegums", kā Kremlis un [illegible] dzina, grib tos pataisīt.

Lielu kļūdu Eizenhauera darbībā ir maz, bet pats Kennedijs, kritizējot prezidentu, jau paspējis izdarīt vairākas visai smagas kļūdas, un, liekas, tās viņam arī 8. novembrī aizcirtīs Baltā Nama durvis . . . Viena no pirmajām šādām lielām kļūdām bija Kennedija pārmetums prezidentam, ka tas nesot par Pauersa lidojumu atvainojies Chruščeva priekšā. Šāds „padoms" — pazemoties bandīta priekšā demokratu kandidātam var maksāt vismaz ap 1 miljonu balsu. Bet Kennedijs ir gājis vēl tālāk un vēlēšanu cīņas karstumā pateicis, ka „tās divas šķīnas Ķīnas piekrastes salas nav aizstāvamas, jo tās nav vērtas pat viena amerikāņu kaŗavīra dzīvību . . ."

Pie mums acumirklā tas jau gan izklausās varen jauki, bet, ja drusku padomājam, vai nesenā pagātnē nav dzirdēti līdzīgi izteicieni? — Vispirms 1949. g., demokratu ārlietu ministrs Ečisons (jādomā, ar Trūmena ziņu) nodeklarēja, ka komūnistu uzbrukuma gadījumā amerikāņi Dienvidkoreju neaizstāvēs. Sekas bija sarkano iebrukums un Korejas kaŗš.

Kennedijs liekas tik naivs politiķis, ka pat nesaprot to ābeces patiesību, ka tos diktātorus, kas nodomājuši iekaŗot visu pasauli, taču nevar apturēt, ja tiem pasniedz maizītes . . . Priekšgājējs šajā laukā Nevils Čemberlēns 1938. gadā taču rīkojās jau pēc šīs receptes: nav vērts kaŗot Sudetijas dēļ, lai taču Hitlers ņem šo apgabalu! Un tā Hitlers pievāca ne vien šo sudetu zemi, bet pēc kāda pusgada — arī visu Čechoslovakiju . . .

No Polijas Hitlers prasīja tikai Dancigu (kas īstenībā bija brīvpilsēta) un koridoru uz Austrumprūsiju, bet atkal viņa apetīts izrādījās daudz lielāks, un tā 1939. gadā viņš paņēma pusi no visas poļu zemes, atdodot otru pusi sabiedrotajam — Staļinam.

No Latvijas un tās kaimiņiem tajā pašā rudenī Staļins pieprasīja militāras bāzes un, kad tās saņēma, pēc pusgada pievāca arī visas trīs Baltijas zemes.

Somi, kas šādas prasības noraidīja un vieni paši kaŗoja pret sarkano nezvēru, tomēr savu patstāvību saglabāja.

Visi šie nesenās vēstures neliedzamie fakti rāda, kā tāds potenciāls agresors kā komūnisms, kas ir dzimis, lai slepkavotu, laupītu un sagrautu brīvo pasauli, nekad nesamierinās ar tā apetīta mazināšanai nosviestiem kumosiņiem, bet grābj aiz rīkles arvien jaunu upuŗus.

Demokratu „lielie" prezidenti — Rūzvelts un Trūmans komūnistiem jau atdeva trešo daļu pasaules, bet tie joprojām — prasa visu. Un Dievs lai pasargā ASV un visu vēl brīvo pasauli no šāda trešā „lielā" demokratu prezidenta — miljonāra Džona Kennedija!

Alberts Kalniņš.

VĀRDE OKĀ

Redakcija nesen no Vācijas piesūtīts šāds dzejolis ar ievada vārdiem:

„Veltas Tomas jūsmojums par izlokšņu burvību (skat. L.A. Nr. 73) papildinājis arī mani kādu rakstīt no a l e n ī s v a izloksnē. Savu pirmo darbu ar šo dzejoli nododu novērtēšanai."

Reiz pošā vosar's korstumā
Skrien gonu puika uztraukts
Un vacam tāvam soka:
„Nudie' tā lieta troka —
Mūs' vacā okā vārde kusi.
Pie ūdens smokas var jau just,
Ka ūdeni šo navar dzert,
Ni olus konu ikšķā kārt.
Tā dzardami mās tādu olu,
Dreiz dabūsim vāl visi golu."
Reiz vacais tāvs sauc puiši Joni,
Kas iešķie postalās it lāni
Un, capuri no golvas ņemis,
Nu klāsās, ko tas vacais lēmis.
Tāvs sok: „Joni, ņem nu spaini
Un, tiklīdz okā vārdi mani,
Tu, lēnom tik spaini okā ikškā,
Tai mānai vārdei taišni priškā."
Jons pīgājis pī vecās okas
Redz — lītas rikīgi ir trokas:
Vins rogains kaupins golvu
malnu
Pie skota pīgrūdnās valnu.
Sāk bailēs trīsat Jonim rūkas
Un amešāna nimoz nasūkas.
Tad vacais tāvs pī okas sauc:
Un nešpetni ar Joni rojas:
„Tu nāsi tok vairs mozais
bārns —
Nokiķerē, kur valnam sporns,
Tam dabāz klotu spaiņa mulu
Un taisi drīz tai līšai golu!"
„As nagribu, mun šoka sirds,
Jo vacā acis prīkšā mirdz."
Tad vacais tāvs tos spaini kēra
No okas valnu ārā spēra."

J. Malēnietis.

Tas skaidri pierāda preses lielo nozīmi tā ienstinī sabiedrībā. Kur paliek ventiņi un citu novadu dzejnieki?

Trimdinieku pārdomām

KAS MĒS ESAM?

Pirms sešpadsmit gadiem Latvija bija pilna pajūgu virknēm. Pēdējās dienās pirms Rīgas krišanas vēl brīvi esošie ceļi uz Zemgali un Kurzemi bija izmirkuši ne tikai aukstajā rudens lietū, bet arī neskaitāmo nelaimju un traģēdiju upuŗu asarās. Un nedaudz vēlāk tie paši ceļi vēlreiz pārmirka — latviešu kaŗavīra asinīs.

Tajās drūmajās dienās, nelaimē un bēdās vienoti, mēs visi tomēr ticējām un cerējām, ka drīz, pat ļoti drīz, tās pašas pajūgu virknes virzīsies pretējā virzienā. Vai nu šajā ticībā, vai tīri apstākļu dēļ, daudzi savā ceļa nastā paņēma līdzi tikai nepieciešamāko: pāris drēbju gabalus, pārtiku, un, varbūt pa grāmatai vai mīļai piemiņas lietiņai. Un, Kurzemes aizsardzības valnim sabrūkot, nebija mazums tādu, kas, tukšām rokām kuģa klājā stāvot, par savu drīkstēja saukt vairs tikai kaŗavīra tērpa kabatā iebērto Latvijas smilšu sauju. Kurzemes krastam naktī un miglā skatam izzūdot, viņi zvērēja jebkādos apstākļos reiz šajā krastā atkal atgriezties. Tas bija cīnītāju pulks, nesamierināmie, kas atkāpās ne gļēvulības dēļ, bet gan tikai neuzvarama pārspēka un nekītras politiskas spēles priekšā, lai svešā krastā sagatavotos cīņas turpināšanai.

Šajā bēdu un nelaimju kopojumā gadījās arī tādi, kam laiks un apstākļi bija devuši pietiekami daudz iespēju, lai atkāpšanos no Latvijas zemes izplānotu savām personiskajām interesēm piemēroti. Tie tad arī to izdarīja sistēmatiski un skaidri ar neparprotamu aprēķinu saglabāt sevi un savas šķietamās (materiālās vērtības nākotnei. Kam īsti, to, šķiet, daudzi paši nezināja, jo ticības Latvijas nākotnei viņiem vairs nebija. Šīs izplānotās materiālās atkāpšanās sekās nereti cilvēkam domāto vietu laivā aizņēma labi aiznaglotās kastēs paslēptās dzērienu baterijas, konservu kārbas un lietas, par kuŗu glābšanu mirstīgam cilvēkam šajā brīdī vismazāk būtu jādomā. Un kastes, kam jau tajā brīdī bez sirdsapziņas pārmetumiem varējām dot Jūdasa grašu apzīmējumu, ceļoja pāri jūŗai uz drošu patvērumu sološo svešo krastu, kamēr tajā pašā brīdī kaut kur Kurzemes malā mirka un sala kaŗavīrs, nerūpēdamies pat par savas dzīvības glābšanu. Likteņa ironija, bet tajā brīdī latviešu kaŗavīrs, cīņu vēl nebeidzis, bija jau nodots.

Vēlākajos nometņu gados varēja domāt, ka šaurie bezcerīgie apstākļi iespēs saistīt visus tos, kam Dieva lēmumā bija izglābt kaut vai kailo dzīvību. Skanēja runas, skaistas un aizraujošas, ka tikai reta acs iespēja palikt sausa . . . Pagāja laiks, vējš izplūksnīja gaisā skaisāts vārsmas, un paši vārsmotāji tika izkliedēti tuvās un tālās malās. Aizmirsts bija Kurzemes nelaimes rudens, aizmirsti dzimtenes krastu atstājot dotie solījumi, un dažs labs jau bija aizmirsis arī to zemi, tautu valodu, kas bijusi viņa ievadītāja dzīvē.

Šodien, pēc sešpadsmit gadiem, pārvērtējot mūsu trimdinieku saimi, atklāti un ar nožēlu jākonstatē, ka kādreizējā šķietami politiskā emigrācija savā **lielumā ir skaidri un neparprotami pārvērtusies materiālajā, un kā tāda noteikti un neizbēgami iet pretī savai iznīcībai.**

(Nobeigums 8 lpp.)

Poļu eksīlvaldības pārstāvis Toronto

12. novembrī, plkst. 11.00 priekšpusdienā Polish National Hall telpās (Queen un Dovercourt) notiks preses konference, kuŗā ieradīsies Polijas trimdas valdības pārstāvis ģenerālis Tukaževskis no Anglijas.

Uz šo konferenci aicināti to valstu pārstāvji, kuŗas 1939. gadā bija neatkarīgas valstis, bet 2. pasaules kaŗa rezultātā tagad ir pakļautas Padomju Savienības komūnistiskajam režīmam.

Paredzēts, ka šai sanāksmē pieņems rezolūciju, ar prasību Apvienotajām Nācijām apspriest šo valstu jautājumu Apvienoto Nāciju kopsapulcē.

Savienotās VALSTIS

ČIKĀGĀ

● Ludmila Sepe ar tenoru Voldemāru Salnu dziedās Ciānas draudzes un Krolla Kultūras biroja sarīkojumā garīgā koncertā trešdien, 2. novembrī, pl. 8 vakarā Ciānas draudzes baznīcā, 5015 W. Ferdinand St. Piedalīsies prof. Vladas Jakubēnas. Vairākas garīgas dziesmas un duetus dzirdēsim pirmo reizi. Ieejas maksa $1.50, skolēniem 75¢. Biļetes iepriekš dabūjamas L. Lapiņa un A. Ozoliņas veikalos, Ciānas draudzes grāmatu galda un pie O. Krolla.

● Lidija Nikure ieguvusi ārstes tiesības un uzsāk savu praksi 3223 N. Ashland Ave., tel. LIncoln 8-3886. Tā Čikāgas latviešu ārstu saime palielinājusies ar jaunu locekli, kuŗa jau čikāgiešiem labi pazīstama no lekcijām un rakstiem. ro.

BAFALO

Latviešu kluba kārtējā mēneša sanāksmē Internacionālā institūta telpās notika mag. oec. B. Epermaņa referāts par tematu: „Mūsu saimnieciskā drošība vecumdienās". Piedzīvojušais tautsaimnieks savā referātā apskatīja latviešu trimdinieka stāvokli un iespējas ASV saimniecībā un darba tirgū vispār. Viņa galvenais moto bija uzmudinājums tautiešiem: „Vairāk darba devēju un mazāk darba ņēmēju nākotnē.

ASV viss bazēts uz privāto iniciātivu. Mēs atrodamies arēnā, kur stiprais uzvar vājo resp. brīvā sacensībā. Pēc iespējas savas zināšanas un darba spēku pārdot dārgāk ASV darba tirgū. Ir labāk, ja iespējams pievienoties lielākām darba vietām, kaut ar mazāku izpeļņu, jo mazajās sabiedrībās labi atalgotais darbs var novest pie katastrofas (bez nodrošinājuma), ja ir ilgs bezdarbs vai saimnieciskajā dzīvē iestājas krize valsts mērogā. Ieteica tautiešiem pārslēgties un piemēroties šīs zemes dzīves veidam, lai vecuma dienās vai lielu saimniecisku atplūdu laikā nebūtu jāpiedzīvo līdzīgi gadījumi, kādi bija 1929.—1932. g. saimnieciskās krizes laikā, kad daļa ASV strādnieku lielpilsētās bija spiesta naktīs pārkrāmēt restorānu atkritumu kastes, lai nenomirtu badā. Tas, droši vien, vairs nekad neatkārtosies, jo pret to zināmā mērā tagad nodrošinājusies valsts, uzkrājot federālos bezdarba fondus, bet pret katra cita veida — slimības, bezdarba vai neparedzētiem nelaimes gadījumiem mums jānodrošinās pašiem, lai kādreiz nenokļūtu nožēlojamā stāvoklī, ieteicot tautiešiem turēties pie zināmas kārtības, vispirms nekad neatstāt naudu mājās, kaut vai vienas nedēļas algas apmērā, lai izbēgtu no zādzībām un laupīšanām. Bez tam savus līdzekļus censties, tāpat kā amerikāņi, sadalīt trīs dažāda veida grupās. Tā sauc. (Bread and Butter) naudā kādas bankas čeku kontā, kas nepieciešamības gadījumā viegli sasniedzama, uzrakstot čekus. Jāuzkrāj zināma summa (dzelzs kapitāls) pēc paša spējām (viens, divi vai vairāki tūkstoši dolaru), ko var izlietot bezdarba, nelaimes vai ilgstošas slimības gadījumos. Pēdējais naudas ieguldīšanas veids ir bagātības vairošanai, piem., ieguldīšana akcijās, bondos, visādos vērtspapīros, kā arī uzņēmumos, mājās, auto u.t.t. Mēs visi zinām, ka bez riska nav augšupejas.

Tālāk referents apskatīja parasto Social Security (pensiju) un Disability Benefits (slimības) apdrošinājumu fondus, un kā pēdējo Welfare Fund — mums saprotamo nabagu maizi (valsts un sabiedrības), kas gādā par to, lai šinī kontinentā neviens nenomirtu badā un nerādītos nepieklājīgi apģērbies uz ielas.

Skaistā saulainā rudens diena bija vienu otru tautieti aizvilinājusi apskatīt lapu krāšņumu, tā klausītāju varēja būt vairāk. Katrs priekšlasījums prasa sagatavošanās darbu, tādēļ, lai sirsnīgs paldies par vērtīgo sniegumu. E. A.

GRAND RAPIDOS (MICH.)

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzes jaunatnes pulciņa vadību uzņēmusies E. Skuja, un par jauno pulciņa priekšnieku ievēlēts V. Puriņš, par priekšnieka vietnieku — Lija Celmiņa, kasieri — Ilze Avota, sekretāri — Baiba Ķerpe, biedrzini — Ruta Grīva; valdes locekļi — Līga Buša un Valters Šūmanis. Pulciņā pašreiz ap 50 dalībnieku, un sanāksmes notiek divas reizes mēnesī pēc kārtējiem dievkalpojumiem.

● Skolotājas Veras Siliņas klavieŗu studijas audzēkņu vakars notiks 6. novembrī, plkst. 5 p.p. Vienības draudzes baznīcas sabiedriskajās telpās. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem, un visi laipni aicināti. Programmā starp citu dueti un kvarteti uz divām klavierēm. Piedalās arī ansambļa klase.

● Lielisku publikas atsaucību guva Grand Rapidu latviešu b-bas noorganizētā Ceļojošā teātra viesizrāde ar Anšlava Eglīša lugu „Pēc kaut kā cēla, nezināma" . . . Apmeklētāju bija ap 350, un šāds skaits ir lielākais, kas apmeklējis kādu teātra izrādi vienā vakarā visā šīs latviešu kolonijas pastāvēšanas laikā. Šiem skatītājiem tad bija iespēja atkal vērot tēvzemes balvas laureātu Adolfu Kaktiņu un dzīvot līdzi visu izrādes laiku viņa 50 g. skatuves un 75 gadu jubilejas gadījumā. Ziedus un sumināجumus saņēma ne tikai jubilārs, bet visi pārējie ansambļa dalībnieki. Diženā dziedoņa un skatuves mākslinieka tālākā godināšana notika latviešu biedrības telpās kopīgā groziņu vakarā, kur Ad. Kaktiņu no Grand Rapidu latviešu biedrības apsveica valdes loceklis L.k.o.k. J. Laucis un pasniedza viņam aploksni, no latviešu vecajiem strēlniekiem A. Eversons un no kultūras draugiem agr. K. V. Liepiņš no Grand Hēvenas. Šinī vakarā jubilārs tikās arī ar daudzajiem draugiem un cienītājiem, un tas pagāja silti sirsnīgā noskaņā.

● Grantu un Šulcu ģimenes pēc apm. 10 gadu nodzīvošanas Grand Rapidos pārcēlušās dzīvot uz Indiānapoli.

● Mičiganas valsts universitāti Lansingā beiguši arī trīs latvieši no Grand Rapidiem, iegūstot attiecīgus gradus. Dr. grads mikrobioloģijā un sanitācijā piešķirts Ainai Valdmanei, bet bakalaura grads A. Vaivaram civilinženieŗu zinātnēs un S. Pogai — vēsturē.

● Ventis Āriņš, kas cietis futbola sacīkstēs 15. oktobrī, tagad slimnīcu atstājis. Tanī pašā sacīkšu laikā cietuši vēl pieci citi Centrālās vidusskolas futbola komandas dalībnieki — amerikāņi.

● Līdzšinējais skautu un gaidu žurnāla redaktors Māris Graube un viņa palīgs Uldis Plīčs, sakarā ar aiziešanu „tālās skolās", lūguši atbrīvot viņus no pienākumiem. Māris uzsācis studijas Mičiganas universitātē Ann Arborā, bet Uldis — Mičiganas valsts universitātē Lansingā. Par Sirojuma redaktori tagad iecelta Daina Plīča un viņas palīdzi — Ilze Riekstiņa.

● Internacionālais klubs, kuŗa biedru skaitā ir arī latvieši, 5. novembrī, plkst. 7,30 v. Kristīgo sieviešu apvienības telpās, Šeldon ielā 25, organizē debates starp republikāni Dž. Fordu un demokratu D. Rīmani. Būs kopīgs groziņu vakars, un bērniem gādāts par speciāliem atspirdzinājumiem. Abu partiju pārstāvjiem varēs uzdot jautājumus. Ieeja brīva.

● 22. oktobrī Immanuēla baznīcā māc. Kr. Hermanis salaulājis Juri Prūsi ar Katrīnu Pikeni. Vedējtēvs un vedējmāte bija Jānis un Velta Ozoli no Milvokiem. Kāzu viesības notika Veterānu kluba telpās, un tajās īsti latviskā garā izpriecājās arī amerikāņu viesi, kuŗi nāca no līgavas draugu un radu aprindām. Bija bagātīgas dāvanas, ziedi un laba vēlējumi. Jaunais pāris devās kāzu ceļojumā uz Jelovstonas parku. Vietējais amerikāņu laikraksts otrā dienā rakstīja, ka laulību ceremonija risinājusies „latviskās ceremonijas garā". V. Z.

PA RŪZVELTA PĒDĀM

V

JALTAS KONFERENCE

Staļins, būdams pārliecināts, ka ASV prezidents seko viņa pavadā un Vācija ir sakauta, kļuva asāk un nepiekāpīgāks. Kad Rūzvelts no jauna uzsāka sarakstīti par 3 lielo konferenci, Staļina atbilde bija ļoti rupja — ja ASV prezidents grib viņu redzēt, tad tikai uz Krievijas zemes.

1945. gada sākumā Rūzvelta veselības stāvoklis bija slikts, kādēļ daudzi atbildīgie ASV valstsvīri ieteica viņam nemērot tālo ceļu uz Krimu, bet Hopkins, Hiss, Vaits un citi intīmie draugi dedzīgi uzstājās, ka jābrauc. Kā aizvien, arī šoreiz Rūzvelts paklausīja pēdējiem.

Jaltas konferences īstenā nozīme līdz šim ļoti bieži ir sniegta nepareizā apgaismojumā, raksturojot to kā vissvarīgāko 2. pasaules kaŗa sanāksmi. Faktiski Jaltā nekas jauns klāt nenāca, jo Jaltas garā risinājās visi izšķirīgie notikumi jau kopš kaŗa sākuma, kādēļ bez pamata daudzi censās Rūzvelta rīcību attaisnot ar viņa vājo veselības stāvokli.

Ko lēma Jaltā?

1. No jauna pārcilāja Polijas sadalīšanu un atzina Polijas Pagaidu (komūnistu) valdību.
2. Noteica Vācijas austrumu robežu un okupācijas zonas.
3. Apsprieda Apvienoto Nāciju satversmes projektu.
4. Apsolīja Staļinam, ka visi Rietumeiropā atrastie Krievijas pavalstnieki tiks deportēti uz Krieviju, neatkarīgi no viņu vēlēšanās.
5. Apsolīja Staļinam, ka ļaus sarkanai armijai ieņemt Berlīni un Prāgu.
6. Ļoti slepenā sēdē, kuŗā piedalījās tikai Rūzvelts un Harimens no ASV un Staļins un Molotovs no krievu puses — izlēma Tālo Austrumu jautājumu. Staļins apsolīja, ka iestāsies kaŗā pret Japānu 2-3 mēn. pēc Vācijas kapitulācijas, par ko Krievijai piešķīra Dienvidsachalīnu un Kuriļu salas, lietošanā Dairenas ostu, līdzdalību Mandžūrijas dzelzceļa pārvaldē un sadalīja Koreju.

Ar to komūnistiem bija atvērti vārti Tālos Austrumos, par spīti tam, ka: 1944. gada 27. un 28. jūlijā Rūzvelts Honolulu salās tikās ar ģen. Mekarturu un adm. Nīmitzu, kuŗi ziņoja, ka Japānu var piespiest kapitulēt bez invāzijas, ar gaisa uzbrukumiem un apšaudi no jūŗas, jo Japānas gaisa spēki un flote bija sakauti. 2) Divas dienas pirms izbraukšanas uz Jaltu, Rūzvelts saņēma no ģen. Mekartura memorandu, kuŗā starp citu bija neoficiāls, bet ļoti ticams japāņu miera piedāvājums.

Rūzvelts, iepazinies ar minēto iesniegumu, piezīmēja: „Mekarturs ir gan mūsu spējīgākais ģenerālis, bet vājākais politiķis." Ne ģen. Mekarturu, ne arī adm. Nīmitzu uz Jaltu neaicināja un viņiem pat neteica, ka notiks konference, kuŗā izlems turpmāko Japānas likteni. Rūzvelts nevēlējās, ka kāds traucē labo saskaņu ar Staļinu. Tā viņš rīkojās vienmēr, nobīdot malā tos, kuŗi nepievienojās viņa domām. Nepatiesību runā tie, kuŗi vēl tagad apgalvo, ka Rūzvelts jau esot visu labu domājis, bet ja tā nav noticis, tad tādēļ, ka viņš labi domājis arī par Staļinu. Ja viņam būtu atļauts ilgāk dzīvot — viņš savas kļūdas būtu izlabojis. Fakti apliecina pretējo.

Savu nostāju pret komūnistu valdību Maskavā Rūzvelts ieņēma jau pašā sākumā, pēc ievēlēšanas un to nekad arī nemainīja un negribēja mainīt. Pirmais ASV sūtnis Maskavā Bullits, iepazinies ar komūnistu mērķiem un darbību, regulāri sūtīja savai valdībai garus ziņojumus par komūnistu darbību un viņu nolūkiem pārņemt varu visā pasaulē. Šādi izklāsti nepatika Rūzveltam un 1936. gadā Bulliti pārcēla uz Parīzi. Kaŗa laikā ASV sūtnis Maskavā bija admirālis Stendlejs, kuŗu atsauca par to, ka kādā intervijā amerikāņu žurnālistiem bija teicis, ka Padomju Krievijas valdība slēpjot no saviem pilsoņiem faktu, ka krievi saņem materiālu atbalstu no ASV. Adm. Stendleja vietā par sūtni iecēla Harimenu.

Rūzvelts bija diktātors, apveltīts ar lielu varas un godkāri, ļoti labs psichologs, ļoti apdāvināts runātājs, izskatīgs un piederēja tai politiķu grupai, kuŗu devīze ir: — nemeklējiet morāli politikā. Šāa tipa politiskie darbinieki parasti ātri izvirzās priekšgalā, bet ļoti daudzos gadījumos nodara ļaunumu sabiedrībai. Kad demokrātiskās valstis nonāk līdz sabrukumam — viņi ir galvenie vainīgie.

2. pasaules kaŗa laikā Rūzvelts, kā redzams no īsā apskata, daudz darbojās pasaules forumā, kādēļ arī atbildīgs par chaosu, ko atstāja aiz sevis.

RŪZVELTA ĒRA NAV BEIGUSIES

Nepareizi domāt, ka ar Rūzvelta nāvi viņa ēra beigusies. Viņš radīja jaunu politisko partiju — demokratu partijas liberālo spārnu. Rūzvelts aizgāja, bet partija palika, kuŗa viņu joprojām cildina kā ievērojamāko ASV prezidentu, kuŗa pēdās būs sekot ikvienam īstam demokratam. Viņš, kā visi varas tīkotāji, neskopojās ar solījumiem un piestājās par aizstāvi tiem, kuŗiem dzīve nav viegla.

Gluži to pašu tagad dara demokratu kandidāts Kennedijs. Arī viņš sola, nemitīgi sola. Kennedijs arī apsolās iet Rūzvelta pēdās, Arī viņš solās nākt ar jaunu, progresīvu programmu — „New Frontier". Viņiem abiem daudz kopīga. Šķiet nevietā uztraukums par Kennedija piederību pie katoļu baznīcas. Daži fakti norāda, ka reliģija viņam nav visai tuva. Viņš nav mācījies nevienā baznīcas skolā, bet viņa audzinātāju vidū bijuši marksisti vai viņu līdzskrējēji. Kennedijs apmeklējis „London School of Economics", kuŗa pazīstama ar savu marksistisko nostāju, un tur viņš mācījies pie komūnista, prof. H. Laska.

Kennedijs ir savas partijas vairākuma izvirzīts kandidāts. Partija zina, ko tā izvirza, un arī Kennedijs zina, ko no viņa prasīs partijas atklātie un „slepenie" spēki. Ikvienam politiskās partijas loceklim ir jāpakļaujas partijas disciplīnai, jo bez tās neviena partija nevar pastāvēt. Nepareizs uzskats, ka ASV vēlētājs balso par kandidātu. Formāli tas pareizi, bet faktiski ikviens kandidāts, arī t. s. bezpartejiskās vēlēšanās, vēlētāju priekšā nonāk ar partijas ziņu un atbalstu un ievēlēts — ies pa partijas nospraustо līniju.

Ļoti raksturīgi, ka gandrīz visi redzamākie demokratu partijas t. s. liberāļi, ļoti krasi nostājās pret Mekkartija pasākto komūnistu darbības atklāšanu atklātībā. Daudzi no viņiem ar Trūmenu, Stīvensonu, El. Rūzvelti u. c. priekšgalā, atkārtoti prasa likvidēt Kongresa „Committee on Un-American Activities" Min. komitejas gan nav vēl likvidētas, bet uz „liberāļu" spiediena, ļoti maz kas dzirdams par to darbību, kaut gan nav šaubu, ka komūnistu spiegi sēd daudzās svarīgās un atbildīgās vietās. Martins un Mičels, atbildīgie valsts darbinieki, kuŗi jūlijā aizbēga uz Maskavu, nav vienīgie. Jājautā: kādēļ tie paši „liberāļi", kuŗi vēlēšanu aģitācijās skaļi nosoda komūnismu, tajā pašā laikā kavē darbību, kas vērsta pret komūnismu?

Kādēļ F. D. Rūzvelta dēls, „liberālais" Kongresa loc. Džēms Rūzvelts š. g. pavasarī kādā Kongresa sēdē pieprasīja likvidēt „Committee on Un-American Activities" un savā, dziļā naidā pārsātinātā runā tik rupjiem vārdiem apvainoja minētās komitejas locekļus, ka pārspēja pat Chruščevu?

Kādēļ tik daudzu demokratu partijas „liberāļu" vārdi saistīti ar komūnistu frontes organizācijām?

Kādēļ ASV komūnistu partija nekad nav labus vārdus veltījusi nevienam redzamam republikānim?

Kādēļ ASV liberāļu partija un marksistiskās sociālistu, sociālistu-strādnieku u. c. partijas, ja tās vēlēšanās nepiedalās ar saviem kandidātiem, nekad savus cilvēkus neaicina balsot par republikāņiem?

P. G.

CEĻA VĀRDI

. . . Cik maz vārdu vajadzīgs draugam, ja viņš prot dzirdēt pat tad, kad mēs ciešam par to klusu, kad mums pietrūkst īsto vārdu.

☆

Ja dievi mums grib būt labvēlīgi, viņi mums dod draugus, kas atdzīvina mūsu domas, balsta mūsu spējas, asina pārliecību . . .

☆

Domu izmaiņa ar draugu ved pie gara attīstības, bet attīstības izjūta dod mums laimes pārdzīvojumu, un tas ir ieguvums, ko mums spēj dot tikai draudzība.

J. Sarma

G. BATCHELLER REAL ESTATE BROKER
22 Fairview Blvd., Toronto. HO 3-6612

V. PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto. HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: skaistajā Playter raj. atsevišķa 2 stāvu, 9 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, 2 vannas istabas, ūdens - eļļas apkure, ķieģeļu garāža. Kopīgā cena $18.500,-, iemaksa $2.000,-. Atlikums uz jaunām 10-gadu obl.

DANFORTH - LOGAN: atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, eļļas apkure, garāža. Kopīgā cena $15.500,-, iemaksa $2.000,-. Atlikums uz jaunām izdevīgām obligācijām.

DANFORTH - GREENWOOD: 6 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, garāža. Kopīgā cena $12.900,-, iemaksa $1.500,-. Atlikums uz izdevīgām 10 gadu obligācijām.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ

1000 papildus Ziemsvētku saiņi bez peļņas

LATVIEŠU NODAĻAS vadība paziņo, ka mūsu 2000 bezpeļņas Ziemassvētku saiņi izpārdoti ātrāk, nekā tas bija paredzēts.

Sakarā ar to, ka vēl varam garantēt saiņu saņemšanu pirms Ziemassvētkiem un ka mums vēl vienmēr ir liels Ziemassvētku saiņu pieprasījums, nolēmām piedāvāt saviem klientiem vēl 1000 papildus ZIEMASSVĒTKU SAIŅUS BEZ PEĻŅAS.

ZIEMASSVĒTKU SAINĪ No. 1 ietelp:

1. 3 jardi vilnas auduma dāmu un kungu mētelim (tumši zils, melns, gaiši zils vai zaļš);
2. 3 ¼ jarda vilnas auduma 1 uzvalkam vai kostīmam (tumši zils, brūns vai tumši pelēks);
3. 3 jardi oderes drēbes (dubultplata);
4. 1 silts adīts puloveris (sauc. „Siberian");
5. 1 pāris sieviešu zeķu;
6. 1 pāris vīriešu zeķu. Šī saiņa parastā cena ir $44.00.

ZIEMASSVĒTKU cena par saini No. 1 ir tikai $39.00, ieskaitot visus izdevumus.

ZIEMASSVĒTKU SAINĪ No. 2 ietelp:

1. 6 ½ jarda vilnas auduma 2 uzvalkiem (tumši zils, brūns vai tumši pelēks, svītrains);
2. 6 ½ jarda vilnas auduma 2 dāmu kostīmiem (tumši zils vai pelēks, vienkrāsains);
3. 3 jardi vilnas auduma dāmu vai kungu mētelim (tumši zils, melns, gaiši zils, zaļš vai bēša);
4. 4 jardi smaga rajona auduma 1 dāmu kleitai vai 2 bērnu kleitiņām;
5. 10 jardi oderes drēbes (dubultplata). Šī saiņa parastā cena ir $85.00.

ZIEMASSVĒTKU cena par saini No. 2 ir tikai $75.00, ieskaitot visus izdevumus.

Šo divu papildus ZIEMASSVĒTKU saiņu audumi ir labas kvalitātes angļu audumi. Visi uzvalku audumi abos saiņos ir apzīmēti „MADE IN ENGLAND".

IEVĒROJOT MŪSU SEKMĪGO TIRDZNIECĪBU 1959./1960. GADĀ, MUMS IR IESPĒJA PIEDĀVĀT ŠĪ GADA BEZPEĻŅAS ZIEMASSVĒTKU SAIŅOS LABĀKA IZSKATA UN LABĀKAS KVALITĀTES AUDUMUS PAR ZEMĀKĀM CENĀM NEKĀ IEPRIEKŠĒJOS GADOS.

Uz vēlēšanos mēs piesūtām bezmaksas audumu paraugus pa gaisa pastu.

Mūsu bezpeļņas ZIEMASSVĒTKU saiņus var pasūtināt ikviens latvietis, vienalga, vai viņš ir mūsu, vai kādas citas firmas klients.

Sakarā ar to, ka saiņu skaits ir aprobežots un nosūtīšanai atlicis maz laika, tad iepriekš sludināto depozitu $1.00 saiņu nodrošināšanai, diemžēl, vairs nevaram pieņemt. Tas nebūtu arī taisnīgi pret tiem klientiem, kas atsūta mums pilnu samaksu, iepriekš neredzot audumu paraugus.

Esam pārliecināti, ka Jūs atzīstat šī piedāvājuma lēto cenu, kādēļ nepalaidīsit šo izdevību neizmantotu. *Tādēļ nekavējieties ar pasūtinājumu nodošanu,* lai mēs varētu saiņus laikā nosūtīt.

Mēs garantējam:

1. Katra saiņa saņemšanu.
2. Ja sainis ietu zudumā, atmaksājam naudu, vai nosūtām otru tādu pašu saini bez maksas.
3. Maksājam visus nosūtīšanas izdevumus, tā ka saņēmējam Latvijā, saņemot saini, nekas nav jāmaksā.
4. Nosūtām visus audumus saskaņā ar paraugiem.
5. Nosūtām visas citas preces saskaņā ar aprakstu.

Uz vēlēšanos izsūtām pa gaisa pastu bezmaksas katalogu, kura saturā ir liela preču dažādība, un mūsu standartsaiņu sarakstu 31 dažādiem standartsaiņiem, kuru cenas svārstās no $29.00 līdz $125.00, ieskaitot visus izdevumus.

Paziņojam visiem latviešiem, ka esam pārcēlušies no No. 1 Hunt St. uz plašākām telpām.

LATVIAN SECTION LITHUANIAN TRADING CO.,
341, Ladbroke Grove, London, W., 10, England.

Kur pēkšņi izgalsa tavas skumjas?
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . .

SVEICIET AR ZIEDIEM!
802 Bathurst ielā pie Bloor,
tel. LE 3-3884, Toronto.
Kanadas latviešu daiļamatnieku savienības salons.
LOTUS

AUSTRA ŠMITS
DĀMU RFIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

ATVĒRTS MODERNS
DĀMU FRIZIERSALONS ,VENTA'
3 Westmoreland Ave. (Bloor - Dovercourt),
Tel. LE 6-9544, Toronto.

Jūs ietaupīsit naudu un laiku ar
Alfred STIKUTS Real Estate
uzticamiem pakalpojumiem Jūsu nekustamu īpašumu iegādē.
HU 1-0431. HU 1-7103.
189 BALLIOL ST., TORONTO 7.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Dz. Freimanis — SVEČU SMARŽA, dzejas	$2.50
J. Krēsliņš — TOMĒR ES ATCEROS dzejas	2.80
V. Kārkliņš — NEAPKLUSINĀMĀS IEKĀRES	3.00
T. Heijerdāls — KON - TIKI	3.60
E. Aistars — SAPNIS SAULES LOGĀ	3.20
A. Zariņš — BRĪNUMS	2.50
J. Martinsons — GUDRĪBAS CEĻŠ	0.80
K. Ieviņš — MEDUĻĀJS	4.00
A. Niedra — BULVĀRU ČIGĀNI	3.60
R. Bangerskis — MANA MŪŽA ATMIŅAS IV d.	6.00
F. E. Silampé — KALPONE SILJA	3.60
V. Kārkliņš — ZELTA ZVANS	4.50
E. M. Remarks — RIETUMU FRONTĒ BEZ PĀRMAIŅĀM	3.00
Ad. Šilde — VAŽU RĀVĒJI	2.80
Ad. fon Chamisso — PĒTERA ŠLEMILA BRĪNUMAINAIS STĀSTS	5.20
E. Ādamsons — RAKSTI I—II kompl.	13.80
J. Vitols — 200 LATV. TAUTAS DZIESMAS	12.00
J. Širmanis — ALBERTA CILPAS PIEDZĪVOJUMI	2.80
Dr. arch. E. R. Laube RAKSTI PAR ARCHITEKTŪRU	6.50
K. Grāmatnieks — DZINTARA KRASTĀ	4.00
E. Birznieks - Upītis — PASTARIŅŠ DZĪVĒ	2.80

DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

B & A PHARMACY
478 PARLIAMENT ST., TORONTO, WA 1-0432, WA 1-2425

Mūsu uzticamie latviešu klienti mums ir labākā reklāma.

AIZRĀDĪJUMS: Pēc 1. oktobra mēs pārsūtām medikamentus uz Padomju Krieviju šā:

1. MĒS PIEŅEMAM JŪSU PASŪTINĀJUMUS UN IZKĀRTOJAM ATĻAUJU, KĀ ARĪ RECEPTI NO PADOMJU ĀRSTIEM; TĀ VAJADZĪGA SAKARĀ AR JAUNAJIEM NOTEIKUMIEM.
2. IZPILDĀM PASŪTINĀJUMUS PĒC JŪSU PIESŪTĪTĀS PADOMJU ĀRSTU RECEPTES VISĪSĀKĀ LAIKĀ.

PIEDĀVĀJAM LAIPNĀKO UN ĀTRĀKO APKALPOŠANU
MEDIKAMENTI uz LATVIJU no MŪSU VEIKALA. ĀTRA PIEGĀDE
jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs aizkara. VISI SŪTĪJUMI APDROŠINĀTI.

Jūs varat uzticēties: 13.000 saiņu Latviju sasnieguši 10-12 dienās.

INFORMĀCIJAI ZVANIET WA 1-0432 vai WA 1-2425 vai pienāciet personīgi. Apkalpojam klientus visur—kā Kanadā, tā ASV.

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave., pie Pape
tel. HO 6-9911, Toronto.
☆ Bagātīgā izvēlē ziedošas podu puķes.
☆ Griezti ziedi. ☆ Ziedu sakārtojumi
☆ Tautiskie izstrādājumi
Pasūtiniet savlaicīgi.

Zeltkalis **A. ĶIVLENIEKS**
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.,
HO 3-1008.

JĀNIS CIRULIS
SKAŅO KLAVIERES
LE 4-7066, Toronto.

KAŽOKU DARBNĪCA UN VEIKALS
(IGAUŅU VADĪBĀ)
LEE FURS
707 Mt. Pleasant Rd. Toonto 7, tel. HU. 3-6851
- Gatavi dāmu kažokādu mēteļi, žaketes, apmetņi u.c.
- Pieņem pasūtinājumus
- Labo un pārveido kažokus
- Augstvērtīgas kvalitātes materiāls
- Ļoti zemas cenas
- Firmklasīgs darbs
- Kreditēšanās iespējas

Kašņintautas latviešu klienti ļoti gaidīti. A. LEE

IECEĻOŠANAS, IZCEĻOŠANAS vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanu legalizācijas un citas lietas administratīvās iestādēs kārto ALEKSANDRS KANBERGS 596 Sherbourne St., Toronto (pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

„ALTERATIONS & REPAIRS"
PĀRVEIDO un LABO DĀMU un KUNGU APĢĒRBUS.
ŠUVĒJA MODISTE
pieņem pasūtinājumus uz dāmu apģērbiem.
172 PALMERSTON AVE., EM 8-6472, TORONTO.
JULIJA BLUMBERGS.

REALTOR
BĒRZIŅŠ
Realty Limited
REAL ESTATE
INSURANCE
MORTGAGE BROKERS
NOTARY PUBLIC

Nekustami īpašumi pārdošanā: mājas, veikali, farmas, apbūves gabali u. c.
Apdrošināšana — apdrošina auto, mājas, mēbeles, zādzības, nelaimes, slimības u. c.
Obligācijas — obligāciju un aizdevumu sagāde u. c.
Notārs — līgumi, tulkojumi, notāriāli apstiprinājumi u. c.

LE. 4-8447
316 Harboard St., Toronto

H. Rosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.
☆
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

MĀKSLAS SALONS
CREST FLORISTS
567 Mt. Pleasant Rd. — blakus Crest teātrim, Toronto.
Piedāvā:
- Visskaistākos un vissvaigākos ziedus — grieztus, ziedu sakārtojumus un tropiskus stādus.

Pasūtinājumus pieņem pa tālruni HU 7-0491.
Pāri ziediem lielā izvēlē
LATVJU GLEZNOTĀJU ORIĢINĀLDARBI
nesaistošai apskatei un iegādei pēc vēlēšanās.

DĀMU IEVĒRĪBAI!
Pieņemu atkal cepuru pagatavošanu un pārveidošanu.
Zvanīt HU 9-2329, Toronto.
L. BUIKUS - EVERTS.

A. EGLĪTIS—
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
IERĪKO TV ANTENAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
IZĪRĒ TV par $8,- MĒNESĪ.
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel LE 7-1401

MURRY'S DRUG STORE **E. GALDIŅA** 3108 Dundas St., W. Toronto, RO 7-8468
Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmetika
Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

V. KUČĀNS,
kungu drēbnieks,
120 FERRIER AVE., TORONTO (pie Danforth un Pape Ave.).
Tel. HO 1-5891.

ŠUVĒJA
DĀMU un BĒRNU APĢĒRBIEM.
Zvanīt pēc pl. 6 vakarā.
HO 6-7431, Toronto.

DEJU STUDIJA
N. SCHWANEBACHS,
985 BROADVIEW AVENUE, Mortimer stūrī.
HO 1-4110 — TORONTO.
Jūs iemācīaties ātri un lēti
★ *FOKSTROTU*
★ *LĒNO VALSI*
★ *VALSI*
★ *TANGO*
JIVE, MAMBO, SAMBA, RUMBA, CHA-CHA-CHA
PRIVĀTSTUNDAS
PIETEIKŠANĀS un IZZIŅA KATRĀ LAIKĀ

IZDARU APMETUMA DARBUS,
kā arī
apmainu koka kāpnes pret cementa kāpnēm pusstundas laikā.
Zvanīt RO 6-3026, Toronto.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800, 445 Pape Ave.

IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!
FORTH - GREENWOOD: 6 istabu du-
ļu māja, eļļas apkure, garāža. Kopīgā
.900,-, iemaksa $1.500,-. Atlikums uz iz-
10 gadu obligācijām.
EZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ
MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ

peļņas
GADĀ, MUMS IR IESPĒJA PIEDĀ-
ABĀKA IZSKATA UN LABĀKAS
IEPRIEKŠĒJOS GADOS.
ņus pa gaisa pastu.
āt ikviens latvietis, vienalga, vai viņš
anai atlicis maz laika, tad iepriekš
airs nevaram pieņemt. Tas nebūtu
maksu, iepriekš neredzot audumu
cenu, kādēļ nepalaidīsit šo izdevību
ņu, lai mēs varētu saiņus laikā nosū-
osūtām otru tādu pašu saini bez
ņēmējam Latvijā, saņemot saini,
ogu, kura saturā ir liela preču dažā-
artsaiņiem, kuru cenas svārstās no
No. 1 Hunt St. uz plašākām telpām.
AN TRADING CO.,
. 10, England.

MĀKSLAS SALONS
CREST FLORISTS
567 Mt. Pleasant Rd. — blakus Crest teātrim, Toronto.
Piedāvā:
● Visskaistākos un vissvaigākos ziedus — grieztus, ziedu sakārtojumus un tropiskus stādus.
Pasūtinājumus pieņem pa tālruni
HU 7-0491.
Pāri ziediem lielā izvēle
VJU GLEZNOTĀJU ORIĢINĀLDARBI
stošai apskatei un iegādei pēc vēlēšanās.

VĒRĪBAI!
cepuru pagatavošanu un pārveidošanu.
Zvanīt HU 9-2329, Toronto.
BUIKUS - EVERTS.

A. EGLĪTIS—
TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
ENAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
IRĒ TV par $8,- MĒNESĪ. ●
alles Ave., Toronto. Tel LE 7-1401

. GALDIŅA 3108 Dundas St., W. Toronto, RO 7-8468
. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmetika
Sūtām medikamentus uz Latviju.

N S,
ieks,
TORONTO,
ape Ave.).
91.

U
J A
BACHS,
VENUE,
rī.
TORONTO.
un lēti
U
I
AMBA,
A-CHA
N D A S
IZZIŅA
KĀ

ŠUVĒJA
DĀMU un BĒRNU APĢĒRBIEM.
Zvanīt pēc pl. 6 vakarā. HO 6-7431, Toronto.

IZDARU
APMETUMA DARBUS,
kā arī
apmaiņu koka kāpnes pret cementa kāpnēm pusstundas laikā.
Zvanīt RO 6-3026, Toronto.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmu attīsta un kopē. Uzņēmumus līdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800, 445 Pape Ave.

SESTDIEN, 5. NOVEMBRĪ, PLKST 8 VAKARĀ. SPĒLĒS GEORGE DARTEN DEJU ORĶESTRIS (11 V.)

TRADICIONĀLĀ
MĀRTIŅU BALLE
1960
PALACE PIER
ONTARIO EZERA KRASTĀ,
TORONTO

ATSPIRDZINĀJUMI. ⋆ LAIPNA APKALPOŠANA. ⋆ PĀRSTEIGUMI MASKĀM. ⋆ LAIMĪGAJAM MĀRTIŅZOSS.

Ieeja, ieskaitot galdiņu, $2,-.
Visus laipni ielūdz DV TORONTO SAIME.

BALETTĒRPU DEMONSTRĒŠANA
klasisko un eksotisko deju uzvedumā
notiks SESTDIEN, 5. NOVEMBRĪ, PLKST. 8.00 VAKARĀ,
ROYAL ONTARIO MŪZEJA TEĀTRA TELPĀS.
RITAS NOMMIK — kostīmi. ERNAS OŠIŅAS - BĒRZIŅAS — klasiskā choreografija, PAULA PETTIFORD — eksotiskā choreografija. ⋆ Dejotāji piedalās no trim baleta studijām.
Ieeja $1.75 un $2.50. Vietas rezervējamas pa tālr. WA 1-6607, Toronto.

PĒTERI AGULI
meklē A. Irbeniece.
Rakstīt: JELGAVAS RAJONS, VOLGUNDAS CIEMA BALOŽOS, LATVIA-PSR.

STUDENTE MEKLĒ
MĒBELĒTU ISTABU
ar pilnu pansiju universitātes rajonā.
Zvanīt BA 1-9280, Toronto.

Danforth-Broadview raj.
IZĪRĒJAMS
DZĪVOKLIS — divas istabas un moderna virtuve. Auto parkošanas iespējas.
Zvanīt HO 9-0025, Toronto.

Bloor - Ossington rajonā
IZĪRĒJAMAS
2 glītas, uz vēlēšanos daļēji mēbelētas istabas ar virtuves lietošanu. LE 1-8498, Toronto.

IZĪRĒJAMA
GLĪTA, MĒBELĒTA ISTABA, pilsētas rietumos. Zvanīt katrā laikā LE 1-5193, Toronto.

Danforth - Pape rajonā
IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba.
Zvanīt HO 1-8478, Toronto.

✝

Mūžībā aizgājis
Arch. MAGNUS KAČEROVSKIS,
dzimis 1907. gada 28. septembrī, miris mocekļa nāvē 1960. gada gada 4. augustā Latvijā.
Viņu neaizmirstamā piemiņā paturēs
PIEDERĪGIE KANADĀ.

GRĪDU — GRIESTU — SIENU
TILES
LINOLEJI — TEPIĶI — KRĀSAS
Bezmaksas piegāde un aprēķini. Informācija latviešu valodā.
ASPHALT SERVICES LTD.,
702 WESTON RD.
RO 9-4734 TORONTO RO 9-4154

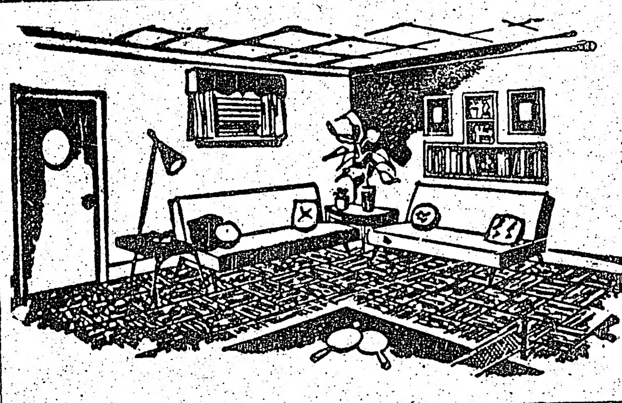

C. G. TODD LTD.
REAL ESTATE
Aizdevumu sagāde. Lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs Hamiltonā.
418 MAIN ST., E., HAMILTON.
OJĀRS IEVIŅŠ. Tel. JA 8-6336. VALDIS TUKLERS.

TRADICIONĀLAIS
MĀRTIŅU VAKARS
SESTDIEN, 5. NOVEMBRĪ, PL. 8 VAKARĀ
COLUMBUS APAKŠĒJĀS TELPĀS
Spēlēs moderno deju kapella. ● Bufetē Mārtiņu zoss un citi gardumi, kā arī visādi padzērieni.
Ieeja tikai $1.50.
Laipni ielūdz TORONTO LATVIEŠU B-BA.

Daugavpilieti
ZAMJATINU SERGEJU,
ALEKSANDRA dēlu,
dzimis 1917. gadā,
meklē ģimene Rīgā,
Akas ielā 6 - 5.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

Svētdien, 30. oktobrī, pl. 1 dienā Betlemes baznīcā Reformācijas svētki un jauniešu iesvēte ar dievgaldu, mācītāji R. Zariņš, A. Ozols un O. Gulbis. Dziedās draudzes koris, dirigents un ērģelnieks Bruno Skulte.

Apakšējās telpās pēc tam grāmatu galds un dāmu komitejas kafija.

DETROITĀ

Mācītājs Valters Līventāls, 12682 Montevista, Detroit 38, Mich.

Detroitas ev. - lut. latviešu Kristus draudze.

Dievkalpojums svētdien, 30. oktobrī, pl. 2 p.p. Sv. Marka b-cā (1045 E. Grand Blvd.). Prāv. A. Skrodelis.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev.-lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.

30. oktobrī, pl. 10 bērnu dievvārdi un svētdienas skola. Pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu.

Pirmdien, 31. oktobrī, pl. 7 vakarā, Reformācijas svētku dievkalpojums. Māc. J. Strautnieks un A. Rautenšilds.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu, plkst. 10,00 rītā, draudzes baznīcā, 1701 N. Richmond ielā. Māc. G. Straumanis.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Ķirsons, tel. FI 3-2420.

Sv. Pāvila draudze, 1644 So., 11th Ave., Maivudā.

Dievkalpojumi ik svētdienu, plkst. 11-os. Svētdienas skola ik svētdienu; sākas plkst. 9,30.

Kalamazū Sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.

Mineāpoles St. Paula latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S - 7th Ave.

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

Māc. A. Sudars, 1030 — 30 Ave., Belwood. Ill.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W., Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 4-4619.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 328 S., Rose St., tel. 4-8255.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E., Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 10 no rīta un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, plkst. 2 p.p., bērniem plkst. 1,15 p.p.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. Kristus draudzes dievkalpojumi draudzes baznīcā, 1900 W. Washington ielā katru svētdienu, pl. 1,30 dienā. Draudzes svētdienas skola pl. 1.00 dienā. Māc. J. Meisters.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 427 Van Norman St., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 30. okt., pl. 3. p.p. — Ticības atj. sv. dievkalpojums. Pēc tam draudzes vakars ar latviešu kultūrmantu loteriju.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto Ont., tel. LE 6-2510.

30. oktobrī, plkst. 2 p.p.—Trīsvienības baznīcā Reformācijas svētki. Svētdienas skola. Dziedās draudzes koris, dirig. J. Baruša vadībā.

6. novembrī, plkst. 2 p.p. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums un svētdienas skola.

13. novembrī, plkst. 2 p.p. Jāņa baznīcā dievkalpojums un svētdienas skola.

18. novembrī, plkst. 8 vakarā Jāņa baznīcā Latvijas neatkarības svētku dievkalpojums. Dziedās draudzes koris. Vijoles solo — Imants Ramiņš.

20. novembrī, plkst. 2 p.p. Trīsvienības baznīcā Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Svētdienas skola. Dievkalpojumā dziedās Silvija Ancāne.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

30. oktobrī, plkst. 2,30 p. p., Reformācijas svētku dievkalpojums un svētdienas skola. Tūlīt pēc dievkalpojuma — plkst. 3,30 p. p., draudzes Dāmu komitejas rīkotais bazārs Sv. Barnaba baznīcas apakšējā zālē.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E., 38th St., Hamilton, Ont. Tel. FUlton 3-1182.

Hamiltonā, latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Niagaras latviešu ev. - lut. dr. Reformācijas svētku dievkalpojums 6. novembrī, pl. 2 p.p. anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

Londonas, Ont. latviešu ev.-lut. draudzē Mirušo piemiņas dievkalpojums ar dievgaldu 13. novembrī, pl. 1.30 p.p. Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St. Dziesmu lapiņas.

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē Latvijas proklamēšanas atceres dievkalpojums 20. novembrī, pl. 3,30 p.p., Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave. Dievkalpojumā dziedās prof. Elfrīda Karlsone - Bērziņa. Dziesmu lapiņas.

VINIPEGĀ

Latviešu Sv. Krusta draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Lūkasa baznīcā, Hartford un McGregor ielu stūrī.

Svētdien, 20. novembrī, plkst. 2.00 p.p. Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums. Dziesmu grāmata.

Svētdien, 27. novembrī, paredzēts draudzes bazārs Civic Caledonian Curling Club telpās, 348 Sherbrook Street.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont. Tel. RE 3-3906.

MONTREĀLĀ

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

6. novembrī, plkst. 2 p.p. Presbiteriāņu baznīcā (Hutchison un Viateur ielu stūrī) dievkalpojums.

13. novembrī, plkst. 2 p.p. Presbiteriāņu baznīcā, 18. novembra atceres dievkalpojums, kuru kuplinās Zenta un Jānis Tilga.

20. novembrī, plkst. 2 p.p. Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

27. novembrī, plkst. 2 p.p. jaunatnes dievkalpojums.

Māc. Arturs Voitkus.

Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. - lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave. (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kanceleja un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224.

Svētdien, 30. oktobrī, plkst. 1.30 Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma iesvētību mācību stunda.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

Svētdien, 6. novembrī, archibīskapa pārst. prāv. A. Skrodelis piedalīsies Latvijas baptistu 100 g. jubilejas sarīkojumā baptistu dievnamā (Walmer Rd. un Lowther Ave. stūrī), pl. 3 p.p.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Toronto latviešu misiones kār-tējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos pl. 10.45—11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu; viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

AMERIKAS LATVIEŠU TEĀTRA
VAŠINGTONAS ANSAMBLIS
Mārtiņa Zīverta laikmetīgā cirkus spēle
3 cēlienos
Klauns Fiasko
Izrādē piedalās:
MILDA ZĪLAVA,
HILDA PRINCE,
PAIJA LEJNIECE,
OSVALDS URŠTEINS,
OĻĢERTS PARNICKIS un
ĀRIJS DUBINSKIS.
Režisors: OSVALDS URŠTEINS.
TORONTO, ONT.
Sestdien, 29. oktobrī, plkst. 8:00 vakarā
Komercskolas auditorijā, 570 Shaw Street.
Biļetes: $3.00; $2.50; $2.00, iepriekšpārdošanā „LOTUS" puķu veikalā, 802 Bathurst St., bet izrādes dienā, 29. oktobrī, no plkst. 6.00 vakarā, pie ieejas; skolēniem puscenas.

„LITTLE RIGA" DELIKATEŠU VEIKALS,
343 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 4-8974.
MŪSU SPECIĀLITĀTE
● VIESĪBU GALDI, AUKSTĀS BUFETES.
● AUKSTO UZKOŽAMO PLATES kokteiļu partijām.
● DAŽĀDU SALĀTU IZVĒLE uz pasūtinājumu — (WALDORF, OLIVJĒ, ŠRIMPU — SPARĢEĻU u. c.)
VIJA KRAUJIŅA.

GRUNDULIS & EKLONS
Cities Service
Izpildām visu automašīnu dažādos labošanas darbus. Speciāli korburātoru, aizdedzes, elektriskos un bremžu labojumus. Riteņu balansēšana.
L. GRUNDULIS T. EKLONS
547 GERRARD ST., E., (WEST OF BROADVIEW)
TORONTO. TĀLR.: HO 3-8515.

LATVIJAS
AMERIKĀ
MODERNĀ
SPIESTUVE
TORONTO
PIEŅEM VISĀDA VEIDA
IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:
● LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
● VIZĪTKARTES,
● DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
● KONCERTU PROGRAMMAS,
● SARĪKOJUMU BIĻETES,
● PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
● GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
● VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792,
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

Sākot ar .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss ....

Adrese: ....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....

.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Līcis, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

A. E. LE PAGE
LIMITED REALTORS
MEMBER TORONTO REAL ESTATE BOARD
982 DANFORTH AVE., TORONTO, HO 5-7527
Pārstāvis Konst. KĀRKLIŅŠ
Birojā: HO 5-7527 Mājās: HO. 6-5024

ĪPAŠUMI UN VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS

LAWRENCE - SCARBOROUGH GOLF CLUB DR.: 6 istabu atsevišķs dubultķieģeļu bungalovs (Split level). Eļļas apkure, plaša, moderna virtuve. 1 četrdaļīga un 1 divdaļīga vannas istaba. Privāts iebraucamais ceļš un nojume automašīnai. Labi kopts dārzs. 22 gadu obligācija. Iemaksa $3.000,-.

YONGE - LAWRENCE: 6 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba, iebraucamais ceļš un garāža. Īpašums atrodas pus bloka no Yonge. Cena $15.900,-.

PAPE - O'CONNOR: 6 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, moderna virtuve, četrdaļīga vannas istaba, iebraucamais ceļš un garāža. Iemaksa $3.500,-.

Sagādājam iztrūkstošo naudu iemaksām par zemiem procentiem.

TORONTO CHRONIKA

(Pārnesums no 2. lpp.)

rajonu. Daži čaklākie draudzes locekļi jau stājušies pie gruntsgabalu tīrīšanas darbiem. Apbūves gabaliņi vēl dabūjami; tie pieprasāmi „Saulaines" pārvaldes pr-kam E. Bukam, tel. RO 9-8923.

● Ernas Ošiņas - Bērziņas baleta studijā mācības notiek katru dienu no pl. 5—8 vakarā (izņemot svētdienas), Sv. Andreja baznīcas zālē. Šai sezonā audzēkņu skaits pieaudzis. Šogad mācās 2 zēni, par ko studijas vadītāja jo sevišķi priecīga. Jauni audzēkņi studijā vienmēr laipni gaidīti, īpaši tādi, kas baletu nav vēl nekur mācījušies.

Studijas audzēknes uzaicinātas svētdien, 30. oktobrī, piedalīties Igauņu palīdzības organizācijas sarīkojumā, kas notiek pl. 4 p.p. 200 Hanna Rd. (Leaside). Piedalīsies 4 meitenes programmas „Kavalkāde" daļā, dejojot orķestra pavadījumā.

● „Tērvetes" skautu vienības mazskautu pulciņš ik gadus kādā oktobra mēneša dienā dodas ārpus pilsētas tuvākā mežā. Tā pag. svētdien 14 zēni vad. Edm. Ozola vadībā pavadīja ap pus dienu Danfortas mežā, kur vadītājs mācija zēniem cept pelnos kartupeļus un citus kartupeļu cepšanas paņēmienus.

Mazskautu pulciņā nākuši klāt jauni dalībnieki; to skaits apm. gada laikā divkāršojies. Pulciņā pašreiz ir 18 zēni. Vecāki laipni aicināti ļaut zēniem piedalīties mazskautu rotaļā, pieteicot mazskautu pulciņa vecākajam, vad. Edmundam Ozolam, 42 Lessard Ave., Toronto 9. Tel. RO 6-7787.

● „Dainas" koris A. Andersones vadībā pag. pirmdienas vakarā dziedāja Danforth United Church draudzes vakarā. Vakara ienākums veltīts tuberkulozes slimo bēgļu izceļošanas no Eiropas atbalstīšanai. 150 klausītājiem koris latviešu valodā nodziedāja 6 latviešu dziesmas un tautas dziesmu sabalsojumus. Klausītājus iepazīstināja ar dziesmu saturu. Draudzes mācītājs, kas pats bijis viesis „Dainas" 10 gadu jubilejas koncertā, ļoti atzinīgi izteicās par latviešu dziesmas skaistumu un „Dainas" veikumu. Mācītāja vārdos arī izskanēja mūsu tautas likteņa izpratne. Pēc koncerta koris izteica pateicību un pasniedza koņa attēlu būvuzņēmējam Jānim Gobam, kurš ir arī koņa goda biedrs un minētās baznīcas pārvaldes darbinieks. Viņa ierosmē notika „Dainas" koņa viesošanās šinī vakarā. J. Goba norādīja, ka no dzimtenes (veclatvietis) ir jau prom ilgus gadus, bet varējis saglabāt sevī stipru latvietību. Bija kafijas galds un iepazīšanās ar vakara dalībniekiem.

● Svētdien, 6. novembrī, plkst. 5 vakarā, „Gaujas" gaidu vienība rīko tradicionālo Mārtiņu vakaru Sv. Andreja baznīcas telpās. Vakarā paredzēts uzvedums „Uz Mārtiņu tirgu" vienības dalībnieču izpildījumā. Pēc uzveduma varēs pirkt piparkūku sirdis, pīrāgus, zirņus, paniņas, kāpostus ar desiņām u. c. Mārtiņu gardumus. Būs tautiskās dejas un rotaļas. Viesiem, kas ieradīsies ķekatu tērpos, ieeja brīva, bet pārējiem — pret labprātīgiem ziedojumiem. Šai pašā sarīkojumā paredzēta Kanadas gaidu jendas sacensība, kurā vērtēs pareizāki darinātos un valkātos tautas tērpus.

● TLB Inženieru un techniķu kopas sanāksme piektdien, 28. oktobrī, pl. 8 vakarā TLB telpās, 198 Osler St. Inž. A. Arāja referāts „Elektrifikācija Ontario provincē un Kanadā.

● Pirmās ev. - lut. draudzes latviešu kultūras mantu loterija un filmas izrāde notiks svētdien, 30. oktobrī, Sv. Andreja baznīcas telpās — pēc Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojuma, — ap plkst. 4 p.p. K.

EDMONTONĀ

● Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums 23. oktobrī, Latviešu ev. - lut. draudzē bija apvienots ar Pļaujas svētku bazāru. Par ziedojumiem bija rūpējusies dāmu komiteja. Izloze ienesa labu atlikumu, ko izlietos latviešu ģimnazijas atbalstam Vācijā un Ziemassvētku eglītes sarīkojumam.

Nākošais dievkalpojums izplānots 18. novembra vakarā draudzes baznīcā (Grace Lutheran Church) — 114. ielas un 99. avenijas stūrī. Paredzams, ka bez draudzes māc. E. Bērziņa dievkalpojumā piedalīsies arī viesis — mācītājs K. Avotiņš.

LONDONA, ONT.

● Sestdien, 22. oktobrī, Londonas Latviešu ev.-lut. draudze atzīmēja savu 10 gadu pastāvēšanu ar sarīkojumu, ko ievadīja šīs draudzes pārvaldes priekšnieks H. Rapa ar īsu uzrunu, pastāstot par draudzes dibināšanu un pārmaiņām tajā minēto gadu laikā. Pēc tam L.L. kopas valdes priekšsēdis prof. A. Dreimanis un DV Londonas nodaļas priekšnieks A. Liepiņš apsveica draudzi un novēlēja tai arī turpmāk darboties līdzšinējā sadarbības garā. Apsveikumiem sekoja mācītāja A. Čopa referāts par Mūsu spēku un nespēku; viņš īpaši raksturoja Rietumu kultūras pamatus un Austrumu komūnistu domas par valsts varas un iedzīvotāju attieksmēm, kā arī norādīja uz draudžu un baznīcas nozīmi garīgās dzīves uzturēšanā un stiprināšanā. Diezgan kuplo skaits sarīkojuma dalībnieku ar lielu interesi sekoja referenta domu gaitai un pēc tam dalījās domās par referāta vērtību un nozīmi mūsu dienās, kad Rietumu kultūrai draud bojā eja.

Draudzes dāmu komiteja savas priekšieces G. Ūdres vadībā atsevišķā zālē bija klājusi lielisku galdu. Otrā zālē orķestris iepriecināja dejotājus.

Svētdien, 23. oktobrī, Trīsvienības baznīcā notika jubilejas dievkalpojums, ko vadīja mācītāji A. Čops un J. Prauliņš; sprediķi teica māc. A. Čops, soliste Ērika Beitāne dievkalpojumu kuplināja, ar dziesmām. Ps.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

29. oktobrī — Amerikas teātra viesizrāde komercskolas auditorijā.
29. oktobrī M.M. kluba atklāšanas balle Columbus telpās.
30. oktobrī — Austrumu ev. - lut. draudzes dāmu komitejas bazārs Sv. Barnaba baznīcas apakšējā zālē.
3. novembrī Jāņa Kļaviņa koncerts, pie klavierēm Marta Tūtere.
5. novembrī — Columbus telpās tradicionālais Mārtiņu vakars. TL b-ba.
5. novembrī — Mārtiņu balle Palace Pier.
5. novembrim — A. Nulīša gleznu izstāde DV namā.
6. novembrī — Svētku koncerts sakarā ar baptistu 100 gadu jubileju, Walmer Road baptistu dievnamā.
6. novembrī — Gaujas' gaidu Mārtiņu vakars Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
12. novembrī — Ludmillas Sepes koncerts.
12. novembrī — Lāčplēšu pieminņas vakars DV namā.
19. nov. Itona auditorijā Latvijas valstssvētku sarīkojums.
20. novembrī — Internac. inst. telpās — V. Reinholda gleznu izstādes atklāšana (atvērta 2 ned.).
26. novembrī — Toronto latviešu katoļu vienības sarīkojums „Andreja vakars".
26. novembrī — TLB drāmatiskā ansambla pirmizrāde „Āksts".
28. novembrī — Fjasko - danču vakaru, 131 Broadview Ave., Royal Canadian Curling Club, rīko Rīgas roveri.
3. decembrī Latviešu saimniecisko darbinieku apvienības biedru vakars TLB telpās.
3. decembrī DV teātra izrāde Jo pliks, jo traks Sv. Andreja bcas telpās par labu Sestdienas skolai.
3. decembrī — Trīsvienības baznīcā Ziemassvētku tirdziņš.
8. decembrī Ingridas un Karīnas Gūtbergas koncerts.
10. decembrī — DVK Teātra izrāde H. Ibsena Džons Gabriels Borkmanis.
10. decembrī — Gaidu un skautu eglītes vakars Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
17. decembrī — TLB Latviešu Ziemassvētku vakars.
17. decembrī — DV eglītes vakars.
31. decembrī — tradicionālā Jaungada sagaidīšanas balle — Palace Pier deju zālē. DV Toronto saime.
31. decembrī — TL b-ba un sestdienas skola Columbus zālē rīko Jaungada sagaidīšanas balli.
2. martā Jāņa Kalēja un Felicitas Maizītes-Kalējas koncerts.

HAMILTONĀ

29. oktobrī, Rainbow zālē, Hamiltonas latviešu jaunatnes pulciņa „Rota" Rudens balle.
5. novembrī — HLB gada svētki ar jauktā koņa koncertu un deju Polish Legion zālē, 752 Barton St., E.
12. novembrī — HLB dāmu komitejas Mārtiņu vakars Hamiltonas Latviešu namā.
19. novembrī — Latvijas valsts dibināšanas svētku svinības Royal Connaught hotelī.
4. decembrī — Tradicionālā Ziemassvētku tirdziņa atklāšana Latviešu namā.
31. decembrī — HLB un DV Jaungada balle.
25. februārī — Prof. Dr. P. Ķikaukas referāts.
26. martā — Gadskārtējais literārais vakars ar Dr. P. Vasariņa referātu.

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

O"Keefe mākslas centra sludinājumu daļas vadītāja Mērija Džolifa ziņo, ka ieejas kartes Lernera un Lūva mūzikālajai komēdijai „My Fair Lady" ir gandrīz izpārdotas. Nedaudzas ieejas kartes vēl dabūjamas dienas izrādēm.

Iespējams, ka šinī ziemā Toronto pilsētas ceļu nodaļa gādās ne tikai par ceļu tīrību, bet arī rūpēsies par automašīnām, ceļu kaisāmai sālij piejaucot attiecīgu daudzumu fosfāta. Pēdējā iepirkšana pilsētai izmaksās ap 50 tūkst. dolaru.

Ap 20 kanadiešu studentiem no Toronto un Mek Gilla universitātēm bija jāpavada vairākas stundas aiz restēm par nekārtību celšanu dzelzceļa stacijās Montreālā. Toronto studentu ierašanās uz futbola sacīkstēm beigusies ar trokšņainu demonstrāciju, kurā piedalījušies ap 1500 studentu. Daži karstgalvji arī pa demonstrācijas laiku apcietināti un ietupināti cietumā.

Royal Bank of Canada galvenais menedžeris D. S. Andersons atteicies komentēt ziņu, it kā minētā banka jau ilgāku laiku pabalstot Kastro valdību ar aizdevumiem. Ja tā izrādītos taisnība, tad ASV valdības tirdzniecības blokādē, ko tā pieteica Kubai, radīsies jūtama sprauga.

Universitātes avēnijas apakšzemes dzelzceļa konstrukcijas darbi tika uz īsu laiku pārtraukti, sakarā ar Toronto „Building Trades" boikotu pret „Teamsters" strādnieku arodbiedrību, kas līdz šim piegādāja būvmateriālus.

Divi bandīti ielauzušies kādā Montreālas foto veikalā, kur, pašiem to nezinot, sevi nofotografējuši ar automātiski uzstādītu kameru. Policija pēc uzņēmumiem sākusi vainīgo meklēšanu.

Kopš braukšanas cenu paaugstināšanas par 2½ centiem, TTC sabiedrība Toronto zaudējusi ap miljonu pasažieru, izteicies pašreizējais sabiedrības priekšsēdis Alans Lamports.

140 JŪDŽU GARŠ AIZSPROSTS

Nozīmīguma ziņā otro vietu aiz Sv. Labrenča jūras ceļa ieņem Dienvidsaskačevanas aizsprosts. Šis daudzo miljonu pasākums, ko iesāka pirms diviem gadiem, neapšaubāmi pārmainīs Saskačevanas prēriju seju un ietekmēs Rietumkanadas saimniecību. Sākumā aizsprostu pie Autlukas, kas atrodas kādas 80 jūdzes uz dienvidiem no Saskatūnas, plānoja, lai galvenokārt būtu nodrošināta 500.000 akru lauksaimniecības zemes apūdeņošana, un ka to pabeigtu celt 1967. gadā. Kopš tā laika citi ilgtermiņa potenciālos labumus sološie pasākumi, kas būs miljoniem dolaru vērti, tiecās aizēnot pirmsākumā spraustos mērķus — nodrošināt simtiem ciemu un pilsētu ūdenspiegādi mājās, elektrības spēkstaciju tīkla izveidošanu, kas jaudas ziņā varētu pārsniegt Sv. Labrenča upes potenciālu, un visāda veida jaunu rūpniecības uzplaukumu. Tas viss tagad pats par sevi ir saprotams. Jaunais ezers, ko izveidos, aizsprostojot Dienvidsaskačevanas upi, būs 140 jūdžu garš, un būs viens no vislielākajiem spēkstaciju projektiem, kādus tagad īsteno visā pasaulē. (C. S.)

O. RENGARTE

(nepareiza adr. 251 Springdale Blvd.) var saņemt vēstuli red. no Latvijas.

KAS MĒS ESAM

(Pārnesums no 5. lpp.)

Kādēļ gan cīnīties, ja jaunajā mājas vietā visa papilnam?

Tajā pašā laikā pēdējie no nesamierināmo vidus, savu brīvo laiku nokaudami un piedevām vēl personiskos līdzekļus ziedodami, vēl cīnās, lai pildītu Kurzemes krastā doto solījumu, kas reizē ir sūtība un pienākums visai trimdinieku saimei.

Kādēļ? —

Varbūt, lai vēlreiz par savu sauktu sauju Latvijas smilšu. Un tā ir šo pūļu un upuru vērts.

Septiņpadsmitajā trimdas gadā ieejot, varam lūgties tikai vienu: „Kungs, jaunu garu mums dodi!"

Bet, varbūt, jau pietiktu, ja Viņa žēlastībā mēs iespētu atgūt atpakaļ to pašu veco. Tad mēs vismaz zinātu, **kas mēs esam un kam mums jābūt.**

Māris Olainietis.

DV FUTBOLA SEZONAS NOSLĒGUMA VAKARS

Priekšniecība un apbalvotie: 1. r. no kr.: K. Gulbis, E. Petmanis, A. Rode. 2. r.: A. Namgauds, DV sporta kluba pr-ka vietn. A. Grīnbergs, pr-ks R. Kadiķis un A. Sudmalis.
J. Kreiļa uzņ.

DV futbola sezonas nobeiguma vakars DV namā Toronto bija pulcinājis ap 60 dalībnieku.

Vakaru ievadīja sarīkojuma daļas vadītājs futbolists K. Gulbis. DV sporta kluba priekšnieks R. Kadiķis sirsnīgos vārdos pateicās sportistiem, futbola sekcijas vadītājam un visiem, kas atbalstījuši DV sporta klubu, futbola sekciju un šī vakara izdošanos, novēlot panākumiem bagātu nākošo sezonu.

Klātesošie godināja šī vakara viesi Eriku Bušu šūpuļa svētkos. Kādreiz viņš bija labākais vārtu guvējs, un aizvadītajā sezonā ar labiem panākumiem aizstāvēja igauņu kluba „Estonia" krāsas I divizionā. Pēc kopīgi nodziedāta apsveikuma DV futbola sekcijas vadītājs A. Grīnbergs viņam pasniedza šūpuļa svētku cepumu futbola bumbas atveidā.

Futbola sekcijas vadītājs sniedza īsu pārskatu par aizvadīto sezonu un izteica pateicību visiem, kas atbalsta vienīgo latviešu futbola komandu Kanadā. Viņš pateicās jaunās paaudzes spēlētājiem, kas aizstāj vecos, izsakot cerību, ka turpmāk jauniešu būs vairāk, kas cītīgi nodosies treniņiem.

Tālāk A. Grīnbergs paskaidroja, ka šogad uz balvām kandidātu bijis stipri daudz, kāpēc radušās grūtības ar balvu piešķiršanu; lai neviens, kam šogad balva pienāktos, bet nav to saņēmis, neapvainojas — to varēs iegūt nākošajā sezonā, ja uzrādīs panākumus.

Sarīkojumu daļas vadītājs paziņoja priecīgu notikumu, ka futbola sezonas nobeigumā DV futbolists B. Hercbergs izcīnījis skaistu balvu — ieguvis sievu, paguvis apprecēties. Komandas kapteinis A. Alksnis pasniedza jaunsalaulātiem sportistu-labvēļu kopīgo balvu, novēlot labas sekmes turpmākās dzīves gaitās.

Pirms sākās apbalvošana, E. Plūme nolasīja Jorika (I. Batraka) piesūtīto 1961. g. futbola finālspēles reportāžu — feļetonu, kas izraisīja smieklus un jautrību.

Balvas pasniedza DV futbola kluba vadītājs R. Kadiķis un pr-ža v. A. Grīnbergs.

Pirmais balvu saņēma A. Rode kā jaunākais un centīgākais DV futbolists, kas uzaudzis DV rindās.

Labākā aizvadītās sezonas spēlētāja balvu ieguva Egils Petmanis, kas Kanadā pazīstams arī kā labākais latviešu basketbolists.

Labākā vārtu guvēja balvu saņēma K. Gulbis (ar iegūtiem 10 vārtiem aizvadītā sezonā), bet otrā vietā paliek A. Rode. „Sporta Apskata" pārsteiguma balvu — 3 mēnešu brīvabonementu iegūst A. Namgauds.

Tālāk A. Grīnbergs paziņo, ka šogad paiet 20 gadu, kopš futbolu spēlē DV futbolists A. Sudmalis; viņam pasniedz piemiņas balvu.

R. Kadiķis īsos, skaistos vārdos cildina nenogurstošo futbolistu un sabiedrisko darbinieku K. Gulbi, kas futbolu spēlē jau 25 gadi, un pasniedz viņam balvu — E. Damberga zīmēto šaržu.

DV Toronto nod. priekšnieks P. Ratnieks apsveic apbalvotos, novēl sportistiem panākumus nākošajā sezonā, kā arī lūdz piešķirt vērību jaunatnei. Vecos spēlētājus, kas izbeidz aktīva sportista gaitas, lūdz piedalīties kluba dzīvē, audzinot jaunos.

Mantu loterijā vairākas personas laimē dažādas mantas.

Pirms gada sezonas nobeiguma vakarā futbolisti izraudzīja dāmu ar skaistākajām kājām, un tā saņēma pārsteiguma balvu. Šogad dāmas revanšējās — nolēma izraudzīt futbolistu ar skaistām labi spalvām apaugušām kājām. Žūrijā darbojās Janītēna no Sadberijas, Metsa no Hamiltonas u Pavāra no Toronto.

Pēc ilgas plūs un mīnus zīmju skaitīšanas, žūrija vienbalsīgi atzina, ka skaistākās un labi ar spalvām apaugušas kājas ir DV rezerves vārtsargam J. Tēraudam. Viņš arī saņēma dāmu pārsteiguma balvu — kasti cigāru.

Sirsnīgs paldies dāmām par garšīgajām vakariņām un skaistajiem rudens ziediem, kas greznoja galdus. Kurmītis.

Svētdienas līgas atklāšana

Svētdien, 30. oktobrī, sezonas atklāšanas spēlē satiksies Toronto DV un lietuviešu Aušra. Spēles sākums plkst. 12.30 Lietuviešu baznīcas zālē, College ielā.

Basketbola zibeņturnīrs

sestdien, 29. ktobrī, plkst. 14.00 Woodgreen Community Centre zālē — Queen St. E., - Logan. DV Toronto sporta klubs rīko basketbola sezonas atklāšanu ar zibeņturnīru. Starta nauda $3,- no komandas.

Toronto DV Sporta klubs.

E. Keišs ceļā uz Klīvlendu

Karikatūrists Eduards Keišs pagājušajā sestdienā piedalījās Bafalo latviešu sarīkojumā, zīmējot dāmas (portretus) un kungus (šaržus). 29. oktobrī viņš dosies uz Klīvlendu, kur DV apvienības rīkotajā bazārā apsolījies padarīt „nemirstīgus" vakara apmeklētājus ar saviem veiklajiem ogles zīmējumiem. Karikatūrists pirms došanās ceļā izteicās: „Dāmas zīmēšu skaistākas, bet kungus — kādi viņi ir".

Filmu zvaigznes uzbrūk

Divas filmzvaigznes neganti uzbrukušas avīžu fotografiem. Anita Ekberga (Romā) dzinusies pakaļ kādam neatlaidīgam fotografam ar loku un bultām, filmas „The Barbarian" uzņemšanas laikā, bet Lorena Bakala (Ņujorkā) ar sava drauga J. Robarda piepalīdzību sasitusi drumstalās fotografa kameru. Pēdējais mēģinājis uzņemt filmzvaigzni kopā ar viņas jauno draugu L. Bakalas dzīvokļa priekšā.

KĀ ĪSTENĪBĀ IZSKATĀS ‚PARADĪZĒ ZEMES VIRSŪ'

LATVIETE STĀSTA PAR DZĪVI PADOMJU SAVIENĪBĀ

II

Ar baznīcām Padomju Savienībā bēdīgi. Z. Dapkusa apmeklējusi dažādu konfesiju dievnamus, cik jau to ir bijis, bet daudz gan neesot. Piemēram, visā Ļeņingradā ir tikai viena katoļu baznīca, kas apkalpo 50.000 katoļticīgo. Tie gan esot neoficiāli dati, jo reģistrēšanās pie baznīcas aizliegta. Stingri noliegta arī jebkāda bērnu reliģiskā audzināšana. Dapkusa apmeklējusi baznīcas un sinagogas arī Maskavā un Ķijevā. Vienīgie cilvēki, ko viņa šajos apmeklējumos sastapusi, bijušas gados vecas sievietes. Ap 1956. gadu ir bijusi it kā manāma reliģiskās brīvības uzlabošanās, bet tagad šis jautājums atkal pamazām kļūstot arvien ļaunāks.

Lielu saviļņojumu un varbūt vislielāko pārdzīvojumu viņa piedzīvojusi ierodoties Latvijas stendā, lielajā republiku izstādē Maskavā. Par savu pārdzīvojumu Z. Dapkusa saka: „Bija tāda sajūta kā uz raudāšanu. Tā bija daļa no Latvijas un tā tomēr nebija mūsu Latvija."

Lai raksturotu Latvijas stendu un līdz ar to apstākļus okupācijas varas nomāktajā Latvijā, citēšu dažas piezīmes no stenda apmeklētāju grāmatas, kas lielāko tiesu bijušas latviešu valodā, kuras Z. Dapkusa izrakstījusi no min. grāmatas:

„Nevarētu teikt, ka tas divistabu dzīvoklītis būtu slikts (lai tikai tāds būtu)".

„Mēs maza tauta, mēs būsim lieli tik, cik lieli mūsu darbi un mūsu griba."

„Tiem māksliniekiem, kas iekārtojuši šo izstādi, vajadzētu dot vairāk iespēju formēt arī mūsu dzīvi."

„No Latvijas atbraucu tikai aizvakar, bet — goda vārds — par dažu radio aparātu eksistēšanu uzzināju Latvijas paviljonā pirmoreiz. Tiem jāparādās arī Latvijā."

Z. Dapkusa, reprezentējoties kā valodu studente, varējusi justies diezgan droša. Varbūt tieši šis apstāklis arī bijis par iemeslu rast kontaktu ar kādu nejauši satiktu latviešu meiteni, ar kuņu Z. D. pavadījusi kopā pus dienas. Satiktā latviešu jaunava bijusi ārkārtīgi uzmanīga un savu vārdu atteikusies uzdot. Tikai vēlāk, kad Z. Dapkusa gaņi un plaši izstāstījusi par savu dzīvi, latviete sadūšojusies un iebildusi, ka, kaut arī ļoti baidoties no iespējamām sekām, viņa tomēr pastāstīšot arī par savu dzīvi. Sākumā runājušas krieviski, bet, kļūstot atklātākai, saruna notikusi latviešu valodā, jo tautiete atzinusi par drošāku krieviskajā vidē runāt savā valodā.

Jaunā latviete stāstījusi:

„Man ir tik dīvaini un baigi klausoties jūsu stāstā. Un vēl baigāk man kļūst iedomājoties, kas notiktu, ja kāds uzzinātu to, ko es jums tagad pastāstīšu. Es jum neteikšu pat savu vārdu, jo es tiešām ļoti baidos, ka man varētu kas notikt, ja kāds to uzzinātu.

Es strādāju šeit, Krievijā (pilsētas nosaukums nav minēts ar nolūku). Nesen beidzu ģimnaziju, un valdībai ir tiesības pēc skolas beigšanas mūs izvietot darbā jebkurā Vissavienības stūrī. Esmu priecīga, ka netiku aizsūtīta daudz tālāk. Mūsu skolas varbūt ir labas techniskos jautājumos, bet intellekta attīstīšana ir zem katras kritikas. Tāda lieta, kā diskusijas nemaz nav paredzētas. Viss, kas ir rakstīts mācības grāmatās, ir neapšaubāma patiesība. Katra šaubīšanās jau ir noziegums. Šeit, pilsētā, kur es strādāju atkal bija jāpiedzīvo jauns pazemojums. Krievi brīnās, ka tik mazai republikai ir sava kultūra, skolas savā valodā un, attiecībā uz krieviem, apbrīnas trūkums, ar kādu būtu jāraugās uz komūnisma karognešiem."

Ar dziļu neizpratšanu jaunā paziņa klausījusies Z. Dapkusas atbildēs uz jautājumiem: „Kādēļ cilvēki Amerikā mirst badā bezdarba dēļ?" „Kādēļ tik mežonīga izturēšanās pret nēģeriem?" u.t.t. Šīs pārrunas laikam salauzušas gadiem ilgo sarkano melu propagandu, jo jaunā latviete pēc smagas nopūtas piebildusi: „Kādēļ gan mums valdība stāsta tik briesmīgus melus!?" Pēc šī izsauciena viņa ilgi klusējusi, iespiežot galvu rokās un iegrimstot dziļās domās. Z. Dapkusa atzīstas, ka sarunu partneres sāpīgā reakcija arī viņu tā satraukusi, ka nav centusies jauno latvieti tālāk izjautāt.

Vēl viena satikšanās ar latviešiem notikusi kādā citā Padomijas pilsētā. Stāvot rindā pie kāda veikala Z. Dapkusa sadzirdējusi aiz muguras latviešu valodu. Ievadot sarunas izrādījies, ka kāda ģimene no Latvijas atbraukusi iepirkties. „Kā, vai tad Latvijā šo mantu nav?" Z. Dapkusa izteikusi izbrīnu. Mazliet vilcinoties, sekojusi atbilde: „Ir jau Latvijā viss, tikai brīvības nav." Šķiroties latvieši lūguši sveicināt tautiešus brīvajā pasaulē un atgādināt viņiem, lai dzimto zemi neaizmirst.

Visu, ko Zita Dapkusa stāsta un rāda fotografijās un savās piezīmēs, uzrakstīt laikrakstā nav iespējams. Materiālu tik daudz, ka pietiktu veselai grāmatai. Bet pietiks jau ar atreferēto, lai liktu padomāt par traģismu, kas notiek dzimtajā zemē. Ģirts Zemgalis

VĒSTULES

(Pārnesums no 2. lpp.)

Mūsu garīgais gans — mācītājs, relātīvi ņemot, samērā labi nodrošināts. Katras draudzes budžetā ir paredzēta alga mācītājam. Tā neko daudz neatšķiras no mācītāja algas angļu draudzēs, un zināmos gadījumos pat to pārsniedz. Draudzes locekļi sava gana uzturēšanai ir ļoti atsaucīgi, maksādami nodevu baznīcai. Lielākā daļa no tās aiziet mācītāja algai. Tā draudzes ir radījušas ļoti solidu materiālo bazi mācītāja amatam. Tādēļ mācītājam nav jāiztiek „ar tām zivīm, ko Kristus izdalīja mācekļiem". Šo līdzību ļoti labi varētu attiecināt uz V. U. vadīto centrālo organizāciju — Latviešu nacionālo apvienību Kanadā. Šeit spēkā ir prāv. Trepšas izteikums: „Tas, ko mēs dodam naudā savām centrālām organizācijām, ir zaims". Mūsu spēkos būtu jādara viss, lai tas tā nebūtu. **A. A., Toronto.**

RĪDZINIEKU MOBILIZĀCIJA

Latvijas Amerikā redakcijai:

Atļaušos izteikt savus novērojumus pie Ērgļu „kaujas kartes", sakarā ar rakstu par rīdzinieku mobilizāciju L.A. 5. oktobra n-rā.

Austrumu spēki iebruka Ērgļos pa Pļaviņu ceļu no Vestienas 19. augustā pusdienas laikā un pārtrauca atkāpjošās karaspēka un bēgļu straumes plūšanu pa Madonas - Piebalgas lielceļu Rīgas virzienā cauri Ērgļiem. Uzbrūkošā karaspēka smaile izbrauca cauri Ērgļiem un sadalījās pa Rīgas un Cēsu ceļiem. Soklēnu mājas atrodas uz rietumiem no Ērgļiem, uz Rīgas ceļa, un atkāpšanās no Soklēnu rajona uz Ērgļu centru un tālāk pa Piebalgas resp. Madonas ceļu nebija iespējama.

Holandiešu darba vienība strādāja Pakšēnu - Dzelzskāju rajonā, kas iznāk dienvidaustrumu virzienā no Ērgļiem. **P. Z.**

MĀJU ĪPAŠNIEKI, SAGĀDĀJU
1-ās un 2-ās
OBLIGĀCIJAS
Visizdevīgākie maksāšanas noteikumi.
Nesaistoša informācija, ME 3-8305, Toronto.
V. LIEPIŅŠ,
PIRMAIS LATVIEŠU OBLIGĀCIJU BIROJS TORONTO.